Газета Верховної Ради України

Голос України

№ 131—132 (2378—2379) ▪ Вівторок, 25 липня 2000 року ▪ Ціна договірна

Всеукраїнське молодіжне об'єднання «Молодь — надія України» на столичному майдані Незалежності проводило свою просвітницько-політичну акцію «Вибори на майдані», де вивчали популярність різних партій та блоків.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

25 липня

▪ *1687 р. Прийнято «Коломацькі статті» — договір між українськими старшинами та урядом Росії, яким посилювалась влада царату на українських землях.*
▪ *1687 р. Іван Мазепа обраний гетьманом Лівобережної України.*
▪ *1929 р. Народився письменник, кінорежисер і актор Василь Шукшин («Живе такий хлопець», «Калина червона»).*
▪ *1980 р. Помер актор і поет Володимир Висоцький.*
▪ *1984 р. Космонавт Світлана Савицька стала першою жінкою, яка вийшла у відкритий космос.*

Не хочеш платити ПДВ? Вирощуй пшеницю або плекай вівці

Президент України Леонід Кучма підписав закон про внесення змін і доповнень до Закону «Про податок на додану вартість». Про це повідомили агентству «Інтерфакс-Україна» в адміністрації глави держави.

Прийнятий Верховною Радою у липні закон, проект якого було внесено групою депутатів, передбачає запровадження мораторію на сплату ПДВ до 1 січня 2004 року сільськогосподарськими товаровиробниками. Законопроект було внесено у зв'язку зі скасуванням чинності Указу Президента від 2 грудня 1998 року «Про підтримання сільськогосподарських товаровиробників», який установлював спеціальний режим оподаткування для сільськогосподарського виробництва (зокрема, скасування сплати ПДВ з 1 січня 1999 року до 1 січня 2004 року).

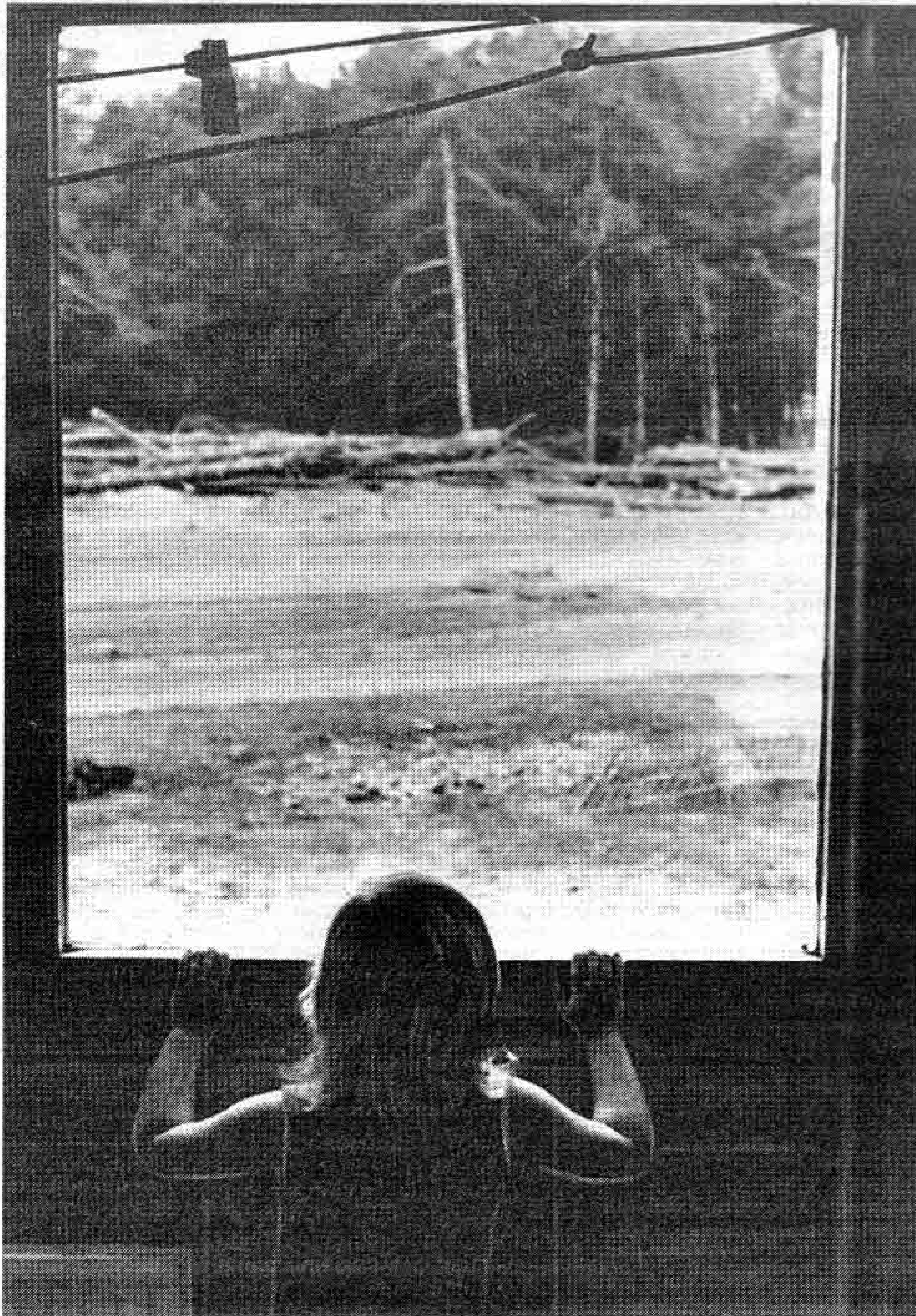
Діалог не на тому рівні

Незважаючи на всілякі політичні спекуляції, Україна і надалі проводитиме свою національну політику і робитиме все для забезпечення прав національних меншин, у тому числі й російськомовного населення. Про це заявив віце-прем'єр-міністр України Микола Жулинський під час зустрічі з діячами освіти, науки і культури у Львові. Коментуючи прийняту Держдумою Росії заяву про нібито дискримінацію російської мови в Україні, М. Жулинський зазначив, що вона має «декларативний характер і не відповідає вимогам нормального міждержавного діалогу». «На такому рівні неможливо вести діалог», — наголосив віце-прем'єр.

Під час зустрічі з керівництвом Пенсійного фонду Львівської області М. Жулинський позитивно оцінив здійснення експерименту із запровадження нових стандартів пенсійного забезпечення. За останні півроку лише в Шевченківському районі Львова кількість зареєстрованих платників пенсійних відрахувань збільшилась на 12% порівняно з відповідним періодом минулого року. На думку віце-прем'єра, львівський експеримент варто поширити на всю Україну.

Стережись біди, поки нема її

Кажуть, біда вчить: і ми вчимося ліквідовувати, відбудовувати наслідки аварій, повеней і буревіїв. Створюємо урядові комісії, спеціальні фонди і програми. А поки грім не вдарить... Одна із спроб попередити, запобігти, здавалося б, невідворотному — новий Закон України «Про захист населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру», текст якого читайте на 13—15-й сторінках.

Енергія природи і людини...

! У номер

«Стратегічне партнерство»

Росія не зможе прокласти новий газопровід до Європи в обхід України. Як повідомляє російське агентство «Лента. Ру», про це офіційно заявив міністр економіки Польщі Януш Штейнхофф після завершення переговорів з міністром палива та енергетики України Сергієм Єрміловим у Варшаві. Як відомо, РАТ «Газпром» звернулося до Польщі з проханням з'єднати експортний газопровід, що йтиме через Білорусь до Європи. Проте офіційна Варшава, у тому числі і Президент Польщі Александр Квасневський, неодноразово наголошувала, що незадоволена маршрутом, запропонованим Росією, бо це завдасть шкоди інтересам України. Як зауважив Сергій Єрмілов, така позиція польської сторони — «прояв стратегічного партнерства» двох країн.

Цю тему плановано обговорити 27 липня в Києві під час візиту віце-прем'єра Росії Віктора Христенка. До складу делегації увійде і Рем Вяхірєв. Як відзначив перший віце-прем'єр Юрій Єхануров, під час майбутніх переговорів Україна має намір переконати російську сторону в недоцільності будівництва газопроводу в обхід України. До речі, Росія не раз заявляла, що Україна для неї — «стратегічний партнер».

Стихія гальмувала потяги

За повідомленням прес-служби Міністерства з надзвичайних ситуацій України, у ніч на понеділок через грозу та шквальний вітер унаслідок пошкодження ліній електропередач і трансформаторної підстанції у семи районах Дніпропетровської області було знеструмлено 142 населені пункти.

З 19.20 в неділю до 5.15 понеділка було перервано рух 17 потягів через розрив контактних ліній і падіння дерев на рейки на станції П'ятихатки.

Ще 12 населених пунктів залишаються без енергопостачання у трьох районах Миколаївської області, де 23 липня через складні погодні умови було знеструмлено 19 населених пунктів.

В очікуванні кредитів

У штаб-квартирі ЄБРР у Лондоні проходять спільні консультації з приводу кредитування Банком завершення будівництва енергоблоків на Рівненській і Хмельницькій АЕС. Як заявив Президент України Леонід Кучма, після переговорів з Федеральним канцлером ФРН Герхардом Шредером, на добудову треба зовсім небагато грошей. Але, як відомо, «небагато» — поняття відносне.

▪ *У Путивлі (Сумська область) з музею партизанської слави викрадено три з 10 бронзових бюстів партизанських героїв.*

▪ *Спільне україно-російське підприємство з виробництва кіно- та телепрограм створено на базі кіностудії «Ялта-фільм».*

▪ *У Кіровограді затримано двох місцевих мешканців, які днями захопили у заручники директора одного з місцевих заводів і вимагали за його звільнення 32 тисячі доларів.*

P. S.

Суспільство втрачає почуття небезпеки

Група народних депутатів: Борис Олійник, Михайло Сирота, Георгій Філіпчук та інші ініціатори створення парламентського народно-патріотичного об'єднання «За Україну», — розповсюдили заяву, в якій, зокрема, сказано, що «лівий і правий фланги у Верховній Раді, ослаблені взаємною заматерілою конфронтацією, безсилі зупинити наступ мафії, яка просочується в усі владні структури». Скуплені олігархами мас-медіа, зазначається в заяві, деморалізували і дезорієнтували суспільство настільки, що воно починає втрачати почуття небезпеки. Доки ліві і праві з'ясовують стосунки, владу в Україні захоплює третя, цинічна, сила, якій байдужі інтереси народу і яка прагне єдиного —перетворити нашу рідну землю на територію свого загребущого визиску.

Здорові політичні сили українського суспільства, наголошується в заяві, мають сьогодні історичний шанс, відкинувши ідеологічні упередження, об'єднатися навколо ідеї національного порятунку, поставивши на перше місце захист парламентаризму, а отже —демократії. Адже і «нові українці» кидають в атаку всі пропагандистські сили проти патріотичних, здорових сил Верховної Ради саме тому, що вони заважають їм завершити внутрішню окупацію держави, захопити все, створене народом.

Надзавдання парламентського об'єднання «За Україну» і його народно-патріотичних осередків на місцях —розбудити у громадян призомбоване почуття національної гідності, почуття господаря своєї землі, долі і держави, розпочати будівництво справді незалежної України, — підкреслюється в заяві.

Зберегли міліцію

Фотофакт

П'яний чи хворий? Проводити такі «тести» працівникам столичної міліції доводиться щодня. Правоохоронці вдячні Верховній Раді, що вона не підтримала урядовий законопроект про скорочення МВС до 110 тисяч осіб і зберегла загальну чисельність на рівні 419,9 тисячі. Голова профспілки атестованих співробітників органів внутрішніх справ Григорій Кабанченко зазначив: «Завдяки зваженому рішенню парламенту міліція отримала можливість будувати свою роботу на цивілізованих засадах». До речі, у державах Європейського союзу на одного співробітника поліції в середньому припадає 283 жителя країни (в Італії — 229, у Франції — 265, у Німеччині — 296), тоді як в Україні — 330.

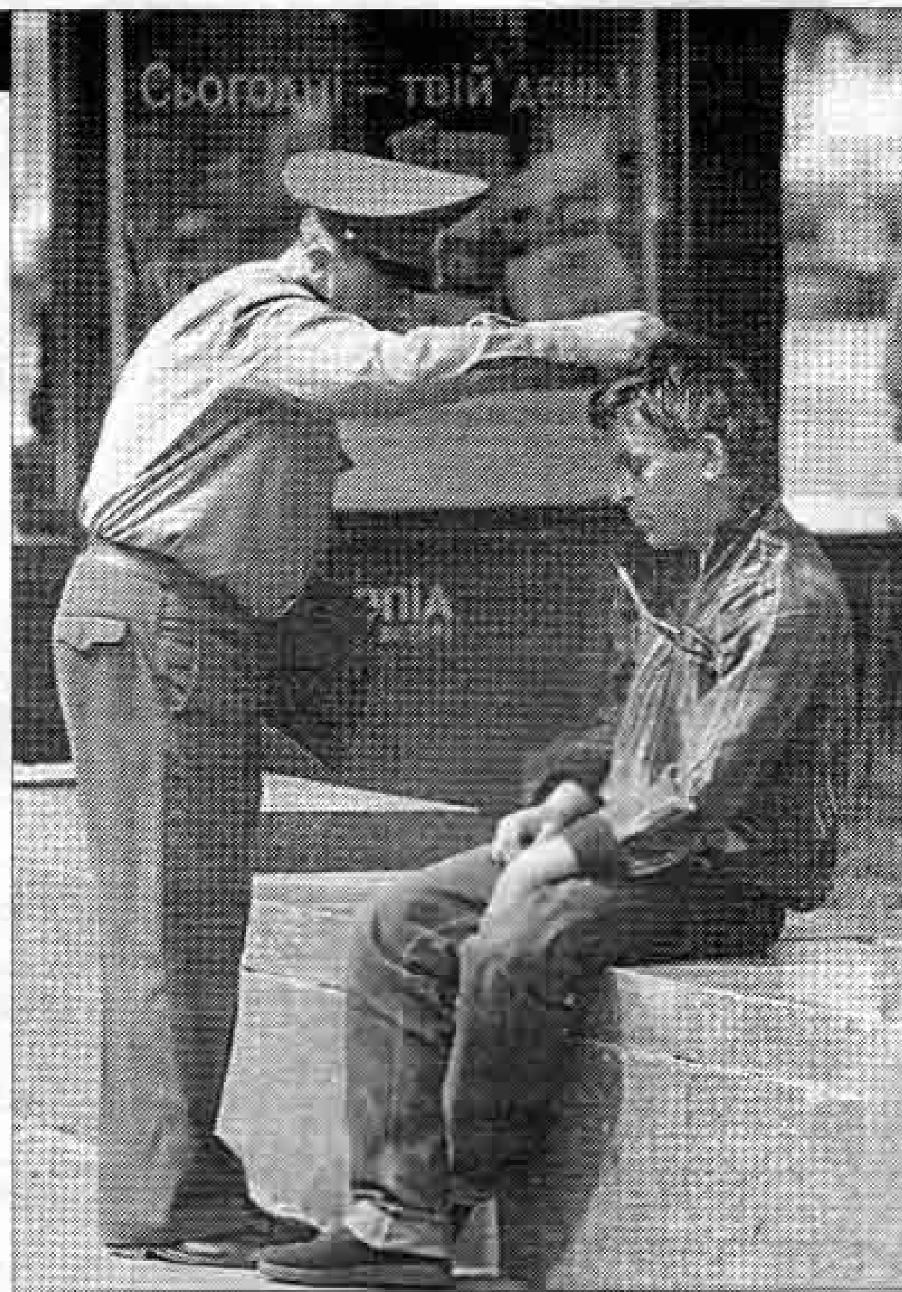

Фото Віктора ПОБЕДИНСЬКОГО (УНІАН).

Столичний ультиматум урядові

Якщо уряд не виділить столиці України передбачені держбюджетом 39 млн. грн., взаємозаліки між державним і міським бюджетами буде зупинено. Про це заявив міський голова Києва Олександр Омельченко на нараді в міській адміністрації. В інтерв'ю журналістам він повідомив, що з початку нинішнього року Київ централізовано перерахував до держбюджету 18 млн. грн., однак не одержав передбачені за титульним списком 39 млн. грн.

Про екстрадицію і статус

Учора, як повідомляє «Інтерфакс-Україна», в Сан-Франциско планово розпочати судове засідання з питання екстрадиції екс-прем'єра України Павла Лазаренка до Швейцарії. На момент, коли верстався номер, ще не було відомо про рішення американського суду на цей рахунок. Зате відомо, що сьогодні там-таки намічено продовжити розбирання і розглянути питання про статус Павла Лазаренка.

За номером 99-а, за намірами — перша

Таке запевнення прозвучало з уст В'ячеслава Буденка, голови Української партії захисту прав споживачів, зареєстрованої Мін'юстом за номером 99. І це сприймається як свята правда. Бо хто з нас не споживач — від хліба насущного до всеохоплюючих програм Інтернету? Дитина ще в материнській утробі, а вже споживач. Партійний лідер переконаний, що на наших ринках 40—50 відсотків товарів — відверта контрабанда. А в алкогольному бізнесі ця цифра сягає 60 відсотків. Від алкогольної отрути торік померло 13 тисяч осіб. Тож на запитання: чи політична це справа — захист прав споживачів? — відповідь може бути одна.

В'ячеслав Буденко поінформував, що з 11 судових позовів, поданих у травні на захист споживачів, вже виграно 9. Партія має свої осередки у 24 областях України, вона єдина у світі політична організація, що захищає інтереси споживачів.

Лідери партії ставлять перед собою амбітні завдання: здобути більшість у парламенті. А чого б і ні?..

На засіданні Київського прес-клубу прозвучало і таке: чи не мають лідери партії намірів приєднатися до «ініціативи п'ятьох» про створення єдиної сильної центристської партії? На що була відповідь: об'єднуватися можна на рівних. Спочатку станемо сильними, а потім будемо шукати партнерів.

Анатолій КАРАСЬ.

Тирасполь згортає переговори з Кишиневом

Переговори між Кишиневом і Тирасполем якщо й не згортають зовсім, то вже точно «заморожують» на тривалий час.

Віце-президент Придністров'я Олександр Караман заявив, що діалог з Молдовою повернувся на рівень десятирічної давності. Причин такого безрадісного прогнозу дві: по-перше, на думку тираспольських лідерів, у Кишиневі нині немає з ким вести переговори. Парламент прийняв закон про перетворення Молдови на парламентську республіку, внаслідок чого президент опинився начебто й не президентом. Тому з ким тепер розмовляти, не зрозуміло. Подруге, на засіданні постійної ради ОБСЄ у Відні було вирішено, що до Придністров'я буде застосовано економічні санкції, якщо влада регіону продовжуватиме перешкоджати вивезенню російських озброєнь зі своєї території. Вперше придністровців запросили на захід такого рівня, але при цьому відмовили у праві виступити. Це дає тираспольцям підстави для висновку, що ОБСЄ «грає на боці Молдови».

Світлана ЧАЛА.

Кишинів.

Прокурор санкціонує...

Актуальними питаннями є стан слідства в органах прокуратури, право прокурора надавати санкції на арешт, обшук, проникнення до житла чи іншого володіння особи.

У перехідних положеннях Конституції України зазначено, що прокуратура продовжує виконувати відповідно до чинних законів функцію попереднього слідства до сформування системи досудового слідства і введення в дію законів, що регулюють її функціонування.

Згідно зі ст. 112 КПК України нині досудове слідство проводиться слідчими органів прокуратури, СБУ та МВС України. На слідчі органи прокуратури покладається досудове слідство з особливо небезпечних тяжких злочинів проти особи, а саме: вбивства, згвалтування, посадові злочини, злочини проти правосуддя і т. д. Не викликає сумніву і той факт, що саме в органах прокуратури працюють найкваліфікованіші слідчі. Ось окремі статистичні дані по області за п'ять місяців ц. р. Слідчі прокуратури закінчили розслідування і направили до суду 398 кримінальних справ, з яких повернуто судом на дослідування близько одного відсотка. Водночас слідчим органів внутрішніх справ тільки прокурорами повернуто близько 4 відсотків кримінальних справ, за якими було закінчено попереднє слідство.

Генеральний прокурор України Михайло Потебенько ставить вимогу про розслідування слідчими органів прокуратури кримінальних справ про злочини в сфері економіки і в органах управління та пов'язані з корупцією: про бандитизм та інші тяжкі злочини, вчинені організованими групами. Тільки за п'ять місяців цього року слідчими органів прокуратури закінчено розслідування і направлено до суду 208 кримінальних справ в сфері економіки і в органах управління, в т. ч. 36 справ про злочини з корупційними ознаками.

За розслідуваними кримінальними справами перед направленням їх до суду слідчими прокуратури вживалися заходи для відшкодування завданих збитків з винних посадових осіб. За вказаний період під час досудового слідства було відшкодовано збитків на суму майже 900 тис. грн. та близько 15 тис. доларів США. Окрім цього, накладено арешт на майно для забезпечення відшкодування збитків на суму 967 тис. грн.

Саме тому і пропонується в проекті закону України «Про внесення змін до Закону України «Про прокуратуру» залишити за прокуратурою функцію провадження досудового слідства та статтю «Слідчі прокуратури», виклавши її другу частину в такій редакції: «Компетенція і повноваження слідчих визначаються кримінально-процесуальним законодавством».

Тепер наступна проблема. Десятиліттями існував закріплений законом порядок надання санкції на арешт прокурорами. За п'ять місяців цього року прокурори міст і районів області дали 979 санкцій на арешт осіб, підозрюваних та обвинувачених у вчиненні злочинів. І тільки 8 із них було скасовано судом. За внесеними прокурором області протестами в порядку нагляду президією облсуду чотири постанови було скасовано. Це свідчить, що і суди помиляються. Тому саме закріплений в Законі України «Про прокуратуру» порядок надання санкції на арешт є найоптимальнішим. Суд виступає інстанцією, яка перевіряє обгрунтованість надання санкції на арешт і не «зв'язує» себе в подальшому прийнятим рішенням.

Новий механізм установленого Конституцією судового контролю ще не визначено на законодавчому рівні. Серед юристів обговорюють найоптимальніший варіант, який буде закріплено в Кримінально-процесуальному кодексі України.

Законом України «Про оперативно-розшукову діяльність» у редакції від 18.02.92 року передбачалося, що негласне проникнення у жилі приміщення, візуальне спостереження в них, зняття інформації з каналів зв'язку, застосування інших технічних засобів, отримання інформації та контроль телеграфно-поштових відправлень проводяться з санкції Генерального прокурора України (пізніше право надання санкції було надано і прокурорам областей).

Після прийняття Конституції (ст. 31) цей порядок було змінено, і вирішення зазначених питань ввійшло знову ж таки до компетенції обласного суду.

Тим часом за нагальної потреби застосування тих чи інших оперативно-розшукових заходів прокуратура на даному етапі має більше можливостей вирішити їх оперативно, аніж суд.

Михайло ЧОЛАН, заступник прокурора Полтавської області.

Актуально

Бої за тарифи тривають

Тринадцята сесія Чернігівської міської ради 27 голосами «за» і 12 голосами «проти» скасувала рішення міськвиконкому про підвищення тарифів на комунальні послуги населенню. Але пікетувальники, які, домагаючись згаданого, заблокували рух транспорту у центрі, не святкували перемогу. Міський голова Віталій Косих відразу ж призупинив прийняте депутатською більшістю рішення. Депутати повинні переглянути його протягом наступних двох тижнів, оскільки міськвиконком, підвищуючи тарифи, враховував цінові реалії в Україні і не порушив чинного законодавства.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернигів.

Живуть надіями. Але за старими цінами

Сотні дніпропетровців, які два останні тижні від середи до середи, у два етапи, пікетували міську раду, домоглися свого: тарифи на комунальні послуги не підвищуватимуть. З одного боку, депутати міськради взяли на себе зобов'язання до осені «оптимізувати витратність та собівартість цих послуг». А з другого — міський голова Іван Куличенко повідомив, що «оскільки великому місту пообіцяли надати право самостійно формувати місцевий бюджет», то «вже наступного року Дніпропетровськ зможе не менш як 40 відсотків коштів консолідованого бюджету залишати на власні потреби».

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровськ.

У біді виручають колеги

Благодійність

Від буревію на Тернопільщині постраждали і дев'яносто сімей міліціонерів. Найбільше — 16 сімей — у Чортківському районі. Саме їм обласне управління внутрішніх справ надало матеріальну допомогу, зібрану з пожертвувань їхніх колег. Першими її отримали сім'ї лейтенантів Богдана Онищука та Андрія Свинарчука, сержанта Петра Поплавського.

У кожного з тих, хто отримав допомогу, в сім'ях є неповнолітні діти. І та підтримка в кількасот гривень була дуже вчасною. Лейтенант Андрій Свинарчук, який мешкає у селі Переходи Чортківського району, розповідав, що під час бурі він добирався зі служби додому попутками. Ураган наздогнав його у Чорткові. Дорогу завалило деревами, стовпами, електродротами. Зайти до хати з подвір'я було неможливо — половина даху лежала на землі. На щастя, усі зосталися живими. Але, щоб накрити хату, потрібно 55 листів шиферу.

Петрові Поплавському, жителю Косова того ж району, довелося теж відновлювати дах. Двадцятирічні ясени, що впали під натиском урагану, дивом не розвалили хати.

- Щоб допомогти колегам, іншим постраждалим, колектив Тернопільського обласного управління внутрішніх справ планує зібрати 50 тисяч гривень. Більшість служб уже перерахувала свій триденний заробіток у фонд ліквідації наслідків стихії.

Галина СТОРОЖУК.

Тернопільська область.

Вітчизняний стиль

«А у нас — найкращий квас!»

Так стверджують працівники запорізького ЗАТ «БАН» (заводу безалкогольних напоїв). І небезпідставно...

На міжнародній виставці-дегустації «Російські напої», яка нещодавно відбулась у Суздалі, що в Росії, квас «Хлібний» запорізького розливу удостоєний золотої медалі. Авторитетне журі визнало його кращим, аніж традиційний продукт відомих 23 підприємств країн СНД, серед них і російських.

Олександр АБЛІЦОВ.

Фотофакт

Приватне підприємство «Чонгар» перше в Генічеському районі Херсонської області закінчило жнива. Зібрано понад 18 тисяч тонн зерна — майже по 30 центнерів з гектара.
***На знімку:** голова Генічеської райради Володимир Попов та керівник господарства Сейтумер Німітулаєв на току.*

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Аварії

Зійшов з рейок потяг Москва — Одеса

Учора вранці, о 4 год. 50 хв., за вісім кілометрів від станції Козятин Південно-Західної залізниці зазнав аварії швидкий потяг, що прямував з Москви до Одеси. Біля переїзду Гавришівка на повороті зійшли з колії п'ять перших вагонів. Швидкість руху була невелика, тому вони не перекинулись, а тільки лягли на бік...

На щастя, обійшлося без людських жертв. Із 180 пасажирів, що перебували в аварійних вагонах, до Козятинської районної лікарні потрапили лише п'ятеро (одному з них зроблена операція). За інформацією оперативного чергового Вінницького обласного управління з надзвичайних ситуацій, стан здоров'я потерпілих поза небезпекою. Вісім бригад швидкої допомоги, що прибули з обласного центру, через годину повернулися назад. Пасажирів, які прямували до станції Жмеринка, до місця призначення доставлено автомобільним транспортом. Рух поїздів не припинявся: він здійснювався почергово по одній залізничній колії. Причини аварії з'ясовує комісія.

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

Приємного вам відпочинку!

Туди, де гори смерекові...

Майже тисяча київських школярів, які постраждали від наслідків чорнобильської катастрофи і з малозабезпечених сімей, минулої суботи відбули спеціальним поїздом на відпочинок до Закарпаття. Там, у найкращих оздоровницях краю, вони проведуть 18 сонячних днів, протягом яких наберуться сил і поправлять своє здоров'я.

Вартість усіх путівок профінансував фонд «Україна — дітям», який патронує дружина Президента України Людмила Кучма. Сьогодні у столиці проживають понад 170 тисяч дітей, яких зачепила своїм чорним крилом чорнобильська біда. Місцеві власті мають намір оздоровити протягом нинішнього року кожну третю таку дитину.

Микола СЕРГІЄНКО.

Зібрав сиріт монастир

«Крихітко, не плач! Ми поруч з тобою». Таким став девіз першого в Україні літнього благодійного православного табору відпочинку для дітей-сиріт і діток із малозабезпечених сімей, який протягом тижня діяв у зимненському Успенському монастирі, що неподалік древнього Володимира-Волинського.

Понад 20 діточок зі шкіл та інтернатів краю доглядали сестри монастиря разом із волонтерами Корпусу миру США в Україні. Малюки не лише розважалися веселими іграми, а й вивчали англійську мову, займались у театральному гуртку і власноруч виготовляли сувеніри з дарів природи.

Роман ЖИЖАРА.

Волинська область.

Спорт

Лише результати

Чемпіонат країни з футболу. Вища ліга. 3-й тур.

«Таврія» — «Сталь». 3:2. 4 тисячі. Антюхін, 53, 56, 63 — Котов, 19, Вертелецький, 40.

«Шахтар» — «Нива». 2:1. 10 тисяч. Воробей, 63, 65 —Хоменко, 43. На 23-й хв. Зубов («Ш») не реалізував пенальті.

«Металіст» — ЦСКА. 0:0. 12 тисяч. На 63-й хв. Харченка («М») вилучено з поля (два попередження).

«Кривбас» — «Металург»(Д). 3:2. 17 тисяч. Гецко, 6, 19, з пенальті, Мізін, 63 — Яксманицький, 46, Дранов, 57. На 25-й хв. Шищенко («М») не реалізував пенальті.

«Металург»(М) — «Ворскла». 1:0. 11 тисяч. Гайдаш, 23.

«Дніпро» — «Карпати». 1:0. 4 500. Геращенко, 86. На 32-й хв. Закотюка («К») вилучено з поля.

«Динамо» — «Металург» (Зп). 2:1. 13 тисяч. Яшкін, 26, 55 — Матвєєв, 67.

«Кривбас» — 9 очок, «Динамо», «Дніпро», ЦСКА — по 7, «Шахтар», «Таврія», «Металург»(М) — по 6, «Металіст» —4, «Карпати», «Металург» (Д) — по 3, «Сталь», «Нива» —по 1. «Металург» (Зп), «Ворскла» — по 0.

Який біль, який біль: Франція — Україна — 1:0

Учора відбувся фінальний матч чемпіонату Європи з футболу серед юніорів між збірними Франції та України. На жаль, кращий бомбардир нашої збірної Олексій Бєлік пропускав цю гру через два попередження, отримані в попередніх зустрічах. І без нього лінія нападу українців була безпорадна. А французам удалося за 10 хвилин до фінального свистка забити гол у ворота нашої команди. Вони й завоювали золоті медалі. Срібні — у нашої команди. Третє місце посіла команда Німеччини, яка обіграла в боротьбі за «бронзу» збірну Чехії.

У номер

■ Луцьк

Ртуть... у дитячій пісочниці

Контейнер-балон з 34 кілограмами ртуті знайшли співробітники місцевого управління СБУ в одному з дворів Луцька. Металева ємкість, виготовлена ще за часів Союзу, була закопана на території, де гралися діти, і ретельно замаскована. За однією з версій, *як повідомляє наш власний кореспондент Роман ЖИЖАРА,* небезпечний «товар» планували нелегально вивезти в сусідню Польщу, де кілограм ртуті коштує щонайменше тисячу доларів.

Нині контейнер перевезено у спеціально обладнане приміщення. Обстеження території, де він був захований, на щастя, не виявило випарів ртуті у повітрі та грунті. Ведеться слідство.

■ Одним абзацом

■ Стомільйонну коробку українських сірників, які вже встигли створити конкуренцію білоруським, російським і добре зарекомендували себе в Угорщині, Польщі, Словаччині, випустила цими днями Рівненська сірникова фабрика.

■ У Києві закінчив роботу третій з'їзд Української асоціації металевого брухту. Підприємства, які входять до неї, збирають в Україні до 80 відсотків відходів та брухту чорних металів. Протягом першого півріччя нинішнього року вітчизняні мартени — вперше за останнє десятиріччя — отримали брухту більше, ніж їм потрібно для завантаження їхніх потужностей.

■ Завершився 9-й міжнародний фестиваль «Таврійські ігри», котрий щоліта проходить у Каховці на Херсонщині.

■ Унаслідок урагану з грозою і зливою, який пронісся над Сумщиною, знеструмлено 136 населених пунктів області. Завдано значної шкоди фермам та сільськогосподарським посівам. Найбільше постраждали господарства Лебединського, Роменського, Сумського і Білопільського районів.

■ Серію безпілотних літальних апаратів «Пошук» створено в науково-дослідному інституті проблем фізичного моделювання режимів польоту літаків при Харківському державному аерокосмічному університеті.

■ Чернівецький завод «Гравітон» освоїв випуск освітлювальних приладів, аналогів яким немає ні в Україні, ні в країнах близького зарубіжжя. Тривалість роботи люмінесцентних ламп у 8 разів довша, ніж у нині діючих, вони вп'ятеро менше споживають електроенергії та здатні працювати у великій амплітуді коливань напруги.

■ Одну золоту та вісім срібних і бронзових медалей завоювала продукція АТ «Вина Коблево» з Миколаївщини на VI міжнародному конкурсі «Золотий грифон-2000», який відбувся в Ялті.

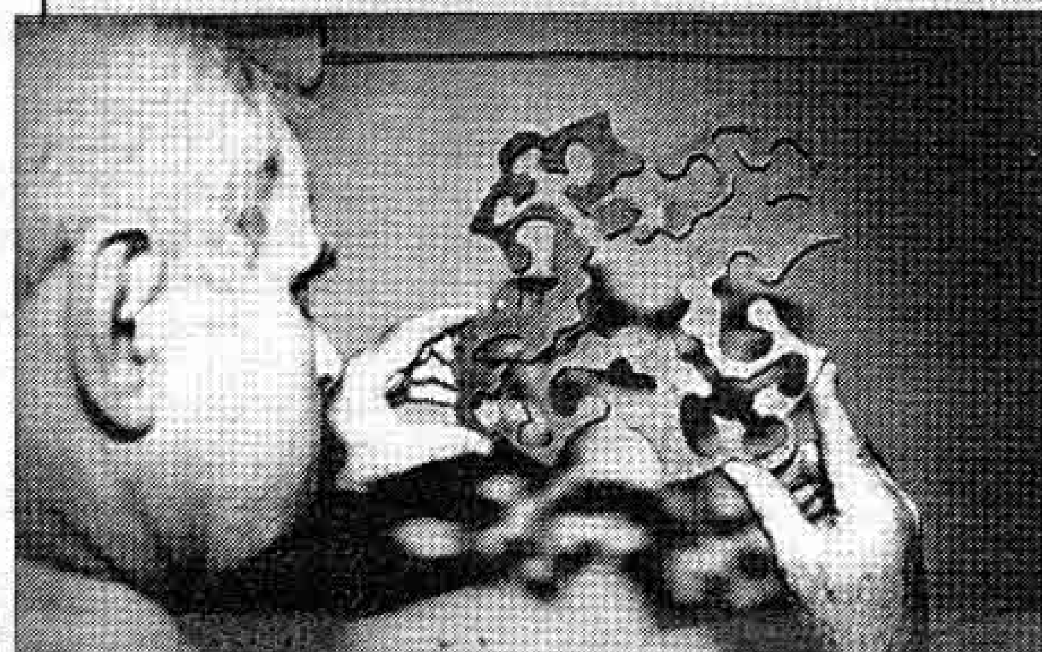
■ Ціла сім'я — батько, мати й син — загинули під час спроби очистити яму для зберігання буряків на власній садибі у селі Коробочкине, що в Чугуївському районі Харківської області. Миттєва смерть настала від отруєння газами гноїння.

■ Труп невідомого 35—40 років виявлено на опорі високовольтної лінії електропередач у селі Роздолля Компаніївського району на Кіровоградщині. Встановлено, що смерть настала від ураження електрострумом під час спроби крадіжки дроту.

■ Фотофакт

Ось такі мережива з металу робить перша українська машина мікроплазмового різання листового металу, створена миколаївською фірмою «Кристал-комплект». Новинка, що отримала назву «Хорол-1», може працювати у вологих неопалюваних приміщеннях, при цьому надійністю і точністю не поступається зарубіжним аналогам.

Фото Олександра КРЕМКА (ДІНАУ).

Напружена праця та сучасна організація виробництва — ось зворотний бік і досягнень, і престижної нагороди

Рекордне вугілля

У державній холдинговій компанії «Краснолиманська» червень видався врожайним на нагороди і рекорди. По-перше, підприємство було удостоєно нагороди благодійного фонду сприяння розвиткові та популяризації Донбасу «Золотий Скіф». За твердженням організаторів церемонії нагородження, цього року претендентів було втричі більше, ніж торік, але прискіпливе журі віддало пальму першості саме «Краснолиманській» — шахті, колектив якої не тільки стабільно працює, а й не перестає дивувати рекордними показниками.

Звістка про другу нагороду прийшла до міста Родинського, де розташована шахта, з французької столиці. Саме там, у паризькій залі «Конкорд», відбулася XXVI Європейська міжнародна конвенція «Арка Європи», під час якої 59 підприємств із різних країн світу удостоєно найвищої міжнародної нагороди «За якість і підприємницький престиж».

Засновником цього призу є незалежна міжнародна організація BID, створена в 1964 році. Однією з перших вона почала спеціалізуватися на інформації у світі маркетингової підтримки підприємців. "Арку Європи" вручено підприємствам із 153 держав — зазвичай це провідні в своїх країнах корпорації та фірми, діяльність яких вивчала дослідницька група. І ось нинішнього року «Арка Європи» прибула в Донбас. Вона стала шостою міжнародною нагородою, якої удостоєний відомий у всьому світі колектив шахти «Краснолиманська».

А невдовзі тут рапортували про новий трудовий рекорд: дільниця № 5 у червні видала на-гора 120 тисяч тонн вугілля. Такого результату ще не домагалася жодна шахта України. Досягнення стало черговим підтвердженням високого професіоналізму та сучасної організації виробництва на «Краснолиманській». А зворотний бік і рекорду, і престижної нагороди — це щоденна напружена праця.

Розкрити потенціал кожного не менш важливо, ніж видобути сховані в підземних коморах багатства.

— Змушена зізнатися: коли торік дільниця № 6 на очолюваній вами шахті видобула понад мільйон тонн вугілля, особисто в мене не було твердої переконаності, що цього року вдасться повторити рекорд, бо шахта — надто складне і часто непередбачуване виробництво. Проте останні досягнення п'ятої дільниці довели: ударна праця на «Краснолиманській» не виняток, а норма. Завдяки чому вдається «тримати марку»? — з такого запитання розпочалася розмова з генеральним директором ДХК «Краснолиманська» **Зіновієм ПАСТЕРНАКОМ.**

— Наша нація загалом працелюбна. Але чому ми погано живемо? Та тому, що не вміємо використовувати потенціал людей. А тут, на шахті, кожне має можливість розкрити свої здібності. А результати вочевидь.

Якщо бути конкретнішим, то основних складових успіху дві. Перша — правильно і добре підготовлене робоче місце. Мається на увазі великий комплекс інженерних робіт. Гарне обладнання однієї лави — ще не запорука успіху. Важливо все: і виймковий комплекс, і комбайн, і конвеєр. Треба прибрати «вузькі місця», перевірити транспортний ланцюжок, систему провітрювання, доставку людей. Усе це грамотна, продумана підготовка робочого місця.

Друга складова — професіоналізм. Не таємниця, що в галузі чимало лав, обладнаних чудовою технікою, зокрема зарубіжною, а віддачі немає. Гармонія інженерної думки з підготовкою робочого місця та професіоналізмом трудового колективу в комплексі й приводять до успіху.

Генеральний директор державної холдингової компанії «Краснолиманська» Зіновій ПАСТЕРНАК.

— Гірники «Краснолиманської» звикли бути попереду. Тому в останні роки шахта бере на озброєння найновіші зразки техніки. Чи важко бути першим, надаючи іншим можливість учитися на своєму досвіді?

— Сьогодні шахта переходить на нові, глибші горизонти. Ми відпрацьовуємо не найкращі запаси, що є в геологічних порушеннях. Загрожують викидонебезпека, велике обводнення, високий гірський тиск. За цих умов покладатися лише на особистий досвід, попри те, що я у вугільній промисловості 27 років, було б неправильно і консервативно.

Перш ніж використати новий комплекс чи конвеєр, ми здійснюємо ретельну інженерну проробку. Працюємо в співпраці з провідними інститутами — «Дондіпрошахт», «Дондіпровуглемаш», «Донвугі», МакНДІ, з кожним — у визначеному напрямі. Ми не цураємося чужого досвіду.

Наприклад, наш новий блок віддалено від головного ствола на 6,5 кілометра. І поверхнею важко дістатися туди, а під землею тим паче. Та й час на доставку людей обмежений, адже людина має працювати. Отож, наявний підземний транспорт не підходить для розв'язання цього завдання.

Тому ми придбали два чеські дизелевози, які свого часу я побачив на міжнародній виставці «Вугілля-98». Машини цілком себе виправдали. Але така техніка пред'являє й нові вимоги, наприклад, до стану рейкової колії.

Спеціально на наше замовлення інститут «Дондіпровуглемаш» виготовив креслення, а Дружківський машинобудівний завод робить досконалішу вагонетку для перевезення робітників.

Також підійшли й до вибору прохідницького комбайну. Раніше шахта працювала на комбайні легкого типу, який випускали в Росії. Ми перейшли на вітчизняні нового покоління — 4ПП-2М, П-110, КСП-32. Те саме і з використанням кріплень.

В останні роки спостерігаємо те, що пласти середньої потужності вироблені, доводиться працювати на тонких, у порушених зонах, на великій глибині, за великого гірського тиску. Досі в Україні не створено кріплень для малопотужних пластів для великих глибин. Ми захистили інвестиційний проект з використання комплексу нового покоління для малопотужних пластів великих глибин 1 КДД. Дружківський машинобудівний завод виготовив за кресленнями «Дондіпровуглемашу» перший дослідний зразок. Нині його змонтовано і він покаже себе під час випробувань, що невдовзі розпочнуться. Отож іти вперед нас змушує саме життя та складні умови, в яких доводиться видобувати вугілля.

— Спілкуючись з працівниками вашої шахти, не перестаєш дивуватися їх професіоналізму та відданості своєму колективу. Адже техніка технікою, а управляють нею живі люди...

— Ми не працюємо з якимись особливими привілеями, відпрацьовуємо ті самі пласти, що й сусідні шахти. І в нас таке саме правове поле, без державних дотацій. Кожна зароблена копійка має бути пущена в хід. Усе доводиться рахувати, і кожний член трудового колективу про це знає.

Не приховую, в нас значно краще ставлення до техніки, аніж будь-де. Хочу звернути вашу увагу: торік дільниця № 6 видобула 1 мільйон 100 тисяч вугілля, а з огляду на те, що лаву було змонтовано ще позаторік, то одним комбайном РКУ-13 тут видобули 1 мільйон 300 тисяч тонн. При цьому ресурс комбайна до капітального ремонту — 460 тисяч тонн. Тобто машина виробила три ресурси. Такого ще в Україні не було: одним комбайном, без видачі на поверхню, з однієї лави видобути за рік мільйон тонн. Це не заслуга нашої техніки, за великим рахунком, вона багато в чому поступається зарубіжній, це — заслуга наших людей.

— Чи властивий гірникам дух змагання, наприклад між шостою та п'ятою дільницями?

— Елемент змагання, очікуємо, з'явиться в серпні, коли дільниця № 6 вийде на аналогічні умови роботи. В червні дільниця № 5, як відомо, видобула 120 тисяч тонн вугілля — це рекордний показник для України. А 22 квітня тут поставили добовий рекорд — 7800 тонн палива. До того ж, якоїсь спеціальної підготовки до рекордного показника, як колись, не проводили. Просто на нашій шахті, повторюю, створено всі умови, щоб кожний міг реалізувати свій потенціал, чим і скористався колектив п'ятої дільниці.

Про троянди, євроремонт і робітничу гордість

Перш ніж познайомити читача із співавторами рекорду, колективом дільниці № 5, дозволю собі відступ на зовсім іншу тему. Вона завжди вважалася такою, що не має безпосереднього відношення до виробництва. Але на «Краснолиманській», де звикли враховувати кожну дрібницю, серйозно і досить успішно взялися за благоустрій шахтного подвір'я та адміністративно-побутового корпусу.

До квітучих троянд на клумбі перед адміністративною будівлею встигли звикнути і ті, хто працює тут, і численні гості. Звикли до світлого, а не брудно-сірого, зазвичай, зовнішнього оздоблення «контори». До інтер'єру робітничої їдальні, що нагадує скоріш вишукане кафе, і до цін у ній, що повертають нас у старі добрі часи. До освітленої вечорами дошки пошани і до біжучого рядка у вестибюлі з короткою інформацією про результати роботи за попередню добу.

І ось у черговий приїзд на «Краснолиманську» ми з фотокореспондентом знову потрапили на «перебудову», цього разу — в нарядних, банях і коридорах адмінкорпусу. Тож інтер'єр дільниці № 5, де ми розмовляли з гірниками, нагадував більше сучасний офіс, з відповідним оздобленням і меблями, аніж звичну шахтарську нарядну. І це краще від усяких слів казало про рівень професіоналізму краснолиманців.

Голова профспілкового комітету дільниці Валерій Сімов зізнався, що раніше шахтним подвір'ям пройти було неможливо: брудно. Тепер там асфальт і квітучі клумби. Показово, що ще кілька років тому квітучі троянди, як правило, зривали ті, хто проходив мимо, а нині до цієї краси зовсім інше ставлення, з більшою повагою. Чим не ілюстрація до класичного «буття визначає свідомість»?

А витончений пластиковий зупинний павільйон біля «Краснолиманської» невдовзі прикрасить яскраве панно з написом: «Моя шахта — моя гордість». Слова, які ладний повторювати кожний, хто працює тут.

«Ми вирішили перевірити, на що здатні»

Геннадій Сонич прийшов на «Краснолиманську» шість років тому. На його власне зізнання, те, що побачив, перевершило найгірші очікування: шахта тоді була серед відстаючих. Сьогодні мій співрозмовник очолює ту саму дільницю № 5, де тільки цього року встановлено два трудові рекорди. Розповідає Геннадій Сонич:

— Лава, яку ми відпрацьовуємо, повністю оснащена обладнанням українських машинобудівних заводів — дружківський комплекс, горлівський комбайн, харківський конвеєр. Лаву прийнято в експлуатацію 18 січня цього року. Спочатку, звісно, не все йшло гладко, адже на такому комплексі раніше дільниця не працювала. І ось одного дня директор запитує: «Ну коли ти нас порадуєш?» — «Та хоч завтра», — відповідаю. Напередодні нічну зміну зупинили, перевірили ланцюги, залили масло, й о 8 годині 22 квітня розпочали роботу. Хотіли перевірити, скільки наше українське обладнання може видати. Особисто я думав, межа — шість тисяч тонн. А проїхали тринадцять «смужок» і видали 7800 тонн. Навіть сміливий прогноз виявився помилковим.

Так поступово ми нарощували видобуток, і ось у червні дільниця видобула 120 тисяч тонн на місяць і півмільйона з початку пуску лави. Переконані: наше обладнання не гірше за імпортне. Наш комплекс було обладнано минулого року на шостій дільниці, де видобуто мільйон тонн. Він може відпрацювати дві-три лави без видачі на поверхню — з такою технікою ми раніше справи не мали.

Ударний труд — в традиціях колективу. Свого часу «гриміла» бригада Ігнат'єва, потім — Кузнецова. Все це люди п'ятої дільниці. До речі, найдосвідченіший Валерій Кузнецов працює й нині, уже ланковим. А наскрізну комплексну бригаду очолює Володимир Лютиков, один із кращих бригадирів шахти.

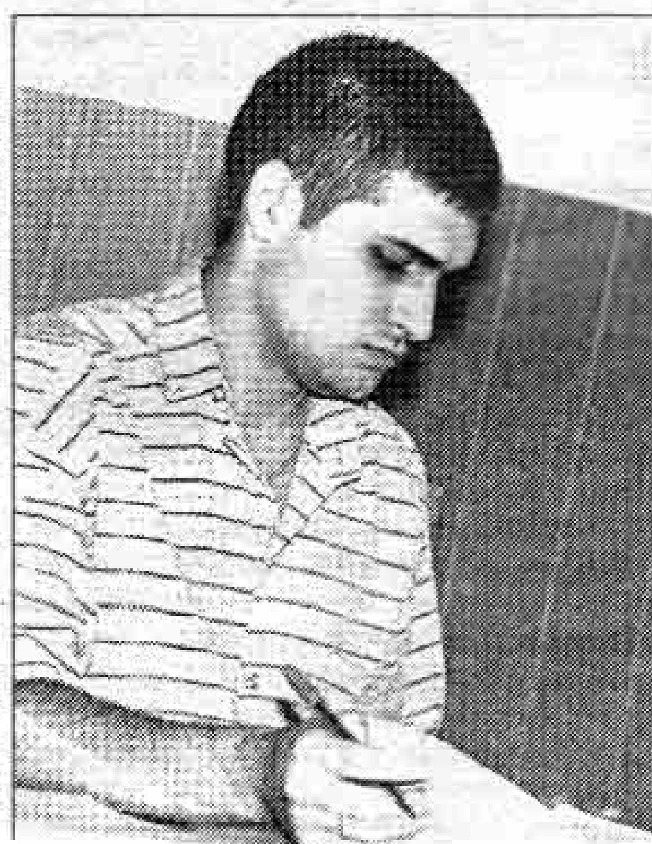
— Працюємо з ним років п'ятнадцять. Грамотний працівник, на нього завжди можна покластися, — так каже про свого бригадира Геннадій Сонич. — Навіть якщо мене нема в шахті, на сто відсотків упевнений, що там порядок. І ще важливий момент. На мою думку, весь наш видобуток і всі досягнення шахти, насамперед, — заслуга нашого директора Зіновія Григоровича Пастернака. Без його досвіду, підтримки ми, шахтарі, ніколи не домоглися б таких рекордів.

Квіткові клумби просто в шахтарському дворі — уже звична для краснолиманців картина.

Одним комбайном — мільйон тонн

«Краснолиманської»

Гірничий майстер дільниці № 5 Віктор Прокопенко підбиває підсумки зміни.

Віктор Прокопенко, гірничий майстер дільниці № 5, нинішньою зміною задоволений: наряд — 1,5 тисячі тонн — виконали.

— На «Червонолиманській» я був двічі на практиці, ще під час навчання у Дніпропетровській гірничій академії, — уточнює Віктор. — І дуже задоволений, що працювати випало саме тут. У нас на дільниці чудові люди: знаючі, толкові, старанні. Спільну мову знайшли одразу.

Ні для кого не таємниця, що матеріальні стимули в роботі шахтаря завжди були значні: адже важка і небезпечна праця має відповідним чином компенсуватися. На «Червонолиманській» не знають, що таке затримка зарплати — гроші тут отримують регулярно двічі на місяць. До речі, за підсумками рекордного червня, кожний робітник п'ятого відділку заробив у середньому 2340 гривень.

— Якби не наш директор, цього року шахту могли б закрити, випрацювавши всі запаси, — продовжує Геннадій Сонич. — За ініціативою Зіновія Григоровича ми розпочали будівництво фактично нової шахти. І всі гроші, які заробляє колектив, вкладаємо у будівництво. Адже дотацій від держави не отримуємо. І все-таки будуємо нові горизонти, освоюємо нові пласти. Тому розуміємо: гарна робота сьогодні — це надійне майбутнє завтра.

Каже Валерій Сімов, голова профкому дільниці № 5:

— Колектив не лише працьовитий, а й дружній, завжди готові прийти на виручку. Раптом у когось горе, обов'язково допоможуть: не таємниця, що оплатити, наприклад, операцію чи похорон нині матеріально важко навіть людині, яка вчасно отримує зарплату. На шахті мають можливість отримувати пільгову сімейну путівку на відпочинок, до того ж, більшу частку її вартості сплачено. А недавно за ініціативою адміністрації розпочалося таке змагання: дільниця, яка дасть найбільший видобуток, за підсумками місяця отримує 10 тисяч премії і три безкоштовні путівки до престижного кримського санаторію.

— Там раніше лише генерали відпочивали, — сміється начальник дільниці, — а нині наші прості шахтарі.

***

Вони нічим не відрізняються від своїх колег на інших вугільних підприємствах. Просто тим, іншим, далеко до такого рівня організації виробництва. Рівня, коли не буває невраховних дрібниць. А кожний працюючий отримує можливість довести, на що здатний. Коли простий шахтар заслуговує «генеральського» ставлення, а рядовий працівник, розповідаючи про перспективи шахти, обов'язково додасть: «Все залежить від нас». Цю фразу не часто можна почути від вугільників, більшість із яких досі покладає всі сподівання на державу. А тут, на «Червонолиманській», кожний член багатотисячного колективу, від гірничого робітника до директора, впевнений: майбутнє шахти — у її розвиткові, а запорука цього майбутнього — напружена праця на своєму робочому місці. Ось такий зворотний бік і в рекордів, і в слави.

Начальник дільниці № 5 Геннадій Сонич і голова профкому дільниці Валерій Симов у нарядній.

Ліна КУЩ.

Фото Олексія БУДЬКО.

Оголошення

Арбітражный суд Автономной Республики Крым (95000, г. Симферополь, ул. Карла Маркса, 18) возбудил дело о банкротстве ОАО «АТП-14327» (АР Крым, г. Симферополь, ул. Киевская, 4, р/р 26003301322013 в КРУ ПИБ г. Симферополь, МФО 324430, ОКПО 03114649, р/с 26007011349901 в ОКБ, г. Симферополь, МФО 324485, ОКПО 03114649) дело № 2-9/5396-2000.

Претензии кредиторов принимаются в течении месяца со дня опубликования объявления.

Назначить распорядителем имущества должника ОАО «АТП-14327» Буянова Сергея Леонидовича, лицензия 000063, г. Бахчисарай, ул. Фрунзе, 56, кв. 86.

Арбітражний суд м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького,44 в) порушив справу № 24/308 б про банкрутство ТОВ «Оіл Трейд-ЛТД». Заяви кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

ДЕРЖАВНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ "НАЦІОНАЛЬНА МЕРЕЖА АУКЦІОННИХ ЦЕНТРІВ"

ДАК "Національна мережа аукціонних центрів" - це розгалужена система аукціонних центрів, яка діє на всій території України, і має свої філії в 23 областях, Автономній республіці Крим, містах Київ та Севастополь. Компанія має власну корпоративну комп'ютерно-інформаційну мережу, сучасний програмно-технічний комплекс і глобальні бази даних з різних напрямків, досвідчених фахівців, власний виставковий центр.

Пріоритетними напрямками діяльності Компанії є:

Організація та проведення аукціонів (електронних та публічних) з продажу:

- акцій приватизованих підприємств,
- об'єктів незавершеного будівництва,
- цілісних майнових комплексів, матеріальних ресурсів та інших активів, які належать як державним, так і недержавним структурам;

Комплексна пост-приватизаційна підтримка українських підприємств та розвиток підприємництва;

Надання комплексу консультаційно-інформаційних, практичних послуг з питань:

- фінансового менеджменту та управління бізнесом,
- корпоративного управління,
- формування пакетів акцій та дотримання прав акціонерів,
- організації бізнесу;

Допомога у залученні інвестицій:

- розробка-бізнес-планів та програм залучення інвестицій,
- управління інвестиційними проектами,
- комплексне консультаційне супроводження інвестицій;

Надання послуг глобальної електронно-інформаційної мережі, яка об'єднує всі регіони України.

ДАК «Національна мережа аукціонних центрів» запрошує Вас до співпраці. Будемо раді бачити Вас нашим клієнтом. Ми готові зустрітися в зручний для Вас час і обговорити Ваші питання та наші пропозиції.

Більш детальна інформація розміщена на Web-сайті Компанії: http://www.nnac.com.ua

Наша адреса: Україна, 02002, м. Київ, вул, Марини Раскової, 15. тел.: (044) 552-1026, факс: 552-0273.

Філія "Київський аукціонний центр": 04073, м Київ, пр-т Червоних Козаків, 6, тел.: (044) 417-1175, факс: 464-4880.

Арбітражний суд Закарпатської області (88000, м. Ужгород, площа Народна, 4) порушив справу № 6/93 про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «Влад-П», юридична адреса: 88000, м. Ужгород, вул. Сєченова, 4, р/р 2600610037 в Закарпатському обласному філіалі АППБ «Аваль» м. Ужгорода, МФО 354411, код 25436023.

Розпорядник майна — Василовка В. О., ліцензія № 000281 від 10.03.2000 р. м. Ужгород, пл. Б. Хмельницького, 2/508.

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Товариство з обмеженою відповідальністю **«Телерадіокомпанія «Медіа-2000»** м. Київ, вул. Мечникова, 8, 22 повідомляє про свою ліквідацію.

Претензії від кредиторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення за адресою: м. Київ, вул. Мечникова, 8, 22.

Ліквідаційна комісія.

Ліквідаційна комісія ВАТ «Куянівський цукровий комбінат»

оголошує про проведення відкритих торгів по реалізації майна банкрута — ВАТ «Куянівський цукровий комбінат».

До продажу пропонується обладнання та устаткування по виробництву цукру, запасні частини, обладнання енергопостачання, лабораторне обладнання, транспортні засоби, тепловози ТГМ-23Б, ТЕМ-2М, ТГК-2. Технічний стан — задовільний.

Із запропонованим до продажу майном можна ознайомитись з 9.00 до 16.00, крім суботи та неділі, звернувшись до голови ліквідаційної комісії за адресою: Сумська область, Білопільський р-н, смт. Куянівка, ВАТ «Куянівський цукровий комбінат» або за тел. (05443) 96-1-28, 96-1-46.

Вікриті торги проводяться кожну другу та четверту середу місяця о 14.00 за місцем знаходження майна.

Заява на участь у відкритих торгах подається голові ліквідаційної комісії ВАТ «Куянівський цукровий комбінат».

За більш детальною інформацією звертатись за телефонами: (044) 261-04-65, 261-02-71, 573-92-86.

Ліквідаційна комісія ВАТ «Куянівський цукровий комбінат».

Арбітражний суд Чернівецької області (58001, м. Чернівці, вул. Кобилянської,14) порушив справу про банкрутство:

МПБП «Рута» 58000, м. Чернівці, вул. Червоноармійська,77/2-56 ін. код 21428015, справа № 3/140-241/Б.

15 вересня 2000 року о 12 годині в приміщенні Кіноконцертного комплексу м. Славутич, Київської області за адресою: вул. Леніна,9 відбудуться чергові збори акціонерів.

Порядок денний:

1. Затвердження лічильної комісії, Голови та секретаріату зборів.
2. Звіт про фінансові результати ВАТ «АТАСС» за 1999 рік.
3. Звіт Голови ревізійної комісії про проведену роботу за 1999 рік.
4. Звіт Голови Спостережної Ради про роботу за 1999 рік.
5. Зміни до Статуту ВАТ «АТАСС».
6. Затвердження реєстратора.

Реєстрація проводитиметься 15 вересня 2000 року о 9 годині 30 хвилин за адресою: м. Славутич, пл. Леніна,9 згідно з документами, що засвідчують особу акціонерів, чи його представника.

Довідки за тел.: в м. Славутич 2-16-05, в м. Чернігів 15-20-86.

Правління ВАТ «АТАСС».

Ліквідаційна комісія закритого взаємного фонду «АТЕК-ІНВЕСТ-1» інвестиційної компанії «АТЕК-ІНВЕСТ»

повідомляє про ліквідацію ЗВФ «АТЕК-ІНВЕСТ-1» ІК «АТЕК-ІНВЕСТ» у зв'язку з закінченням заявленого терміну дії.

Претензії кредиторів приймаються протягом 2-х місяців з дня публікації повідомлення за адресою: **03115, м. Київ, вул. Ф. Пушиної, 30/32; тел.(044) 451-2812, 451-2813.**

Арбітражний суд Київської області (м. Київ-33, вул. Жилявська, 58-б) порушив справу № 285/36-99 про банкрутство Закритого акціонерного товариства «СКІФ», Київська область, Вишневе, вул. Ломоносова, 42. Р/р 26009300842025 у філії «Вишневе відділеня» УСБ, МФО 319069, код ЗКПО 05468475.

Арбітражний суд Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1а) порушив справу № Б26/71-00 про банкрутство ЗАТ «Криворіжжбуд» (50005, м. Кривий Ріг, вул. Орджонікідзе, буд. 21, р/р 2600301573 у відділенні Укрексімбанку м. Кривого Рогу, МФО 305589, ЕДРПОУ 01239281).

Розпорядник майна Міхайліді Павло Миколайович, ліцензія арбітражного керуючого № 000151 (50000, м. Кривий Ріг, вул. К. Лібкнехта, буд. 7), тел./факс (0564) 28-39-61.

Претензії кредиторів та пропозиції санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Внимание акционеров!

5 сентября 2000 года в 14.00 в ОАО «Никопольский хлебокомбинат» по адресу: 53207, Днепропетровская область, г. Никополь, ул. Первомайская, 22/1 состоится общее собрание акционеров с **повесткой дня:**

1. Отчет председателя ОАО «Никопольский хлебокомбинат» «О результатах финансово-хозяйственной деятельности».
2. Отчет председателя ревизионной комиссии.
3. Информация главного бухгалтера об использовании прибыли.
4. Отчет председателя наблюдательного совета.
5. Перевыборы наблюдательного совета.

Ліквідаційна комісія Закритого взаємного фонду «ЗДОБУТОК-1» інвестиційної компанії «ЗДОБУТОК-ІНВЕСТ»

повідомляє про ліквідацію ЗВФ «ЗДОБУТОК-1» ІК «ЗДОБУТОК-ІНВЕСТ» у зв'язку із закінченням заявленного терміну дії.

Претензії кредиторів приймаються протягом 2-х місяців з дня публікації повідомлення за адресою: **03115, м. Київ, вул. Ф. Пушиної, 30/32; тел. (044) 451-28-15, 451-28-16.**

Ліквідаційна комісія з банкрутства ВАТ «Брігідау» (птахофабрика)

оголошує продаж майна, яке належить йому на правах власності. Майновий комплекс розміщений у с. Ланівка, Стрийського району Львівської області.

Початкова вартість комплексу становить **1800000 гривень.**

Продаж майна здійснюється шляхом оформлення договору купівлі-продажу в порядку, передбаченому чинним законодавством.

За довідками звертатись за адресою: м. Стрий, Львівська обл., вул. Валова,12, **контактний телефон: 8-03245-5-31-61.**

Реклама в газеті «Голос України» — тел. 441-89-34, факс 449-85-62

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про охорону культурної спадщини

Цей Закон регулює правові, організаційні, соціальні та економічні відносини у сфері охорони культурної спадщини з метою її збереження, використання об'єктів культурної спадщини у суспільному житті, захисту традиційного характеру середовища в інтересах нинішнього і прийдешніх поколінь.

Об'єкти культурної спадщини, які знаходяться на території України, охороняються державою.

Розділ I
ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення термінів

У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:

культурна спадщина — сукупність успадкованих людством від попередніх поколінь об'єктів культурної спадщини;

об'єкт культурної спадщини — місце, споруда (витвір), комплекс (ансамбль), їхні частини, пов'язані з ними території чи водні об'єкти, інші природні, природно-антропогенні або створені людиною об'єкти незалежно від стану збереженості, що донесли до нашого часу цінність з антропологічного, археологічного, естетичного, етнографічного, історичного, мистецького, наукового чи художнього погляду і зберегли свою автентичність;

пам'ятка — об'єкт культурної спадщини національного або місцевого значення, який занесено до Державного реєстру нерухомих пам'яток України;

охорона культурної спадщини — комплекс заходів з обліку (виявлення, наукове вивчення, класифікація, державна реєстрація), захисту, збереження, належного утримання, відповідного використання, консервації, реставрації, реабілітації та музеєфікації об'єктів культурної спадщини;

зони охорони пам'ятки — встановлювані навколо пам'ятки охоронна зона, зона регулювання забудови, зона охоронюваного ландшафту, зона охорони археологічного культурного шару, в межах яких діє спеціальний режим;

історичне населене місце — населене місце, яке зберегло повністю або частково історичний ареал і занесене до Списку історичних населених місць України;

історичний ареал населеного місця — частина населеного місця, що зберегла старовинний вигляд, розпланування та форму забудови, типові для певних культур або періодів розвитку;

традиційний характер середовища — історично успадкований вигляд та об'ємно-просторовий устрій історичного населеного місця;

консервація — сукупність науково обгрунтованих заходів, які дозволяють захистити об'єкти культурної спадщини від подальших руйнувань і забезпечують збереження їхньої автентичності з мінімальним втручанням у їхній існуючий вигляд;

реабілітація — сукупність науково обгрунтованих заходів щодо відновлення культурних та функціональних властивостей об'єктів культурної спадщини, приведення їх у стан, придатний для використання;

реставрація — сукупність науково обгрунтованих заходів щодо укріплення (консервації) фізичного стану, розкриття найбільш характерних ознак, відновлення втрачених або пошкоджених елементів об'єктів культурної спадщини із забезпеченням збереження їхньої автентичності;

музеєфікація — сукупність науково обгрунтованих заходів щодо приведення об'єктів культурної спадщини у стан, придатний для екскурсійного відвідування.

Стаття 2. Класифікація об'єктів культурної спадщини

1. За типами об'єкти культурної спадщини поділяються на:

споруди (витвори) — твори архітектури та інженерного мистецтва разом з природними чи створеними людиною елементами, твори монументальної скульптури та монументального малярства, археологічні об'єкти, печери з наявними свідченнями життєдіяльності людини, будівлі або приміщення в них, що зберегли автентичні свідчення про визначні історичні події, життя та діяльність відомих осіб;

комплекси (ансамблі) — топографічно визначені сукупності окремих або поєднаних між собою споруд різного призначення, що відзначаються своєю архітектурою та органічним зв'язком з ландшафтом;

визначні місця — топографічно визначені зони або ландшафти, природні, природно-антропогенні витвори, що донесли до нашого часу цінність з антропологічного, археологічного, естетичного, етнографічного, історичного, мистецького, наукового чи художнього погляду.

2. За видами об'єкти культурної спадщини поділяються на:

археологічні — городища, кургани, залишки стародавніх поселень, стоянок, укріплень, військових таборів, виробництв, іригаційних споруд, шляхів, могильники, культові місця та споруди, мегаліти, наскельні зображення, ділянки історичного культурного шару, поля давніх битв, рештки життєдіяльності людини, що містяться під водою;

історичні — будинки, споруди, їхні комплекси (ансамблі), окремі поховання та некрополі, визначні місця, пов'язані з важливими історичними подіями, з життям та діяльністю відомих осіб, культурою та побутом народів;

монументального мистецтва — твори образотворчого мистецтва, як самостійні (окремі), так і ті, що пов'язані з архітектурними, археологічними чи іншими пам'ятками або з утворюваними ними комплексами (ансамблями);

архітектури та містобудування — історичні центри, вулиці, квартали, площі, архітектурні ансамблі, залишки давнього планування та забудови, окремі архітектурні споруди, а також пов'язані з ними твори монументального, декоративного та образотворчого мистецтва;

садово-паркового мистецтва — поєднання паркового будівництва з природними або створеними людиною ландшафтами;

ландшафтні — природні території, які мають історичну цінність.

Розділ II
УПРАВЛІННЯ ОХОРОНОЮ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ

Стаття 3. Органи управління у сфері охорони культурної спадщини

1. Державне управління у сфері охорони культурної спадщини покладається на Кабінет Міністрів України, спеціально уповноважені органи охорони культурної спадщини.

До спеціально уповноважених органів охорони культурної спадщини (далі — органи охорони культурної спадщини) належать:

центральний орган виконавчої влади у сфері охорони культурної спадщини;

орган охорони культурної спадщини Ради міністрів Автономної Республіки Крим;

органи охорони культурної спадщини обласних, Київської та Севастопольської міських, районних державних адміністрацій;

органи охорони культурної спадщини місцевого самоврядування.

2. На території зони відчуження і зони безумовного (обов'язкового) відселення, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи, та в умовах виникнення інших надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру управління охороною культурної спадщини здійснюється Адміністрацією зони та центральним органом виконавчої влади з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи відповідно до Закону України «Про правовий режим території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи» та цього Закону.

3. Органи охорони культурної спадщини місцевого самоврядування, розташовані на території населених пунктів, занесених до Списку історичних населених місць України, утворюються органами місцевого самоврядування за погодженням із центральним органом виконавчої влади у сфері охорони культурної спадщини.

4. Орган охорони культурної спадщини Ради міністрів Автономної Республіки Крим, органи охорони культурної спадщини обласних, Київської та Севастопольської міських, районних державних адміністрацій підконтрольні і підзвітні відповідним органам виконавчої влади в межах, передбачених законом.

5. Органи охорони культурної спадщини місцевого самоврядування з питань, передбачених підпунктом 5 пункту «б» частини першої статті 31 і підпунктом 10 пункту «б» статті 32 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», підконтрольні відповідним органам виконавчої влади.

6. Рішення (розпорядження, дозволи, приписи) органів охорони культурної спадщини, прийняті в межах їхньої компетенції, є обов'язковими для виконання юридичними і фізичними особами.

Стаття 4. Повноваження Кабінету Міністрів України у сфері охорони культурної спадщини

До повноважень Кабінету Міністрів України у сфері охорони культурної спадщини належить:

здійснення державної політики;

здійснення державного контролю;

занесення об'єктів національного значення до Державного реєстру нерухомих пам'яток України;

вилучення пам'ятки з Державного реєстру нерухомих пам'яток України;

подання у відповідні міжнародні інстанції пропозиції про занесення пам'ятки до Списку всесвітньої спадщини;

надання дозволу на знесення, зміну та переміщення (перенесення) пам'ятки;

затвердження Списку історичних населених місць України, Списку охоронюваних археологічних територій України та змін, внесених до цих Списків;

оголошення ансамблів і комплексів пам'яток заповідниками чи музеями-заповідниками;

затвердження нормативів і методик грошової оцінки пам'яток.

Стаття 5. Повноваження центрального органу виконавчої влади у сфері охорони культурної спадщини

До повноважень центрального органу виконавчої влади у сфері охорони культурної спадщини належить:

1) контроль за виконанням цього Закону, інших нормативно-правових актів про охорону культурної спадщини;

2) реалізація державної політики з питань охорони культурної спадщини;

3) розроблення та погодження державних програм охорони культурної спадщини;

4) ведення Державного реєстру нерухомих пам'яток України;

5) забезпечення виявлення, дослідження та документування об'єктів культурної спадщини, ведення списків цих об'єктів;

6) подання Кабінетові Міністрів України пропозицій про вилучення пам'ятки з Державного реєстру нерухомих пам'яток України;

7) подання Кабінетові Міністрів України пропозицій про знесення, зміну та переміщення (перенесення) пам'ятки;

8) забезпечення юридичним і фізичним особам доступу до інформації, що міститься у Державному реєстрі нерухомих пам'яток України;

9) подання Кабінетові Міністрів України пропозицій про затвердження Списку історичних населених місць України та Списку охоронюваних археологічних територій України, а також пропозицій про внесення змін до цих Списків;

10) оголошення топографічно визначених територій чи водних об'єктів, в яких містяться об'єкти культурної спадщини або можлива їхня наявність, охоронюваними археологічними територіями;

11) забезпечення публікації Державного реєстру нерухомих пам'яток України та внесення до нього змін;

12) визначення меж територій пам'яток національного значення, зон охорони, охоронюваних археологічних територій, історичних ареалів населених місць;

13) затвердження державних норм та правил щодо розроблення і затвердження проектної документації на виконання робіт з консервації, реабілітації, реставрації й музеєфікації пам'яток національного значення;

14) здійснення нагляду за виконанням робіт з консервації, реабілітації, реставрації й музеєфікації пам'яток. Ці повноваження центральним органом виконавчої влади у сфері охорони культурної спадщини можуть бути делеговані іншим органам охорони культурної спадщини;

15) встановлення режиму збереження і порядку використання пам'яток національного значення, їхніх територій, зон охорони, охоронюваних археологічних територій, історичних ареалів населених місць;

16) здійснення науково-методичного керівництва в питаннях охорони культурної спадщини;

17) погодження програм та проектів містобудівних, архітектурних та ландшафтних перетворень, будівельних, меліоративних, шляхових, земляних робіт у зонах охорони пам'яток національного значення, на охоронюваних археологічних територіях, в історичних ареалах населених місць, а також програм та проектів, реалізація яких може позначитися на об'єктах культурної спадщини;

18) призначення відповідних досліджень пам'яток національного значення та їхніх територій у разі виникнення загрози їхнього руйнування або пошкодження внаслідок дії природних факторів або проведення будь-яких робіт;

19) заборона будь-якої діяльності юридичних або фізичних осіб, яка створює загрозу пам'ятці або порушує законодавство у сфері охорони культурної спадщини;

20) надання дозволів на проведення робіт на пам'ятках національного значення, їхніх територіях та в зонах охорони, на охоронюваних археологічних територіях, в історичних ареалах населених місць;

21) видання розпоряджень та приписів щодо охорони пам'яток національного значення, припинення робіт на цих пам'ятках, їхніх територіях та в зонах охорони, на охоронюваних археологічних територіях, в історичних ареалах населених місць, якщо ці роботи здійснюються за відсутності затверджених або погоджених із відповідними органами охорони культурної спадщини програм та проектів, передбачених цим Законом дозволів або з відхиленням від них;

22) надання дозволів на відновлення земляних робіт;

23) погодження відчуження або передачі пам'яток національного значення їхніми власниками чи уповноваженими ними органами іншим особам у володіння, користування або управління;

24) здійснення функцій управління заповідниками, музеями-заповідниками, що перебувають у державній власності, відповідно до закону;

25) погодження охоронних договорів на пам'ятки національного значення;

26) затвердження правил встановлення та утримання охоронних дощок, охоронних знаків, інших інформаційних написів, позначок на пам'ятках або в межах їхніх територій, затвердження їхніх зразків;

27) застосування фінансових санкцій за порушення цього Закону;

28) формування і розміщення державного замовлення, укладання з цією метою контрактів на консервацію, реставрацію, реабілітацію, музеєфікацію, ремонт, пристосування пам'яток та інші заходи щодо охорони культурної спадщини;

29) здійснення інших повноважень відповідно до закону.

Стаття 6. Повноваження інших органів охорони культурної спадщини

1. До повноважень органу охорони культурної спадщини Ради міністрів Автономної Республіки Крим, органів охорони культурної спадщини обласних, Київської та Севастопольської міських, районних державних адміністрацій та органів охорони культурної спадщини місцевого самоврядування, відповідно до їхньої компетенції, належить:

1) здійснення контролю за виконанням цього Закону, інших нормативно-правових актів про охорону культурної спадщини;

2) подання пропозицій центральному органові виконавчої влади у сфері охорони культурної спадщини про занесення об'єктів культурної спадщини до Державного реєстру нерухомих пам'яток України;

3) забезпечення юридичним і фізичним особам доступу до інформації, що міститься у витягах з Державного реєстру нерухомих пам'яток України;

4) визначення меж територій пам'яток місцевого значення, їхніх зон охорони;

5) встановлення режиму збереження і порядку використання пам'яток місцевого значення, їхніх територій, зон охорони;

6) забезпечення захисту об'єктів культурної спадщини від загрози знищення, руйнування або пошкодження;

7) забезпечення виготовлення, складання і передачі центральному органові виконавчої влади у сфері охорони культурної спадщини наукової документації з описами та фіксацією об'єктів культурної спадщини, а в разі отримання дозволу на їхні знесення, зміну або переміщення (перенесення) — демонтаж із них елементів, які становлять культурну цінність, з метою збереження та подальшого використання;

8) організація розроблення та погодження відповідних програм охорони культурної спадщини;

9) погодження відповідних програм та проектів містобудівних, архітектурних і ландшафтних перетворень, будівельних, меліоративних, шляхових, земляних робіт у зонах охорони пам'яток місцевого значення, на охоронюваних археологічних територіях, в історичних ареалах населених місць, а також програм та проектів, реалізація яких може позначитися на об'єктах культурної спадщини;

10) призначення відповідних досліджень пам'яток місцевого значення та їхніх територій у разі виникнення загрози їхнього руйнування або пошкодження внаслідок дії природних факторів або проведення будь-яких робіт;

11) надання дозволів на проведення робіт на пам'ятках місцевого значення, їхніх територіях та в зонах охорони;

12) видання розпоряджень та приписів щодо охорони пам'яток місцевого значення, припинення робіт на пам'ятках, їхніх територіях та в зонах охорони, якщо ці роботи здійснюються за відсутності затверджених або погоджених з центральним органом виконавчої влади у сфері охорони культурної спадщини програм та проектів, передбачених цим Законом дозволів або з відхиленням від них;

13) погодження відчуження або передачі пам'яток місцевого значення їхніми власниками чи уповноваженими ними органами іншим особам у володіння, користування або управління;

14) укладання охоронних договорів на пам'ятки;

15) здійснення функцій управління заповідниками, музеями-заповідниками, що перебувають відповідно у державній та комунальній власності, згідно із законом;

16) подання пропозиції центральному органові виконавчої влади у сфері охорони культурної спадщини про занесення відповідної території до Списку історичних населених місць України та Списку охоронюваних археологічних територій України;

17) застосування фінансових санкцій за порушення цього Закону;

18) забезпечення в установленому порядку виготовлення, встановлення та утримання охоронних дощок, охоронних знаків, інших інформаційних написів, позначок на пам'ятках або в межах їхніх територій;

19) здійснення інших повноважень відповідно до закону.

2. Голови обласних, Київської та Севастопольської міських, районних державних адміністрацій призначають на посаду і звільняють з посади керівників органів охорони культурної спадщини відповідних державних адміністрацій за погодженням з органом охорони культурної спадщини вищого рівня.

Стаття 7. Науково-методичні ради, консультативні ради з питань охорони культурної спадщини

1. Для розгляду наукових рекомендацій та пропозицій щодо розроблення основних напрямів розвитку охорони культурної спадщини, обговорення найважливіших програм, проектів з питань охорони культурної спадщини центральний орган виконавчої влади у сфері охорони культурної

спадщини, орган охорони культурної спадщини Ради міністрів Автономної Республіки Крим створюють науково-методичні ради з провідних учених і висококваліфікованих фахівців-практиків.

Склад науково-методичних рад і положення про них затверджуються відповідно центральним органом виконавчої влади у сфері охорони культурної спадщини та органом охорони культурної спадщини Ради міністрів Автономної Республіки Крим. Витрати на роботу цих рад здійснюються зазначеними органами охорони культурної спадщини.

2. Для погодженого вирішення питань щодо охорони культурної спадщини на територіях областей, міст Києва та Севастополя, інших населених пунктів органи охорони культурної спадщини обласних, Київської та Севастопольської міських, районних державних адміністрацій можуть створювати консультативні ради з провідних учених і висококваліфікованих фахівців-практиків.

Консультативні ради діють на підставі типового положення, що затверджується центральним органом виконавчої влади у сфері охорони культурної спадщини.

Склад консультативної ради затверджується керівником відповідного органу охорони культурної спадщини. Витрати на роботу цих рад здійснюються зазначеними органами охорони культурної спадщини.

Стаття 8. Залучення фахівців та населення до охорони культурної спадщини

1. Органи охорони культурної спадщини можуть залучати до роботи за їхньою згодою досвідчених фахівців у сфері охорони культурної спадщини, а також громадян на правах громадських інспекторів для спостереження за станом зберігання та використання пам'яток, їхніх територій і зон охорони, охоронюваних археологічних територій, історичних ареалів населених місць.

2. Органи охорони культурної спадщини можуть винагороджувати залучуваних фахівців та громадян на правах громадських інспекторів, а також відшкодовувати їм витрати, пов'язані з виконанням доручень щодо охорони культурної спадщини, за рахунок коштів, призначених для фінансування охорони культурної спадщини в порядку, що встановлюється центральним органом виконавчої влади у сфері охорони культурної спадщини.

Стаття 9. Доступ до об'єктів культурної спадщини

Право безумовного доступу до об'єктів культурної спадщини з метою їхнього обстеження, ознайомлення зі станом зберігання, характером та способом використання, ведення реставраційних робіт, одержання відповідних даних, наукового вивчення мають особи, уповноважені на це органами охорони культурної спадщини.

Власник об'єкта культурної спадщини або уповноважений ним орган, особа, яка набула права володіння, користування чи управління, виконавець реставраційних робіт зобов'язані допускати уповноважених органами охорони культурної спадщини осіб для виконання ними своїх обов'язків до об'єктів культурної спадщини та на їхню територію.

Стаття 10. Сприяння органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування діяльності щодо охорони культурної спадщини

Органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування сприяють:

діяльності Українського товариства охорони пам'яток історії та культури, інших громадських, науково-дослідних, проектних організацій, установ та підприємств різних форм власності щодо охорони культурної спадщини;

підприємствам будівельних матеріалів і виробів, спеціалізованим організаціям та майстерням щодо виконання робіт з ремонту, реставрації, реабілітації пам'яток;

підготовці фахівців з охорони культурної спадщини.

Стаття 11. Участь підприємств, установ науки, освіти та культури, громадських організацій, громадян в охороні культурної спадщини

Підприємства усіх форм власності, установи науки, освіти та культури, громадські організації, громадяни сприяють органам охорони культурної спадщини в роботі з охорони культурної спадщини, можуть встановлювати шефство над об'єктами культурної спадщини з метою забезпечення їхнього збереження, сприяють державі у здійсненні заходів з охорони, використання, виявлення, обліку, реєстрації об'єктів культурної спадщини і поширенню знань про них, беруть участь у популяризації культурної спадщини серед населення, сприяють її вивченню дітьми та молоддю, залучають громадян до її охорони.

Українське товариство охорони пам'яток історії та культури сприяє залученню широких верств населення до участі в охороні культурної спадщини, здійснює пропаганду культурної спадщини і законодавства про її охорону, громадський контроль за її збереженням, використанням, консервацією, реставрацією, реабілітацією, музеєфікацією та ремонтом, сприяє роботі органів охорони культурної спадщини.

Стаття 12. Екскурсійне відвідування пам'яток

Органи охорони культурної спадщини забезпечують по можливості вільний доступ до пам'яток з метою їхнього екскурсійного відвідування, якщо вони вважаються придатними для цього. Власник пам'ятки або уповноважений ним орган, особа, яка набула права володіння, користування чи управління, зобов'язані за погодженням з органами охорони культурної спадщини організувати такий доступ. Порядок цього доступу встановлюється охоронними договорами.

Розділ III
ДЕРЖАВНА РЕЄСТРАЦІЯ ОБ'ЄКТІВ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ

Стаття 13. Державний реєстр нерухомих пам'яток України

1. Об'єкти культурної спадщини незалежно від форм власності відповідно до їхньої антропологічної, археологічної, естетичної, етнографічної, історичної, мистецької, наукової чи художньої цінності підлягають реєстрації шляхом занесення до Державного реєстру нерухомих пам'яток України (далі — Реєстр) за категоріями національного та місцевого значення пам'ятки. Порядок визначення категорій пам'яток встановлюється Кабінетом Міністрів України. Із занесенням до Реєстру на об'єкт культурної спадщини, на всі його складові елементи поширюється правовий статус пам'ятки.

2. Не підлягають державній реєстрації об'єкти, що є сучасними копіями існуючих пам'яток або спорудами (витворами), створеними за старовинними проектами чи науковими реконструкціями, в тому числі масові тиражовані копії.

Стаття 14. Занесення об'єкта культурної спадщини до Реєстру та внесення змін до нього

1. Занесення об'єкта культурної спадщини до Реєстру та внесення змін до нього (вилучення з Реєстру, зміна категорії пам'ятки) провадиться відповідно до категорії пам'ятки:

а) пам'ятки національного значення — постановою Кабінету Міністрів України за поданням центрального органу виконавчої влади у сфері охорони культурної спадщини;

б) пам'ятки місцевого значення — рішенням центрального органу виконавчої влади у сфері охорони культурної спадщини за поданням відповідних органів охорони культурної спадщини або за поданням Українського товариства охорони пам'яток історії та культури, інших громадських організацій, до статутних завдань яких належить питання охорони культурної спадщини, протягом одного місяця з дня одержання подання.

2. Об'єкт культурної спадщини, в тому числі щойно виявлений, до вирішення питання про занесення його до Реєстру підлягає охороні відповідно до вимог цього Закону, про що центральний орган виконавчої влади у сфері охорони культурної спадщини у письмовій формі повідомляє власника цього об'єкта або уповноважений ним орган, відповідні органи охорони культурної спадщини, на території яких він розташований.

3. Центральний орган виконавчої влади у сфері охорони культурної спадщини видає власникові пам'ятки або уповноваженому ним органові свідоцтво про реєстрацію об'єкта культурної спадщини як пам'ятки.

4. Центральний орган виконавчої влади у сфері охорони культурної спадщини надає органові охорони культурної спадщини Ради міністрів Автономної Республіки Крим, органам охорони культурної спадщини обласних, Київської та Севастопольської міських, районних державних адміністрацій, органам охорони культурної спадщини місцевого самоврядування витяги з Реєстру щодо пам'яток, які розташовані на їхніх територіях.

Стаття 15. Вилучення пам'ятки з Реєстру

Вилучення пам'ятки з Реєстру здійснюється лише у випадках:

якщо пам'ятку зруйновано внаслідок стихійного лиха і вона не може бути відновлена;

якщо пам'ятка археології, що не виявлена в наземних обсягових формах, досліджена на всій площі і по всій глибині культурного шару і при цьому не виявлено об'єктів культурної спадщини, які підлягають консервації та подальшому використанню.

Стаття 16. Інформування про об'єкти культурної спадщини, занесені до Реєстру

1. Інформування про об'єкти культурної спадщини, занесені до Реєстру, провадиться шляхом:

публікації Реєстру та внесених до нього змін;

встановлення охоронних дошок, охоронних знаків, інших інформаційних написів, позначок на пам'ятках або в межах їхніх територій незалежно від форм власності.

2. Центральний орган виконавчої влади у сфері охорони культурної спадщини забезпечує публікацію Реєстру та внесених до нього змін у спеціалізованому періодичному виданні.

Розділ IV
ОСОБЛИВОСТІ ЗДІЙСНЕННЯ ПРАВА ВЛАСНОСТІ НА ПАМ'ЯТКИ

Стаття 17. Суб'єкти права власності на пам'ятки

Пам'ятка, крім пам'ятки археології, може перебувати у державній, комунальній або приватній власності. Суб'єкти права власності на пам'ятку визначаються згідно із законом.

Усі пам'ятки археології, в тому числі ті, що знаходяться під водою, включаючи пов'язані з ними рухомі предмети, незалежно від форм власності території чи водного об'єкта, на яких вони розташовані, є державною власністю.

У документі, який посвідчує право власності на пам'ятку, обов'язково вказуються категорія пам'ятки, дата і номер рішення про її державну реєстрацію.

Стаття 18. Здійснення права власності на об'єкти культурної спадщини, що є пам'ятками

1. Об'єкти культурної спадщини, що є пам'ятками, крім пам'яток, занесених до Переліку пам'яток, які не підлягають приватизації, можуть бути відчужені, а також передані власником або уповноваженим ним органом у володіння, користування чи управління іншій юридичній або фізичній особі за наявності погодження відповідного органу охорони культурної спадщини.

Порядок надання погоджень встановлюється центральним органом виконавчої влади у сфері охорони культурної спадщини.

Перелік пам'яток, які не підлягають приватизації, затверджується Верховною Радою України.

Пам'ятка національного значення, що перебуває у державній чи комунальній власності і потребує спеціального режиму охорони, може надаватися у користування за погодженням з центральним органом виконавчої влади у сфері охорони культурної спадщини.

2. Особі, яка набула права володіння, користування чи управління пам'яткою, за винятком наймача державної або комунальної квартири (будинку), забороняється передавати цю пам'ятку у володіння, користування чи управління іншій особі.

Стаття 19. Грошова оцінка пам'ятки

Кожна пам'ятка має майнову цінність, що обчислюється у грошовій одиниці України. Пам'ятки підлягають грошовій оцінці за нормативами і методиками, що затверджуються Кабінетом Міністрів України.

Стаття 20. Право привілеєвої купівлі пам'яток

1. При продажу пам'ятки, крім пам'ятки, яка не підлягає приватизації, власник або уповноважений ним орган зобов'язані у письмовій формі повідомити про це відповідний орган охорони культурної спадщини (обласних, Київської та Севастопольської міських, районних державних адміністрацій, місцевого самоврядування чи орган охорони культурної спадщини Ради міністрів Автономної Республіки Крим) та центральний орган виконавчої влади у сфері охорони культурної спадщини із зазначенням ціни та інших умов продажу, на яких він її продає.

2. Центральний орган виконавчої влади у сфері охорони культурної спадщини має право привілеєвої купівлі пам'ятки національного значення. Орган охорони культурної спадщини Ради міністрів Автономної Республіки Крим, органи охорони культурної спадщини обласних, Київської та Севастопольської міських, районних державних адміністрацій та органи охорони культурної спадщини місцевого самоврядування мають право привілеєвої купівлі пам'ятки місцевого значення. У разі відмови від здійснення цього права чи нездійснення його протягом місяця з дня одержання повідомлення власник або уповноважений ним орган мають право на відчуження пам'ятки.

Право привілеєвої купівлі пам'ятки не застосовується, коли покупцем пам'ятки, яка перебуває у приватній власності, є діти, дружина і батьки або, за їхньої відсутності, брати і сестри, а також дід та баба як з боку батька, так і з боку матері, і небожі та небоги продавця.

Стаття 21. Примусове відчуження або вилучення пам'яток

1. Якщо власник безгосподарно ставиться до належної йому на праві комунальної або приватної власності пам'ятки, відповідні органи охорони культурної спадщини роблять власникові попередження про припинення безгосподарного ставлення до цієї пам'ятки.

Якщо власник, якому пам'ятка належить на праві комунальної власності, не виконає вимоги, що міститься в попередженні, то за позовом зазначених органів суд може вилучити це майно у власність держави в порядку, встановленому законом. При невідкладній необхідності забезпечення збереженості пам'ятки позов про її вилучення може бути пред'явлено без попередження.

2. Пам'ятка, яка належить особі на праві приватної форми власності, може бути примусово відчужена з мотивів суспільної необхідності за позовом відповідного органу охорони культурної спадщини в порядку, встановленому законом, за умови попереднього і повного відшкодування її вартості.

Розділ V
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОХОРОНИ ПАМ'ЯТОК

Стаття 22. Заборона знесення, зміни пам'яток та порядок їхнього переміщення (перенесення)

Пам'ятки, їхні частини, пов'язане з ними рухоме та нерухоме майно забороняється зносити, змінювати, переміщувати (переносити) на інші місця.

Знесення, зміна (крім реставрації та реабілітації), переміщення (перенесення) пам'яток на інше місце допускаються як виняток з дозволу Кабінету Міністрів України за поданням центрального органу виконавчої влади у сфері охорони культурної спадщини у випадках, коли неможливо зберегти пам'ятку на місці, за умови проведення комплексу науково обгрунтованих заходів із вивчення та фіксації пам'ятки (охоронних досліджень).

Фінансування всіх заходів з вивчення, фіксації, перенесення та зміни пам'яток, що підлягають знесенню, зміні та переміщенню (перенесенню) відповідно до цього Закону, провадиться за рахунок коштів замовника робіт, які викликали необхідність знесення, зміни, перенесення пам'яток. Якщо знесення, зміна, переміщення (перенесення) пам'яток є необхідним внаслідок дії непереборної сили, вивчення та фіксація пам'ятки провадяться за рахунок коштів Державного бюджету України.

Стаття 23. Охоронні договори

Усі власники пам'яток чи їхніх частин або уповноважені ними органи, незалежно від форм власності на ці пам'ятки, зобов'язані укласти з відповідним органом охорони культурної спадщини охоронний договір.

Порядок укладення охоронних договорів та їхні типові форми затверджуються Кабінетом Міністрів України.

Відсутність охоронного договору не звільняє особу від обов'язків, що випливають з цього Закону.

Стаття 24. Утримання та використання пам'яток

1. Власник або уповноважений ним орган, користувач зобов'язані утримувати пам'ятку в належному стані, своєчасно провадити ремонт, захищати від пошкодження, руйнування або знищення відповідно до цього Закону та охоронного договору.

2. Використання пам'ятки повинно здійснюватися відповідно до режимів використання, встановлених органами охорони культурної спадщини, у спосіб, що потребує якнайменших змін і доповнень пам'ятки та забезпечує збереження її матеріальної автентичності, просторової композиції, а також елементів обладнання, упорядження, оздоби тощо.

Режими використання пам'яток встановлює:

центральний орган виконавчої влади у сфері охорони культурної спадщини щодо пам'яток національного значення;

орган охорони культурної спадщини Ради міністрів Автономної Республіки Крим, органи охорони культурної спадщини обласних, Київської та Севастопольської міських, районних державних адміністрацій щодо пам'яток місцевого значення.

3. Пам'ятку, її частини та елементи забороняється змінювати, замінювати, змінювати призначення, робити написи, позначки на ній, на її території та в її охоронній зоні без дозволу Кабінету Міністрів України або відповідного органу охорони культурної спадщини.

4. У разі виникнення загрози для збереженості пам'ятки її власник або уповноважений ним орган, особа, яка набула права володіння, користування чи управління, зобов'язані негайно повідомити про це орган охорони культурної спадщини обласних, Київської та Севастопольської міських, районних державних адміністрацій та орган місцевого самоврядування, на території якого розташована пам'ятка.

5. Розміщення реклами на пам'ятках національного значення, в межах зон охорони цих пам'яток, історичних ареалів населених місць дозволяється за погодженням з центральним органом виконавчої влади у сфері охорони культурної спадщини, а на пам'ятках місцевого значення — за погодженням з органом охорони культурної спадщини Ради міністрів Автономної Республіки Крим чи органами охорони культурної спадщини обласних, Київської та Севастопольської міських, районних державних адміністрацій.

Стаття 25. Надання об'єктів культурної спадщини, що є пам'ятками, в користування юридичним та фізичним особам

1. Надання об'єктів культурної спадщини, що є пам'ятками, в користування юридичним та фізичним особам з науковою, культурно-освітньою, туристичною та іншою метою здійснюється відповідними органами охорони культурної спадщини на визначених ними умовах.

2. Юридичні та фізичні особи, у користуванні яких перебувають пам'ятки, відповідають за їхню збереженість і зобов'язані дотримувати вимог органів охорони культурної спадщини.

3. Юридичні та фізичні особи зобов'язані забезпечити збереженість пам'яток на землях, якими вони користуються, та укладати з органами охорони культурної спадщини охоронні договори.

Стаття 26. Консервація, реставрація, реабілітація, музеєфікація, ремонт та пристосування пам'яток

1. Консервація, реставрація, реабілітація, музеєфікація, ремонт, пристосування пам'ятки національного значення здійснюються лише за наявності письмового дозволу центрального органу виконавчої влади у сфері охорони культурної спадщини на підставі погодженої з ним науково-проектної документації.

Консервація, реставрація, реабілітація, музеєфікація, ремонт, пристосування пам'ятки місцевого значення здійснюються за наявності письмового дозволу органу охорони культурної спадщини Ради міністрів Автономної Республіки Крим, органів охорони культурної спадщини обласних, Київської та Севастопольської міських, районних державних адміністрацій та органів охорони культурної спадщини місцевого самоврядування, відповідно до їхньої компетенції, на підставі погодженої з ними науково-проектної документації.

2. Розроблення проектів та проведення робіт з реставрації пам'яток здійснюються за наявності ліцензій, виданих в установленому законодавством порядку. Розробленню проектів передує проведення необхідних науково-дослідних робіт, у тому числі археологічних і геологічних.

(Закінчення на 8—9-й стор.).

«Голос України», 25 липня 2000 року. № 131–132 (2378–2379)

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про охорону культурної спадщини

(Початок на 6—7-й стор.).

Стаття 27. Забезпечення заходів щодо охорони пам'яток

1. У разі, коли пам'ятці загрожує небезпека пошкодження, руйнування чи знищення, власник або уповноважений ним орган, особа, яка набула права володіння, користування чи управління, зобов'язані привести цю пам'ятку до належного стану (змінити вид або спосіб її використання, провести роботи з її консервації, реставрації, реабілітації, музеєфікації, ремонту та пристосування).

2. Якщо власник або уповноважений ним орган, особа, яка набула права володіння, користування чи управління, самостійно не здійснюють заходів, передбачених у частині першій цієї статті, то відповідний орган охорони культурної спадщини може зобов'язати їх здійснити ці заходи, видавши відповідне розпорядження.

3. У разі, коли власник або уповноважений ним орган, особа, яка набула права володіння, користування чи управління, не в змозі виконати розпорядження органу охорони культурної спадщини щодо охорони пам'ятки, орган охорони культурної спадщини може вжити необхідних заходів самостійно (повністю або частково), профінансувавши їх за рахунок спеціальних коштів на фінансування охорони культурної спадщини.

Стаття 28. Вимоги органів протипожежної, санітарної, екологічної охорони та інших заінтересованих органів

Вимоги органів протипожежної, санітарної, екологічної охорони та інших заінтересованих органів щодо умов утримання та використання пам'яток не можуть призводити до змін пам'яток і не повинні погіршувати їхню естетичну, історичну, мистецьку, наукову чи художню цінність.

Стаття 29. Обов'язки фізичних та юридичних осіб, діяльність яких може негативно позначитися на стані пам'яток

На фізичну або юридичну особу, діяльність якої негативно позначається на стані пам'ятки (створює загрозу знищення, руйнування, пошкодження, спотворення пам'ятки), покладається обов'язок вжити заходів, погоджених з відповідним органом охорони культурної спадщини, для запобігання такій загрозі та підтримання пам'ятки в належному стані за власні кошти.

Стаття 30. Заборона діяльності, яка створює загрозу пам'яткам

Органи охорони культурної спадщини зобов'язані заборонити будь-яку діяльність юридичних або фізичних осіб, що створює загрозу пам'ятці або порушує законодавство, державні стандарти, норми і правила у сфері охорони культурної спадщини.

Приписи органів охорони культурної спадщини є обов'язковими для виконання всіма юридичними та фізичними особами.

Органи місцевого самоврядування, на території яких не створено органів охорони культурної спадщини, зобов'язані заборонити будь-яку діяльність юридичних або фізичних осіб, що створює загрозу пам'ятці, негайно повідомивши про це відповідний орган охорони культурної спадщини місцевого органу виконавчої влади.

Органи місцевого самоврядування зобов'язані повідомляти відповідні органи охорони культурної спадщини про бездіяльність власника або уповноваженого ним органу, особи, яка набула права володіння, користування чи управління, що створює загрозу пам'ятці.

Розділ VI
ЗАХИСТ ТРАДИЦІЙНОГО ХАРАКТЕРУ СЕРЕДОВИЩА ТА ОБ'ЄКТІВ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ

Стаття 31. Охоронювані археологічні території

1. Топографічно визначені території чи водні об'єкти, в яких містяться об'єкти культурної спадщини або можлива їхня наявність, можуть оголошуватися рішенням центрального органу виконавчої влади у сфері охорони культурної спадщини охоронюваними археологічними територіями на обмежений або необмежений строк за поданням відповідного органу охорони культурної спадщини.

Правовий режим охоронюваної археологічної території визначається центральним органом виконавчої влади у сфері охорони культурної спадщини.

2. Список охоронюваних археологічних територій України за поданням центрального органу виконавчої влади у сфері охорони культурної спадщини затверджується Кабінетом Міністрів України.

Інформація, що стосується об'єктів культурної спадщини таких територій чи водних об'єктів, може бути визнана центральним органом виконавчої влади у сфері охорони культурної спадщини конфіденційною. Особи, які мають доступ до такої інформації у зв'язку з виконанням ними службових обов'язків, зобов'язані зберігати її конфіденційність.

Стаття 32. Зони охорони пам'яток, історичні ареали населених місць

1. З метою захисту традиційного характеру середовища окремих пам'яток, комплексів (ансамблів) навколо них повинні встановлюватися зони охорони пам'яток: охоронні зони, зони регулювання забудови, зони охоронюваного ландшафту, зони охорони археологічного культурного шару.

Межі та режими використання зон охорони пам'яток визначаються відповідною науково-проектною документацією та затверджуються центральним органом виконавчої влади у сфері охорони культурної спадщини або уповноваженими ним органами охорони культурної спадщини.

Порядок визначення меж зон охорони пам'яток встановлюється центральним органом виконавчої влади у сфері охорони культурної спадщини.

2. З метою захисту традиційного характеру середовища населених місць вони заносяться до Списку історичних населених місць України.

Список історичних населених місць України за поданням центрального органу виконавчої влади у сфері охорони культурної спадщини затверджується Кабінетом Міністрів України.

Межі та режими використання історичних ареалів населених місць, обмеження господарської діяльності на територіях історичних ареалів населених місць визначаються у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, відповідною науково-проектною документацією, яка затверджується центральним органом виконавчої влади у сфері охорони культурної спадщини або уповноваженими ним органами охорони культурної спадщини.

3. На охоронюваних археологічних територіях, у межах зон охорони пам'яток, історичних ареалів населених місць, занесених до Списку історичних населених місць України, забороняються містобудівні, архітектурні чи ландшафтні перетворення, будівельні, меліоративні, шляхові, земляні роботи без дозволу відповідного органу охорони культурної спадщини і без погодження з Інститутом археології Національної академії наук України.

Стаття 33. Заповідники

Ансамблі і комплекси пам'яток, які становлять винятково антропологічну, археологічну, естетичну, етнографічну, історичну, мистецьку, наукову чи художню цінність, можуть бути оголошені рішеннями Кабінету Міністрів України державними історико-культурними (історико-архітектурними, архітектурно-історичними, історико-меморіальними, історико-археологічними, історико-етнографічними) заповідниками чи музеями-заповідниками, охорона яких здійснюється відповідно до цього Закону та інших законів.

Типові положення про заповідники затверджуються Кабінетом Міністрів України.

Стаття 34. Статус територій, пов'язаних з охороною культурної спадщини

Території пам'яток, охоронних зон, заповідників, музеїв-заповідників, охоронювані археологічні території належать до земель історико-культурного призначення, включаються до державних земельних кадастрів, планів землекористування, проектів землеустрою, іншої проектно-планувальної документації.

Встановлення зон охорони пам'яток та затвердження меж історичних ареалів населених місць не може бути підставою для примусового вилучення з володіння (користування) земельних ділянок у юридичних та фізичних осіб за умов дотримання землевласниками та землекористувачами правил використання земель історико-культурного призначення.

Стаття 35. Дозволи на проведення археологічних розвідок, розкопок, інших земляних робіт

1. Проведення археологічних розвідок, розкопок, інших земляних робіт на території пам'ятки, охоронюваній археологічній території, в зонах охорони, в історичних ареалах населених місць, а також дослідження решток життєдіяльності людини, що містяться під земною поверхнею, під водою, здійснюються за дозволом центрального органу виконавчої влади у сфері охорони культурної спадщини.

Дозволи на проведення археологічних розвідок, розкопок надаються за умови дотримання виконавцем робіт вимог охорони культурної спадщини та наявності у нього необхідного кваліфікаційного документа (відкритого листа), виданого Інститутом археології Національної академії наук України. Порядок надання дозволів установлюється Кабінетом Міністрів України.

2. Виконавець археологічних розвідок, розкопок зобов'язаний забезпечити збереженість виявлених об'єктів культурної спадщини та передачу рухомих предметів визначеній у дозволі установі, ведення наукової документації, передачу її органам, які видали дозвіл і необхідний кваліфікаційний документ (відкритий лист), належну консервацію об'єктів культурної спадщини, упорядкування території після завершення робіт, а в разі потреби — взяти участь у приведенні зазначених об'єктів до експозиційного стану та підготовці матеріалів для їхньої державної реєстрації як пам'ятки.

3. Власник або користувач земельної ділянки (у тому числі орендар) в межах території пам'ятки, охоронюваної археологічної території, в зонах охорони, в історичних ареалах населених місць згідно з розпорядженням органу охорони культурної спадщини зобов'язаний не перешкоджати виконавцеві робіт, який має дозвіл на проведення археологічних розвідок, розкопок на цій ділянці.

Власник або користувач (у тому числі орендар) земельної ділянки, на якій проводяться археологічні розвідки, розкопки, має право на відшкодування у повному обсязі шкоди, якої він зазнав у зв'язку з проведенням таких робіт.

Стаття 36. Припинення земляних робіт у разі виявлення знахідки археологічного або історичного характеру

1. Якщо під час проведення будь-яких земляних робіт виявлено знахідку археологічного або історичного характеру, виконавець робіт зобов'язаний зупинити їхнє подальше ведення і протягом однієї доби повідомити про це відповідний орган охорони культурної спадщини та орган місцевого самоврядування, на території якого проводяться земляні роботи.

2. Земляні роботи можуть бути відновлені лише згідно з письмовим дозволом відповідного органу охорони культурної спадщини після завершення археологічних досліджень відповідної території.

Стаття 37. Захист об'єктів культурної спадщини

Будівельні, меліоративні, шляхові та інші роботи, що можуть призвести до руйнування, знищення чи пошкодження об'єктів культурної спадщини, проводяться тільки після повного дослідження цих об'єктів за рахунок коштів замовників зазначених робіт.

Щойно виявлені об'єкти культурної спадщини до вирішення питання про їхню реєстрацію як пам'яток підлягають охороні відповідно до вимог цього Закону.

З метою захисту пам'яток археології, в тому числі тих, що можуть бути виявлені, питання, пов'язані з наданням земельних ділянок, вирішуються за участю відповідних органів охорони культурної спадщини згідно із законом.

Розділ VII
ФІНАНСУВАННЯ ОХОРОНИ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ

Стаття 38. Джерела фінансування охорони культурної спадщини

Фінансування охорони культурної спадщини здійснюється за рахунок коштів загального і спеціального фондів Державного бюджету України, бюджету Автономної Республіки Крим, місцевих бюджетів.

Джерелами фінансування заходів у сфері охорони культурної спадщини можуть бути кошти власників пам'яток чи уповноважених ними органів або осіб, які набули права володіння, користування чи управління пам'ятками, кошти замовників робіт, передбачених статтями 22 і 37 цього Закону, благодійні внески та пожертвування, у тому числі валютні, на охорону культурної спадщини та інші джерела, не заборонені чинним законодавством.

Стаття 39. Фінансові обов'язки суб'єктів права власності на пам'ятки

Власник пам'ятки або уповноважений ним орган, особа, яка набула права володіння, користування чи управління нею, забезпечує збереження, утримання в належному стані, консервацію, реставрацію, реабілітацію, музеєфікацію та ремонт пам'ятки за власні кошти, якщо інше не передбачено відповідним договором або законом.

Стаття 40. Спеціальні кошти на фінансування охорони культурної спадщини

1. Спеціальними коштами на фінансування охорони культурної спадщини є кошти спеціальних фондів Державного бюджету України, бюджету Автономної Республіки Крим, місцевих бюджетів. Порядок формування та використання цих коштів встановлюється Законом України про Державний бюджет України на відповідний рік та Верховною Радою Автономної Республіки Крим і сільськими, селищними та міськими радами.

2. Кошти, одержані від справляння податку за розміщення зовнішньої та внутрішньої реклами на пам'ятках та в межах їхніх охоронних зон, а також від справляння податку за використання символіки, пов'язаної з пам'ятками, використовуються на фінансування охорони культурної спадщини відповідно до місцевих бюджетів, затверджених в установленому порядку.

3. Кошти на фінансування охорони культурної спадщини не підлягають вилученню.

4. Органи охорони культурної спадщини є розпорядниками спеціальних коштів на фінансування охорони культурної спадщини.

Стаття 41. Використання спеціальних коштів на фінансування охорони культурної спадщини

1. Спеціальні кошти на фінансування охорони культурної спадщини можуть використовуватися на:

консервацію, реставрацію, реабілітацію, музеєфікацію, ремонт, збереження, охорону, облік, захист, популяризацію об'єктів культурної спадщини;

наукові дослідження у сфері охорони культурної спадщини;

розроблення та реалізацію або допомогу в розробці та реалізації програм і проектів щодо охорони культурної спадщини;

ведення документації, автоматизованої інформаційної системи банку даних про об'єкти культурної спадщини;

заходи щодо поширення інформації про охорону культурної спадщини;

підготовку, підвищення кваліфікації та перепідготовку кадрів у сфері охорони культурної спадщини;

допомогу об'єднанням громадян, національним меншинам в охороні культурної спадщини;

міжнародне співробітництво у сфері охорони культурної спадщини;

інші заходи щодо охорони культурної спадщини, які не суперечать чинному законодавству.

2. Забороняється витрачати кошти, призначені для фінансування охорони культурної спадщини, на посередництво у здійсненні заходів у сфері охорони культурної спадщини.

Стаття 42. Пільгове оподаткування у сфері охорони культурної спадщини

Держава здійснює політику пільгового оподаткування у сфері охорони культурної спадщини.

Розділ VIII
ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ОХОРОНУ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ

Стаття 43. Відповідальність за пошкодження, руйнування чи знищення пам'яток

1. Незаконні дії (пошкодження, руйнування, знищення), вчинені фізичною особою, що призвели до істотних змін пам'яток, їхніх територій, охоронюваних археологічних територій, а також їхніх частин, тягнуть за собою кримінальну відповідальність згідно з законом.

2. Самовільне відновлення земляних робіт або їхнє продовження після виявлення знахідок археологічного характеру тягне за собою кримінальну відповідальність згідно з законом.

Стаття 44. Відповідальність юридичних осіб за порушення законодавства про охорону культурної спадщини

Орган охорони культурної спадщини накладає на юридичних осіб такі фінансові санкції:

за ведення будь-яких незаконних робіт, що можуть завдати шкоди пам'ятці, її території, охоронюваній археологічній території, охоронним зонам, історичним ареалам населених місць, — у розмірі від тисячі до десяти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

за недодержання вимог щодо захисту, збереження, утримання, використання, реставрації, реабілітації пам'яток, у тому числі тих вимог, що передбачені охоронними договорами, — у розмірі від ста до тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

за неподання, несвоєчасне подання або подання явно недостовірної інформації про виявлені в процесі земляних, будівельних, шляхових, меліоративних та будь-яких інших робіт об'єкти культурної спадщини — у розмірі від ста до тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Рішення органу охорони культурної спадщини про застосування фінансових санкцій може бути оскаржено до суду.

Фінансові санкції, накладені органом охорони культурної спадщини, стягуються у встановленому законом порядку.

Стаття 45. Порядок застосування фінансових санкцій за порушення законодавства про охорону культурної спадщини

Фінансові санкції, передбачені статтею 44 цього Закону, накладаються керівником, заступниками керівника центрального органу виконавчої влади у сфері охорони культурної спадщини, керівником чи заступниками керівника органу охорони культурної спадщини Ради міністрів Автономної Республіки Крим, керівником органу охорони культурної спадщини обласних, Київської та Севастопольської міських, районних державних адміністрацій, керівником органу охорони культурної спадщини місцевого самоврядування після розгляду матеріалів, які засвідчують факт правопорушення.

Про вчинення правопорушення, зазначеного у статті 44 цього Закону, уповноваженою особою органу охорони культурної спадщини складається акт, який разом з письмовим поясненням керівника підприємства, установи, організації та документами, що стосуються справи, протягом трьох днів надсилається посадовій особі, яка має право накладати фінансові санкції.

Рішення про накладення фінансових санкцій приймається протягом 10 днів після отримання документів, зазначених у частині другій цієї статті. Рішення про накладення фінансових санкцій оформлюється постановою, що надсилається юридичній особі, на яку накладено фінансові санкції, та банківській установі, в якій відкрито розрахунковий рахунок цієї юридичної особи.

Кошти, одержані внаслідок стягнень, передбачених у статті 44 цього Закону, зараховуються у рівних частках до загального та спеціального фондів відповідного бюджету.

Стаття 46. Адміністративна відповідальність за невиконання законних вимог посадових осіб органів охорони культурної спадщини та порушення вимог цього Закону

1. За невиконання законних розпоряджень чи приписів, інших законних вимог посадових осіб органів охорони культурної спадщини щодо усунення порушень законодавства про охорону культурної спадщини, а також ухилення від під-

писання охоронних договорів, за зміну характеру використання пам'ятки, проведення ремонтних, реставраційних або реабілітаційних робіт на пам'ятці, археологічних розвідок, розкопок на території пам'ятки, охоронюваній археологічній території, в зонах охорони пам'яток, історичних ареалах населених місць, об'єктах культурної спадщини, вчинені без відповідного дозволу органу охорони культурної спадщини, якщо ці дії не тягнуть за собою кримінальної відповідальності, винні особи притягаються до адміністративної відповідальності відповідно до закону.

2. Протоколи про адміністративні правопорушення складаються уповноваженими особами органів охорони культурної спадщини або громадськими інспекторами Українського товариства охорони пам'яток історії та культури в разі виявлення ними відповідних правопорушень.

3. Адміністративні стягнення за правопорушення, передбачені частиною першою цієї статті, накладаються органами охорони культурної спадщини. Від імені цих органів право розглядати справи про адміністративне правопорушення та накладати стягнення мають посадові особи, зазначені у частині першій статті 45 цього Закону.

4. Провадження у справах про адміністративні правопорушення здійснюється відповідно до Кодексу України про адміністративні правопорушення.

Стаття 47. Відшкодування шкоди

1. Застосування фінансових санкцій, адміністративних стягнень або кримінального покарання не звільняє винного від обов'язку відшкодувати шкоду, завдану власникові пам'ятки або уповноваженому ним органові, особі, яка набула права володіння, користування чи управління пам'яткою, охоронюваною археологічною територією.

2. Шкода, завдана власникові пам'ятки або уповноваженому ним органові, особі, яка набула права володіння, користування чи управління пам'яткою, охоронюваною археологічною територією, відшкодовується відповідно до закону.

3. Юридичні і фізичні особи, які завдали шкоди пам'яткам, їхнім територіям (у тому числі незаконним будівництвом), зобов'язані відновити пам'ятки та їхні території, а якщо відновлення неможливе — відшкодувати шкоду відповідно до закону.

Розділ IX
МІЖНАРОДНІ ДОГОВОРИ У СФЕРІ ОХОРОНИ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ

Стаття 48. Міжнародні договори

Якщо міжнародним договором, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, встановлено інші правила, ніж ті, що передбачені законодавством України про охорону культурної спадщини, застосовуються правила міжнародного договору України.

Стаття 49. Подання про внесення пам'яток до Списку всесвітньої спадщини

Подання про внесення пам'яток до Списку всесвітньої спадщини здійснює Кабінет Міністрів України за рекомендацією центрального органу виконавчої влади у сфері охорони культурної спадщини та Українського національного комітету Міжнародної ради з питань пам'яток та визначних місць (ІКОМОС).

Розділ X
ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування, крім пунктів 2–4 частини четвертої розділу X, які набирають чинності з 1 січня 2001 року.

2. Кабінетові Міністрів України протягом шести місяців з дня набрання чинності цим Законом:

подати до Верховної Ради України пропозиції щодо приведення законів України у відповідність із Законом України «Про охорону культурної спадщини»;

розробити і привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

відповідно до компетенції забезпечити прийняття нормативно-правових актів, передбачених цим Законом;

забезпечити перегляд і скасування міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади України їхніх нормативно-правових актів, що суперечать цьому Закону.

3. Об'єкти, включені до списків (переліків) пам'яток історії та культури відповідно до Закону Української РСР «Про охорону і використання пам'яток історії та культури», визнаються пам'ятками відповідно до цього Закону.

4. Внести до деяких законодавчих актів України такі зміни:

1) частину дев'яту статті 34 Земельного кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., №25, ст.354) після слів «санітарними органами» доповнити словами «органом охорони культурної спадщини»;

2) у Законі України «Про систему оподаткування» (Відомості Верховної Ради України, 1991 р., №39, ст.510):

частину другу статті 15 доповнити пунктом 15 такого змісту:

«15) екскурсійно-туристичний збір»;

у частині третій статті 15 слова «який встановлюється» замінити словами «та екскурсійно-туристичного збору, які встановлюються»;

3) у Законі України «Про оподаткування прибутку підприємств» (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., №27, ст.181):

пункт 5.2 статті 5 доповнити підпунктом 5.2.13 такого змісту:

«5.2.13. Суми коштів або вартість майна, добровільно перераховані (передані) для цільового використання з метою охорони культурної спадщини установам науки, освіти, культури, заповідникам, музеям-заповідникам, а також неприбутковим установам та організаціям у випадках, визначених у пункті 7.11 статті 7 цього Закону, але не більше ніж десять відсотків оподатковуваного прибутку попереднього звітного періоду»;

абзац «б» підпункту 7.11.1 пункту 7.11 статті 7 доповнити словами «заповідниками, музеями-заповідниками»;

пункт 7.13 статті 7 доповнити підпунктом 7.13.4 такого змісту:

«7.13.4. Оподатковується у розмірі 50 відсотків від діючої ставки прибуток платників податків від проведення науково-дослідних і реставраційних робіт у сфері охорони культурної спадщини»;

4) у Декреті Кабінету Міністрів України від 20 травня 1993 року №56-93 «Про місцеві податки і збори» (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., №30, ст.336, №32, ст.340; 1995 р., №30, ст.229):

статтю 1 доповнити абзацом такого змісту:

«екскурсійно-туристичний збір»;

доповнити Декрет статтею 17^2 такого змісту:

«Стаття 17^2. Екскурсійно-туристичний збір

Платниками екскурсійно-туристичного збору є суб'єкти туристичної діяльності, які використовують пам'ятки з метою їхнього екскурсійного відвідування.

Граничний розмір екскурсійно-туристичного збору не повинен перевищувати 10 відсотків прибутку суб'єктів туристичної діяльності».

5. Визнати такими, що втратили чинність:

Закон Української РСР «Про охорону і використання пам'яток історії та культури» (Відомості Верховної Ради УРСР, 1978 р., №30, ст.426; 1984 р., №7, ст.145);

Постанову Верховної Ради Української РСР від 13 липня 1978 року «Про порядок введення в дію Закону Української РСР «Про охорону і використання пам'яток історії та культури» (Відомості Верховної Ради УРСР, 1978 р., №30, ст.427).

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ,
8 червня 2000 року.
№ 1805-III.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до деяких законодавчих актів України

У зв'язку з прийняттям Закону України «Про угоди про розподіл продукції» (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 44, ст. 391) Верховна Рада України **постановляє:**

I. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1. Статтю 8 Кодексу законів про працю України (Відомості Верховної Ради УРСР, 1971 р., додаток до № 50, ст. 375; Відомості Верховної Ради України, 1995 р., № 28, ст. 204) викласти в такій редакції:

«Стаття 8. Регулювання трудових відносин громадян, які працюють за межами своїх держав

Трудові відносини громадян України, які працюють за її межами, а також трудові відносини іноземних громадян, які працюють на підприємствах, в установах, організаціях України, регулюються законодавством держави, в якій здійснене працевлаштування (наймання) працівника, та міжнародними договорами України».

2. У Митному кодексі України (Відомості Верховної Ради України; 1992 р., № 16, ст. 203):

1) статтю 15 доповнити пунктом 17 такого змісту:

«17) під «матеріальними цінностями» — будь-які предмети, товари, майно, продукція, обладнання, устаткування, транспортні засоби та інші речі майнового характеру, необхідні для виконання угоди про розподіл продукції, що переміщуються через митний кордон України»;

2) статтю 48 доповнити частиною другою такого змісту:

«При ввезенні товарів, інших матеріальних цінностей, призначених для виконання угоди про розподіл продукції, декларант зобов'язаний:

1) пред'явити митниці товари та інші матеріальні цінності, що переміщуються через митний кордон України;

2) пред'явити митниці копію угоди про розподіл продукції, укладеної відповідно до Закону України «Про угоди про розподіл продукції», завірену міжвідомчою комісією, створеною в порядку, передбаченому Законом України «Про угоди про розподіл продукції»;

3) сплатити митні збори;

4) пред'явити сертифікат відповідності на товари і предмети, що підлягають обов'язковій сертифікації відповідно до законодавства України».

3. У Законі України «Про підприємництво» (Відомості Верховної Ради України, 1991 р., № 14, ст. 168; 1998 р., № 17, ст. 80):

1) у статті 2:

абзац другий після слів «інших держав» доповнити словами «особи без громадянства»;

частину першу доповнити абзацом такого змісту:

«об'єднання юридичних осіб, що здійснюють діяльність в Україні на умовах угоди про розподіл продукції»;

2) частину першу статті 8 після слів «суб'єктів підприємницької діяльності» доповнити словами «крім об'єднань юридичних осіб, що здійснюють свою діяльність в Україні на умовах угод про розподіл продукції».

4. У частині другій статті 8 Закону України «Про зайнятість населення» (Відомості Верховної Ради України, 1991 р., № 14, ст. 170; 1998 р., № 11 — 12, ст. 44):

доповнити частину після слів «особи без громадянства» словами «крім найнятих відповідно до угоди про розподіл продукції»;

доповнити частину реченням такого змісту: «Працевлаштування в Україні іноземців, найнятих інвестором у межах і за посадами (спеціальністю), визначеними угодою про розподіл продукції, здійснюється без отримання дозволу на працевлаштування».

5. Статтю 16 Закону України «Про зовнішньоекономічну діяльність» (Відомості Верховної Ради України, 1991 р., № 29, ст. 377; 1992 р., № 31, ст. 442; 1993 р., № 5, ст. 33; № 17, ст. 184; 1994 р., № 20, ст. 120; 1999 р., № 7, ст. 49, із змінами, внесеними Законом України від 23 березня 2000 року № 1595-III) після частини сьомої доповнити новою частиною такого змісту:

«Режим ліцензування та квотування не поширюється на експорт та реалізацію компенсаційної та прибуткової продукції, отриманої інвестором у власність на умовах угоди про розподіл продукції, укладеної відповідно до вимог Закону України «Про угоди про розподіл продукції». Введення будь-яких обмежень щодо експорту та реалізації такої продукції, в тому числі кількісних, не допускається, якщо інше не передбачено угодою про розподіл продукції».

У зв'язку з цим частини восьму — двадцять п'яту вважати відповідно частинами дев'ятою — двадцять шостою.

6. У Законі України «Про охорону навколишнього природного середовища» (Відомості Верховної Ради України, 1991 р., № 41, ст. 546; 1996 р., № 15, ст. 70; 2000 р., № 5, ст. 34):

1) статтю 20 після частини другої доповнити новою частиною такого змісту:

«Повноваження спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з питань екології та природних ресурсів та його органів на місцях, визначені у пункті «ж» частини першої цієї статті, не застосовуються до суб'єктів підприємницької діяльності (інвесторів), що здійснюють свою діяльність на умовах угод про розподіл продукції».

У зв'язку з цим частини третю — тринадцяту вважати відповідно частинами четвертою — чотирнадцятою;

2) статтю 69 доповнити частиною такого змісту:

«Шкода, заподіяна довкіллю у зв'язку з виконанням угоди про розподіл продукції, підлягає відшкодуванню відповідно до вимог статті 29 Закону України «Про угоди про розподіл продукції».

7. Статтю 19 Закону України «Про Єдиний митний тариф» (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 19, ст. 259; 1993 р., № 24, ст. 270; 1996 р., № 41, ст. 192; 1999 р., № 31, ст. 253; 2000 р., № 3, ст. 20, № 21, ст. 163) доповнити пунктом «к» такого змісту:

«к) товари та інші матеріальні цінності, включаючи будь-які предмети, майно, продукцію, обладнання, устаткування, транспортні засоби та інші речі майнового характеру, що ввозяться на митну територію України, призначені для виконання угоди про розподіл продукції, а також продукція, що вивозиться інвестором з України відповідно до Закону України «Про угоди про розподіл продукції» та угоди про розподіл продукції».

8. Частину третю статті 8 Закону України «Про правовий статус іноземців» (Відомості Верховної Ради України, 1994 р., № 23, ст. 161) доповнити реченням такого змісту: «Працевлаштування в Україні іноземців, найнятих інвестором у межах і за посадами (спеціальністю), визначеними угодою про розподіл продукції, здійснюється без отримання дозволу на працевлаштування».

9. Статтю 7 Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств» (Відомості Верховної Ради України, 1995 р., № 4, ст. 28; 1997 р., № 27, ст. 181; 1998 р., № 2, ст. 7, № 10, ст. 35; 1999 р., № 2 — 3, ст. 21, № 4, ст. 33, № 32, ст. 264, № 38, ст. 338, № 39, ст. 357; 2000 р., № 5, ст. 34) доповнити пунктом 7.17 такого змісту:

«7.17. Особливості оподаткування прибутку, отриманого від виконання угоди про розподіл продукції

Установити, що оподаткування прибутку, одержаного платником податку від виконання угоди про розподіл продукції, здійснюється з урахуванням особливостей, встановлених Законом України «Про угоди про розподіл продукції».

10. Статтю 6 Закону України «Про страхування» (Відомості Верховної Ради України, 1996 р., № 18, ст. 78; 1998 р., № 2, ст. 4, № 11 — 12, ст. 50; 1999 р., № 4, ст. 35; 2000 р., № 19, ст. 143, із змінами, внесеними Законом України від 4 червня 2000 року № 1642-III) доповнити пунктами 31, 32 такого змісту:

«31) страхування цивільної відповідальності інвестора, в тому числі за шкоду, заподіяну довкіллю, здоров'ю людей, за угодою про розподіл продукції, якщо інше не передбачено такою угодою;

32) страхування майнових ризиків за угодою про розподіл продукції у випадках, передбачених Законом України «Про угоди про розподіл продукції».

11. У Законі України «Про режим іноземного інвестування» (Відомості Верховної Ради України, 1996 р., № 19, ст. 80):

1) статтю 3 після абзацу шостого доповнити новим абзацом такого змісту:

«господарської (підприємницької) діяльності на основі угод про розподіл продукції».

У зв'язку з цим абзац сьомий вважати абзацом восьмим;

2) статтю 8 доповнити частиною такого змісту:

«До прав і обов'язків сторін, визначених угодою про розподіл продукції, протягом строку її дії застосовується законодавство України, чинне на момент її укладення. Зазначені гарантії не поширюються на зміни законодавства, що стосуються питань оборони, національної безпеки, забезпечення громадського порядку, охорони довкілля».

12. У статті 2 Закону України «Про плату за землю» (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 38, ст. 560; 1996 р., № 45, ст. 238):

доповнити частину другу після слів «крім орендарів» словами «та інвесторів — учасників угоди про розподіл продукції»;

доповнити статтю після частини другої новою частиною такого змісту:

«Справляння земельного податку за земельні ділянки, надані в користування у зв'язку з укладенням угоди про розподіл продукції, замінюється розподілом виробленої продукції між державою та інвестором на умовах такої угоди».

У зв'язку з цим частину третю вважати частиною четвертою.

13. Пункт 11.12 статті 11 Закону України «Про податок на додану вартість» (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., № 21, ст. 156; 1999 р., № 15, ст. 83, № 18, ст. 140, № 32, ст. 264, № 38, ст. 352, № 39, ст. 356; 2000 р., № 2, ст. 16, № 10, ст. 78, із змінами, внесеними законами України від 13 березня 2000 року № 1375-XIV, від 23 березня 2000 року № 1606-III, № 1608-III та від 11 травня 2000 року № 1715-III) доповнити абзацом такого змісту:

«На період дії угоди про розподіл продукції податок на додану вартість сплачується з урахуванням особливостей, передбачених Законом України «Про угоди про розподіл продукції».

14. Статтю 11 Закону України «Про державне регулювання видобутку, виробництва і використання дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння та контроль за операціями з ними» (Відомості Верховної Ради України, 1998 р., № 9, ст. 34) доповнити словами «якщо інше не передбачене законами України».

15. Статтю 6 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 40, ст. 365) після частини четвертої доповнити новою частиною такого змісту:

«5. Порядок ведення бухгалтерського обліку фінансово-господарської діяльності інвестора, пов'язаної з виконанням робіт (послуг), передбачених угодою про розподіл продукції, визначається такою угодою відповідно до вимог законодавства України».

У зв'язку з цим частину п'яту вважати частиною шостою.

16. Статтю 2 Гірничого закону України (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 50, ст. 433) доповнити частиною такого змісту:

«Правовідносини у сфері діяльності гірничих підприємств, що здійснюються на підставі угоди про розподіл продукції, регулюються Законом України «Про угоди про розподіл продукції» та такою угодою. Діяльність за угодою про розподіл продукції регулюється положеннями цього Закону, якщо інше не передбачено законом та угодою про розподіл продукції».

17. Статтю 5 Декрету Кабінету Міністрів України № 8 — 92 «Про акцизний збір» (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 10, ст. 82, № 26, ст. 281, № 50, ст. 470; 1996 р., № 41, ст. 194; 1999 р., № 15, ст. 83, № 39, ст. 356; із змінами, внесеними законами України від 23 березня 2000 року № 1606-III, 1608-III) доповнити частиною такого змісту:

«При вивезенні з митної території України підакцизної продукції, набутої інвестором у власність на умовах угоди про розподіл продукції, акцизний збір не справляється».

18. Підпункт 7 абзацу другого частини першої статті 6 Декрету Кабінету Міністрів України № 30 — 93 «Про державний нагляд за додержанням стандартів, норм і правил та відповідальність за їх порушення» (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 23, ст. 247; 1995 р., № 29, ст. 219) доповнити словами «крім випадків, коли відхилення від стандартів, норм і правил передбачено угодою про розподіл продукції».

II. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ, 8 червня 2000 року.
№ 1807-III.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ліцензування певних видів господарської діяльності

Цей Закон визначає види господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню, порядок їх ліцензування, встановлює державний контроль у сфері ліцензування, відповідальність суб'єктів господарювання та органів ліцензування за порушення законодавства у сфері ліцензування.

Стаття 1. Визначення термінів

У цьому Законі терміни вживаються у такому значенні:

анулювання ліцензії — позбавлення ліцензіата органом ліцензування права на провадження певного виду господарської діяльності;

виробництво (виготовлення) — діяльність, пов'язана з випуском продукції, яка включає всі стадії технологічного процесу, а також реалізацію продукції власного виробництва;

господарська діяльність — будь-яка діяльність, у тому числі підприємницька, юридичних осіб, а також фізичних осіб — суб'єктів підприємницької діяльності, пов'язана з виробництвом (виготовленням) продукції, торгівлею, наданням послуг, виконанням робіт;

ліцензіат — суб'єкт господарювання, який одержав ліцензію на провадження певного виду господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню;

ліцензія — документ державного зразка, який засвідчує право ліцензіата на провадження зазначеного в ньому виду господарської діяльності протягом визначеного строку за умови виконання ліцензійних умов;

ліцензійні умови — установлений з урахуванням вимог законів вичерпний перелік організаційних, кваліфікаційних та інших спеціальних вимог, обов'язкових для виконання при провадженні видів господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню;

ліцензування — видача, переоформлення та анулювання ліцензій, видача дублікатів ліцензій, ведення ліцензійних справ та ліцензійних реєстрів, контроль за додержанням ліцензіатами ліцензійних умов, видача розпоряджень про усунення порушень ліцензійних умов, а також розпоряджень про усунення порушень законодавства у сфері ліцензування;

орган ліцензування — орган виконавчої влади, визначений Кабінетом Міністрів України, або спеціально уповноважений виконавчий орган рад для ліцензування певних видів господарської діяльності;

плата за ліцензію — разовий платіж, що вноситься суб'єктом господарювання за одержання ліцензії;

повторне порушення — вчинення ліцензіатом протягом строку дії ліцензії повторного порушення певних ліцензійних умов після застосування санкцій за аналогічне порушення;

розпорядження про усунення порушень ліцензійних умов —рішення органу ліцензування або спеціально уповноваженого органу з питань ліцензування про необхідність усунення ліцензіатом у встановлені строки порушень ліцензійних умов;

розпорядження про усунення порушень законодавства у сфері ліцензування — рішення спеціально уповноваженого органу з питань ліцензування про необхідність усунення ліцензіатом або органом ліцензування в установлені строки порушень законодавства у сфері ліцензування;

суб'єкт господарювання — зареєстрована в установленому законодавством порядку юридична особа незалежно від її організаційно-правової форми та форми власності, яка провадить господарську діяльність, крім органів державної влади та органів місцевого самоврядування, а також фізична особа — суб'єкт підприємницької діяльності;

торгівля — будь-які операції, що здійснюються за договорами купівлі-продажу, міни, поставки та іншими цивільно-правовими договорами, які передбачають передачу прав власності на товари.

Стаття 2. Сфера дії Закону

Дія цього Закону поширюється на всіх суб'єктів господарювання.

Ліцензування банківської діяльності, зовнішньоекономічної діяльності, ліцензування каналів мовлення, ліцензування у сфері електроенергетики та використання ядерної енергії, ліцензування у сфері інтелектуальної власності здійснюється згідно з законами, що регулюють відносини у цих сферах.

Види господарської діяльності, крім випадків, передбачених частиною другою цієї статті, які не включені до переліку видів господарської діяльності, встановленого статтею 9 цього Закону, не підлягають ліцензуванню.

Стаття 3. Основні принципи державної політики у сфері ліцензування

Основними принципами державної політики у сфері ліцензування є:

забезпечення рівності прав, законних інтересів усіх суб'єктів господарювання;

захист прав, законних інтересів, життя та здоров'я громадян, захист навколишнього природного середовища та забезпечення безпеки держави;

встановлення єдиного порядку ліцензування видів господарської діяльності на території України;

встановлення єдиного переліку видів господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню.

Ліцензування не може використовуватися для обмеження конкуренції у провадженні господарської діяльності.

Ліцензія є єдиним документом дозвільного характеру, який дає право на зайняття певним видом господарської діяльності, що відповідно до законодавства підлягає обмеженню.

Стаття 4. Повноваження органів державної влади у сфері ліцензування

Верховна Рада України визначає основні напрями державної політики у сфері ліцензування, законодавчі основи її реалізації.

Реалізацію державної політики у сфері ліцензування здійснює Кабінет Міністрів України, спеціально уповноважений орган з питань ліцензування, а також органи виконавчої влади, визначені Кабінетом Міністрів України, спеціально уповноважені виконавчі органи рад, уповноважені провадити ліцензування певних видів господарської діяльності.

Стаття 5. Спеціально уповноважений орган з питань ліцензування

Спеціально уповноважений орган з питань ліцензування:

розробляє основні напрями розвитку ліцензування;

розробляє проекти нормативно-правових актів з питань ліцензування;

погоджує проекти нормативно-правових актів з питань ліцензування, що розробляються та приймаються органами виконавчої влади;

узагальнює практику застосування нормативно-правових актів з питань ліцензування;

здійснює нагляд за додержанням органами ліцензування та ліцензіатами законодавства у сфері ліцензування та дає роз'яснення щодо його застосування;

здійснює методичне керівництво, інформаційне забезпечення діяльності органів ліцензування;

визначає форми документів у сфері ліцензування та правила їх оформлення;

затверджує спільно з органами ліцензування ліцензійні умови провадження певного виду господарської діяльності та порядок контролю за їх додержанням;

формує експертно-апеляційну раду;

організовує підготовку, перепідготовку та підвищення кваліфікації фахівців з ліцензування;

веде Єдиний ліцензійний реєстр;

організовує замовлення, постачання, облік і звітність витрачання бланків ліцензій;

видає розпорядження про усунення порушень ліцензійних умов, а також розпорядження про усунення порушень законодавства у сфері ліцензування.

Для забезпечення підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації фахівців з ліцензування спеціально уповноважений орган з питань ліцензування здійснює розроблення навчальних програм, методичних рекомендацій та посібників, установлює порядок підготовки та атестації фахівців з ліцензування.

Для здійснення своїх повноважень спеціально уповноважений орган з питань ліцензування має свої територіальні органи, які діють на підставі положень, що затверджуються спеціально уповноваженим органом з питань ліцензування.

Розпорядження спеціально уповноваженого органу з питань ліцензування, прийняті у межах його компетенції, є обов'язковими до виконання органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування, юридичними особами всіх форм власності, а також фізичними особами — суб'єктами підприємницької діяльності.

Розпорядження спеціально уповноваженого органу з питань ліцензування можуть бути оскаржені до суду.

Стаття 6. Орган ліцензування

Орган ліцензування:

забезпечує виконання законодавства у сфері ліцензування;

затверджує спільно із спеціально уповноваженим органом з питань ліцензування ліцензійні умови провадження певного виду господарської діяльності та порядок контролю за їх додержанням;

видає та переоформлює ліцензії, видає дублікати ліцензій на певний вид господарської діяльності, приймає рішення про визнання ліцензій недійсними;

здійснює у межах своєї компетенції контроль за додержанням ліцензіатами ліцензійних умов;

видає розпорядження про усунення порушень ліцензійних умов;

анулює ліцензії на певний вид господарської діяльності;

формує і веде ліцензійний реєстр.

Орган ліцензування, яким є центральний орган виконавчої влади, що здійснює передбачені цією статтею повноваження, може делегувати їх своїм структурним територіальним підрозділам.

Повноваження органу ліцензування не можуть бути делеговані іншим особам, у тому числі створеним органом ліцензування.

Орган ліцензування не може доручати іншим особам визначати спроможність суб'єктів господарювання виконувати ліцензійні умови згідно з поданими документами.

Фінансування органу ліцензування здійснюється за рахунок коштів Державного бюджету України або місцевого бюджету.

Стаття 7. Експертно-апеляційна рада

Експертно-апеляційна рада є колегіальним органом, створеним при спеціально уповноваженому органі з питань ліцензування. У своїй діяльності експертно-апеляційна рада керується Конституцією України, законами України, актами Президента України та Кабінету Міністрів України.

Рішення експертно-апеляційної ради мають характер експертних висновків і є обов'язковими для розгляду спеціально уповноваженим органом з питань ліцензування.

До компетенції експертно-апеляційної ради належать:

експертиза проектів нормативно-правових актів органів виконавчої влади з питань ліцензування;

розроблення рекомендацій з основних проблем державної політики у сфері ліцензування;

надання попередніх висновків щодо пропозицій органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян і підприємців щодо доцільності запровадження ліцензування певних видів господарської діяльності чи його скасування;

розгляд заяв, претензій та скарг суб'єктів господарювання на рішення органів ліцензування щодо порушення цими органами законодавства у сфері ліцензування;

аналіз стану та розроблення рекомендацій щодо вдосконалення ліцензування.

Склад експертно-апеляційної ради формується з державних службовців, науковців, інших фахівців та представників громадських організацій. Положення про експертно-апеляційну раду та її склад затверджуються Кабінетом Міністрів України.

Експертно-апеляційну раду очолює голова спеціально уповноваженого органу з питань ліцензування.

До складу експертно-апеляційної ради залучаються незалежні експерти та представники громадських організацій у кількості не менше ніж двадцять відсотків загальної кількості членів цієї ради.

Організаційне, інформаційне та матеріально-технічне забезпечення діяльності експертно-апеляційної ради здійснює спеціально уповноважений орган з питань ліцензування.

Експертно-апеляційна рада має право залучати для консультацій та експертизи державних службовців, науковців та інших фахівців на громадських засадах.

Проекти нормативно-правових актів, пропозиції та звернення (апеляції) розглядаються експертно-апеляційною радою протягом двадцяти робочих днів з дня їх реєстрації в спеціально уповноваженому органі з питань ліцензування.

Рішення експертно-апеляційної ради приймається більшістю голосів від загальної кількості членів експертно-апеляційної ради.

За результатами розгляду поданих проектів нормативно-правових актів, пропозицій та звернень (апеляцій) приймається рішення експертно-апеляційної ради, яке оформляється протоколом, що підписується головою та секретарем експертно-апеляційної ради.

Рішення експертно-апеляційної ради з питань звернень (апеляцій) є підставою для видання спеціально уповноваженим органом з питань ліцензування розпорядження про усунення порушень законодавства у сфері ліцензування, допущених органом ліцензування.

Стаття 8. Ліцензійні умови

Ліцензійні умови є нормативно-правовим актом, положення якого встановлюють кваліфікаційні, організаційні, технологічні та інші вимоги для провадження певного виду господарської діяльності.

Суб'єкт господарювання зобов'язаний провадити певний вид господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню, відповідно до встановлених для цього виду діяльності ліцензійних умов.

У ліцензійні умови щодо видів господарської діяльності, для провадження яких необхідні спеціальні знання, включаються кваліфікаційні вимоги до працівників суб'єктів господарювання — юридичних осіб та (або) до фізичних осіб — суб'єктів підприємницької діяльності.

У разі якщо для провадження певних видів господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню, необхідні особливі вимоги щодо будівель, приміщень, обладнання, інших технічних засобів, такі вимоги включаються до ліцензійних умов.

Ліцензійні умови та порядок контролю за їх додержанням затверджуються спільним наказом спеціально уповноваженого органу з питань ліцензування та органу ліцензування.

У разі якщо суб'єкт господарювання провадить вид господарської діяльності, зазначений в статті 9 цього Закону, не в повному обсязі, а частково або з окремих робіт, операцій, послуг, ліцензійні умови поширюються на суб'єкта господарювання в частині, що встановлює вимоги до провадження господарської діяльності, зазначеної в ліцензії.

Ліцензійні умови та зміни до ліцензійних умов підлягають оприлюдненню у порядку, встановленому законодавством, і набирають чинності через десять днів з дати державної реєстрації нормативно-правового акта, якщо в ньому не передбачений пізніший строк набрання чинності.

Стаття 9. Види господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню

Відповідно до цього Закону ліцензуванню підлягають такі види господарської діяльності:

1) пошук (розвідка) корисних копалин;

2) виробництво, ремонт вогнепальної зброї, боєприпасів до неї, холодної зброї, пневматичної зброї калібру понад 4,5 міліметра і швидкістю польоту кулі понад 100 метрів на секунду, торгівля вогнепальною зброєю та боєприпасами до неї, холодною зброєю, пневматичною зброєю калібру понад 4,5 міліметра і швидкістю польоту кулі понад 100 метрів на секунду;

3) виробництво вибухових речовин і матеріалів (за переліком, який визначається Кабінетом Міністрів України);

4) виробництво особливо небезпечних хімічних речовин (за переліком, який визначається Кабінетом Міністрів України);

5) видобування уранових руд;

6) видобуток дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння, дорогоцінного каміння органогенного утворення, напівдорогоцінного каміння;

7) виробництво дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння, дорогоцінного каміння органогенного утворення, напівдорогоцінного каміння;

8) виготовлення виробів з дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння, дорогоцінного каміння органогенного утворення, напівдорогоцінного каміння, торгівля виробами з дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння, дорогоцінного каміння органогенного утворення, напівдорогоцінного каміння;

9) виробництво лікарських засобів, оптова, роздрібна торгівля лікарськими засобами;

10) виробництво ветеринарних медикаментів і препаратів, оптова, роздрібна торгівля ветеринарними медикаментами і препаратами;

11) виробництво пестицидів та агрохімікатів, оптова, роздрібна торгівля пестицидами та агрохімікатами;

12) виробництво спеціальних засобів, заряджених речовинами сльозоточивої та дратівної дії, індивідуального захисту, активної оборони;

13) розроблення, виготовлення спеціальних технічних засобів для зняття інформації з каналів зв'язку, інших засобів негласного отримання інформації, торгівля спеціальними технічними засобами для зняття інформації з каналів зв'язку, інших засобів негласного отримання інформації;

14) розроблення, виробництво, використання, експлуатація, сертифікаційні випробування, тематичні дослідження, експертиза, ввезення, вивезення криптосистем і засобів криптографічного захисту інформації, надання послуг в галузі криптографічного захисту інформації, торгівля криптосистемами і засобами криптографічного захисту інформації;

15) розроблення, виробництво, впровадження, сертифікаційні випробування, ввезення, вивезення голографічних захисних елементів;

16) розроблення, виробництво, впровадження, обслуговування, дослідження ефективності систем і засобів технічного захисту інформації, надання послуг в галузі технічного захисту інформації;

17) виготовлення бланків цінних паперів, документів суворої звітності;

18) транспортування нафти, нафтопродуктів магістральним трубопроводом, транспортування природного і нафтового газу трубопроводами та його розподіл;

19) постачання природного газу за регульованим, за нерегульованим тарифом;

20) зберігання природного газу в обсягах, що перевищують рівень, установлюваний ліцензійними умовами;

21) централізоване водопостачання та водовідведення;

22) розроблення, випробування, виробництво, експлуатація ракет-носіїв, космічних апаратів та їх складових частин, наземної космічної інфраструктури та її складових частин, обладнання, що входить до складу космічного сегмента супутникових систем;

23) розроблення, виробництво, виготовлення, зберігання, перевезення, придбання, пересилання, ввезення, вивезення, відпуск, знищення наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів;

24) культивування, використання рос-

лин, що містять наркотичні засоби для промислових цілей;

25) проведення дезінфекційних, дезінсекційних, дератизаційних робіт;

26) медична практика;

27) переробка донорської крові та її компонентів, виготовлення з них препаратів;

28) ветеринарна практика;

29) організація та утримання тоталізаторів, гральних закладів;

30) виготовлення, монтаж несучих конструкцій, монтаж конструкцій у будівельній, ремонтно-будівельній діяльності;

31) надання послуг з перевезення пасажирів, вантажів повітряним транспортом;

32) надання послуг з перевезення пасажирів і вантажів річковим, морським транспортом;

33) надання послуг з перевезення пасажирів і вантажів автомобільним транспортом;

34) надання послуг з перевезення пасажирів, вантажів залізничним транспортом;

35) заготівля, переробка, металургійна переробка металобрухту кольорових і чорних металів;

36) збирання, первинна обробка відходів і брухту дорогоцінних металів та дорогоцінного каміння, дорогоцінного каміння органогенного утворення, напівдорогоцінного каміння;

37) заготівля, обробка окремих видів ресурсоцінних відходів, збирання, заготівля окремих видів відходів як вторинної сировини (за переліками, які визначаються Кабінетом Міністрів України);

38) операції у сфері поводження з небезпечними відходами;

39) надання освітніх послуг загальноосвітніми, професійно-технічними та вищими навчальними закладами;

40) проектування, монтаж, технічне обслуговування засобів протипожежного захисту та систем опалення, оцінка протипожежного стану об'єктів;

41) проведення випробувань на пожежну небезпеку речовин, матеріалів, будівельних конструкцій, виробів і обладнання, а також пожежної техніки, пожежно-технічного озброєння, продукції протипожежного призначення на відповідність встановленим вимогам;

42) надання послуг, пов'язаних з охороною державної та іншої власності, надання послуг з охорони громадян;

43) виконання топографо-геодезичних, картографічних робіт;

44) виконання авіаційно-хімічних робіт;

45) пересилання грошових переказів;

46) надання послуг радіозв'язку (з використанням радіочастот);

47) надання послуг телефонного зв'язку (крім відомчих об'єктів);

48) технічне обслуговування мереж теле-, радіо- і проводового мовлення в межах промислової експлуатації;

49) організація іноземного, внутрішнього, зарубіжного туризму; екскурсійна діяльність;

50) фізкультурно-оздоровча та спортивна діяльність:

— організація та проведення спортивних занять професіоналів та любителів спорту;

— діяльність з підготовки спортсменів до змагань з різних видів спорту, визнаних в Україні;

51) виробництво спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, оптова торгівля спиртом етиловим, коньячним і плодовим, оптова, роздрібна торгівля алкогольними напоями;

52) виробництво тютюнових виробів, оптова, роздрібна торгівля тютюновими виробами;

53) страхова діяльність;

54) діяльність арбітражних керуючих (розпорядників майна, керуючих санацією, ліквідаторів);

55) посередництво у працевлаштуванні на роботу за кордоном;

56) професійна діяльність на ринку цінних паперів;

57) проведення землевпорядних та землеоціночних робіт;

58) проектування, будівництво нових і реконструкція існуючих меліоративних систем та окремих об'єктів інженерної інфраструктури;

59) діяльність, пов'язана з промисловим виловом риби на промислових ділянках рибогосподарських водойм, крім внутрішніх водойм (ставків) господарств;

60) посередницька діяльність митного брокера та митного перевізника.

Стаття 10. Документи, що подаються органу ліцензування для одержання ліцензії

Суб'єкт господарювання, який має намір провадити певний вид господарської діяльності, що ліцензується, особисто або через уповноважений ним орган чи особу звертається до відповідного органу ліцензування із заявою встановленого зразка про видачу ліцензії.

У заяві про видачу ліцензії повинні міститися такі дані:

1) відомості про суб'єкта господарювання — заявника:

найменування, місцезнаходження, банківські реквізити, ідентифікаційний код — для юридичної особи;

прізвище, ім'я, по батькові, паспортні дані (серія, номер паспорта, ким і коли виданий, місце проживання), ідентифікаційний номер фізичної особи — платника податків та інших обов'язкових платежів — для фізичної особи;

2) вид господарської діяльності вказаний згідно з статтею 9 цього Закону (повністю або частково), на провадження якого заявник має намір одержати ліцензію.

У разі наявності у заявника філій, інших відокремлених підрозділів, які провадитимуть господарську діяльність на підставі отриманої ліцензії, у заяві зазначається їх місцезнаходження.

До заяви про видачу ліцензії додається копія свідоцтва про державну реєстрацію суб'єкта підприємницької діяльності або копія довідки про внесення до Єдиного державного реєстру підприємств та організацій України, засвідчена нотаріально або органом, який видав оригінал документа.

Для окремих видів господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню, до заяви про видачу ліцензії також додаються документи, вичерпний перелік яких встановлюється Кабінетом Міністрів України за поданням спеціально уповноваженого органу з питань ліцензування.

Органу ліцензування забороняється вимагати від суб'єктів господарювання інші документи, не вказані у цьому Законі, крім документів, передбачених частиною п'ятою цієї статті.

Заява про видачу ліцензії та документи, що додаються до неї, приймаються за описом, копія якого видається заявнику з відміткою про дату прийняття документів органом ліцензування та підписом відповідальної особи.

Заява про видачу ліцензії залишається без розгляду, якщо:

заява подана (підписана) особою, яка не має на це повноважень;

документи оформлені з порушенням вимог цієї статті.

Про залишення заяви про видачу ліцензії без розгляду заявник повідомляється в письмовій формі із зазначенням підстав залишення заяви про видачу ліцензії без розгляду у строки, передбачені для видачі ліцензії.

Після усунення причин, що були підставою для винесення рішення про залишення заяви про видачу ліцензії без розгляду, заявник може повторно подати заяву про видачу ліцензії, яка розглядається в порядку, встановленому цим Законом.

Стаття 11. Рішення про видачу або відмову у видачі ліцензії

Орган ліцензування приймає рішення про видачу ліцензії або про відмову у її видачі у строк не пізніше ніж десять робочих днів з дати надходження заяви про видачу ліцензії та документів, що додаються до заяви, якщо спеціальним законом, що регулює відносини у певних сферах господарської діяльності, не передбачений інший строк видачі ліцензії на окремі види діяльності.

Повідомлення про прийняття рішення про видачу ліцензії або про відмову у видачі ліцензії надсилається (видається) заявникові в письмовій формі протягом трьох робочих днів з дати прийняття відповідного рішення. У рішенні про відмову у видачі ліцензії зазначаються підстави такої відмови.

Підставами для прийняття рішення про відмову у видачі ліцензії є:

недостовірність даних у документах, поданих заявником, для отримання ліцензії;

невідповідність заявника згідно з поданими документами ліцензійним умовам, встановленим для виду господарської діяльності, зазначеного в заяві про видачу ліцензії.

У разі відмови у видачі ліцензії на підставі виявлення недостовірних даних у документах, поданих заявником про видачу ліцензії, суб'єкт господарювання може подати до органу ліцензування нову заяву про видачу ліцензії не раніше ніж через три місяці з дати прийняття рішення про відмову у видачі ліцензії.

У разі відмови у видачі ліцензії на підставі невідповідності заявника ліцензійним умовам, встановленим для виду господарської діяльності, вказаного в заяві про видачу ліцензії, суб'єкт господарювання може подати до органу ліцензування нову заяву про видачу ліцензії після усунення причин, що стали підставою для відмови у видачі ліцензії.

Рішення про відмову у видачі ліцензії може бути оскаржено у судовому порядку.

Стаття 12. Особливості проведення конкурсу на отримання ліцензій для видів господарської діяльності, провадження яких пов'язане з використанням обмежених ресурсів

З метою забезпечення ефективного та раціонального використання обмежених ресурсів, застосування новітніх технологій і обладнання, створення вигідних для держави умов експлуатації таких ресурсів, ліцензування видів господарської діяльності, провадження яких пов'язане з використанням обмежених ресурсів, у разі надходження кількох заяв про видачу ліцензій, здійснюється тільки за результатами відкритих конкурсів.

Порядок проведення конкурсів на отримання ліцензій встановлюється Кабінетом Міністрів України, якщо інше не передбачене законами України.

Оголошення про проведення конкурсів на отримання ліцензій дається органом ліцензування не пізніше ніж за шістдесят календарних днів до дня проведення конкурсу на отримання ліцензії і підлягає обов'язковій публікації в офіційних друкованих виданнях.

Для участі у конкурсі на отримання ліцензії на конкурсній основі суб'єкти господарювання не пізніше ніж за тридцять календарних днів до дня проведення конкурсу подають до органу ліцензування повідомлення про намір взяти участь у конкурсі, а також інші документи, передбачені порядком проведення конкурсу на отримання ліцензії для виду діяльності, що підлягає ліцензуванню на конкурсній основі.

Рішення про результати конкурсу оформлюється протоколом і затверджується керівником органу ліцензування у строк не пізніше ніж п'ять робочих днів з дати проведення конкурсу.

Повідомлення про прийняття рішення про видачу ліцензії за результатами конкурсу або про відмову у видачі ліцензії за результатами конкурсу надсилається (видається) заявнику в письмовій формі протягом трьох робочих днів з дати затвердження рішення про результати конкурсу.

Рішення про результати конкурсу може бути оскаржено у судовому порядку.

У разі анулювання ліцензії, виданої за результатами конкурсу, орган ліцензування у строк не пізніше ніж десять робочих днів з дати прийняття рішення про її анулювання зобов'язаний оголосити конкурс на отримання ліцензії, яка була анульована.

У разі, коли ліцензіат протягом шести місяців не провадить господарську діяльність згідно з отриманою за результатами конкурсу ліцензією, орган ліцензування має право анулювати таку ліцензію.

До видів господарської діяльності, провадження яких пов'язане з використанням обмежених ресурсів, відносяться:

видобування уранових руд;

видобуток дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння;

постачання природного газу за регульованим, за нерегульованим тарифом;

зберігання природного газу в обсягах, що перевищують рівень, встановлюваний ліцензійними умовами;

надання послуг радіозв'язку (з використанням радіочастот).

Стаття 13. Відомості, які містить ліцензія

На території України органи ліцензування використовують бланки ліцензії єдиного зразка. Бланк ліцензії єдиного зразка затверджується Кабінетом Міністрів України.

Бланки ліцензій є документами суворої звітності, мають облікову серію і номер.

У ліцензії зазначаються:

найменування органу ліцензування, що видав ліцензію;

вид господарської діяльності, вказаний згідно з статтею 9 цього Закону (в повному обсязі або частково), на право провадження якого видається ліцензія;

найменування юридичної особи або прізвище, ім'я, по батькові фізичної особи — суб'єкта підприємницької діяльності;

ідентифікаційний код юридичної особи або ідентифікаційний номер фізичної особи — платника податків та інших обов'язкових платежів;

місцезнаходження юридичної особи або місце проживання фізичної особи — суб'єкта підприємницької діяльності;

дата прийняття та номер рішення про видачу ліцензії;

строк дії ліцензії;

посада, прізвище та ініціали особи, яка підписала ліцензію;

дата видачі ліцензії.

Ліцензія підписується керівником органу ліцензування або його заступником та засвідчується печаткою цього органу.

Стаття 14. Видача ліцензії

Орган ліцензування повинен оформити ліцензію не пізніше ніж за три робочі дні з дня надходження документа, що підтверджує внесення плати за видачу ліцензії.

Орган ліцензування робить відмітку про дату прийняття документів, що підтверджують внесення заявником плати за видачу ліцензії, на копії опису, яку було видано заявнику при прийомі заяви про видачу ліцензії.

Якщо заявник протягом тридцяти календарних днів з дня направлення йому повідомлення про прийняття рішення про видачу ліцензії не подав документа, що підтверджує внесення плати за видачу ліцензії, або не звернувся до органу ліцензування для отримання оформленої ліцензії, орган ліцензування, який оформив ліцензію, має право скасувати рішення про видачу ліцензії або прийняти рішення про визнання такої ліцензії недійсною.

Строк дії ліцензії на провадження певного виду господарської діяльності встановлюється Кабінетом Міністрів України за поданням спеціально уповноваженого органу з питань ліцензування, але не може бути меншим ніж три роки.

Господарська діяльність на підставі ліцензії, виданої органом ліцензування, яким є центральний орган виконавчої влади, здійснюється на всій території України.

Господарська діяльність на підставі ліцензії, виданої органом ліцензування, яким є місцевий орган виконавчої влади або спеціально уповноважений виконавчий орган рад, здійснюється на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці.

Для кожної філії, кожного відокремленого підрозділу ліцензіата, які провадитимуть господарську діяльність на підставі отриманої ним ліцензії, орган ліцензування видає ліцензіату засвідчені ним копії ліцензії, які реєструються в журналі обліку заяв та виданих ліцензій. Засвідчена органом ліцензування копія ліцензії є документом, що підтверджує право філії або іншого структурного підрозділу ліцензіата на провадження певного виду господарської діяльності на підставі отриманої ліцензії.

За видачу копії ліцензії справляється плата в розмірі одного неоподатковуваного мінімуму доходів громадян. Плата за видачу копії ліцензії зараховується до Державного бюджету України.

У разі створення у ліцензіата нової філії, іншого нового відокремленого підрозділу, які провадитимуть вид господарської діяльності, згідно з отриманою ліцензією, ліцензіат повинен подати до органу ліцензування заяву встановленого зразка про видачу копії ліцензії, а також документи відповідно до статті 10 цього Закону.

У разі ліквідації філії, іншого відокремленого підрозділу ліцензіата, які провадили господарську діяльність згідно з отриманою ліцензією, або у разі припинення провадження філією, іншим відокремленим підрозділом ліцензіата господарської діяльності згідно з отриманою ліцензією ліцензіат зобов'язаний протягом семи робочих днів з дати ліквідації такої філії або іншого відокремленого підрозділу або з дати припинення діяльності такою філією або іншим відокремленим підрозділом подати до органу ліцензування відповідне повідомлення в письмовій формі. Орган ліцензування повинен внести відповідні зміни до ліцензійного реєстру не пізніше наступного робочого дня з дати надходження такого повідомлення.

У разі, коли ліцензіат має намір провадити зазначений в ліцензії вид господарської діяльності після закінчення строку її дії, він повинен отримати нову ліцензію в порядку, встановленому цим Законом.

Нова ліцензія видається органом ліцензування не раніше ніж в останній робочий день дії попередньо виданої ліцензії.

Ліцензіат не може передавати ліцензію або її копію іншій юридичній або фізичній особі для провадження господарської діяльності.

Стаття 15. Плата за видачу ліцензій

За видачу ліцензії справляється плата, розмір та порядок зарахування якої до Державного бюджету України встановлюються Кабінетом Міністрів України.

Плата за видачу ліцензії вноситься після прийняття рішення про видачу ліцензії.

Десять відсотків коштів, що надходять до Державного бюджету України як плата за видачу ліцензій, зараховуються до спеціального фонду Державного бюджету України і використовуються на відшкодування витрат, пов'язаних з веденням Єдиного ліцензійного реєстру та виготовленням бланків ліцензій.

Стаття 16. Переоформлення ліцензії

Підставами для переоформлення ліцензії є:

зміна найменування юридичної особи (якщо зміна найменування не пов'язана з реорганізацією юридичної особи) або прізвища, ім'я, по батькові фізичної особи — суб'єкта підприємницької діяльності;

зміна місцезнаходження юридичної особи або місця проживання фізичної особи — суб'єкта підприємницької діяльності;

зміни, пов'язані з провадженням ліцензіатом певного виду господарської діяльності, вказаного в статті 9 цього Закону.

У разі виникнення підстав для переоформлення ліцензії ліцензіат зобов'язаний протягом десяти робочих днів подати органу ліцензування заяву про переоформлення ліцензії разом з ліцензією, що підлягає переоформленню, та відповідними документами або їх нотаріально засвідченими копіями, які підтверджують зазначені зміни.

Орган ліцензування протягом трьох робочих днів з дати надходження заяви про переоформлення ліцензії та документів, що додаються до неї, зобов'язаний видати переоформлену на новому бланку ліцензію з урахуванням змін, зазначених у заяві про переоформлення ліцензії.

У разі переоформлення ліцензії у зв'язку із змінами, пов'язаними з провадженням ліцензіатом певного виду господарської діяльності, зазначеного в статті 9 цього Закону, якщо ця зміна пов'язана з намірами ліцензіата розширити свою діяльність, ліцензія переоформляється в порядку і в строки, передбачені для видачі ліцензії.

Одночасно з переоформленою на новому бланку ліцензією орган ліцензування на підставі даних ліцензійного реєстру безкоштовно видає ліцензіату засвідчені ним копії такої ліцензії.

У разі переоформлення ліцензії орган ліцензування приймає рішення про визнання недійсною ліцензії, що була переоформлена, з внесенням відповідних змін до ліцензійного реєстру не пізніше наступного робочого дня.

Строк дії переоформленої ліцензії не може перевищувати строку дії, зазначеного в ліцензії, що переоформлялася.

За переоформлення ліцензії справляється плата в розмірі п'яти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. Плата за переоформлення ліцензії зараховується до Державного бюджету України.

Ліцензіат, який подав заяву та відповідні документи про переоформлення ліцензії, може провадити свою діяльність на під-

(Закінчення на 12-й стор.).

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ліцензування певних видів господарської діяльності

(Початок на 10-11-й стор.).

ставі довідки про прийняття заяви про переоформлення ліцензії на провадження певного виду господарської діяльності, яка видається органом ліцензування у разі подання заяви про переоформлення ліцензії.

Не переоформлена в установлений строк ліцензія є недійсною.

Стаття 17. Зміна даних, зазначених у документах, що додавалися до заяви про видачу ліцензії

Ліцензіат зобов'язаний повідомляти орган ліцензування про всі зміни даних, зазначених у документах, що додавалися до заяви про видачу ліцензії. У разі виникнення таких змін ліцензіат зобов'язаний протягом десяти робочих днів подати до органу ліцензування відповідне повідомлення в письмовій формі разом з документами або їх нотаріально засвідченими копіями, які підтверджують зазначені зміни.

На підставі документів, поданих ліцензіатом до органу ліцензування, орган ліцензування може прийняти рішення про анулювання ліцензії у строки, передбачені цим Законом.

Підставою для прийняття рішення про анулювання ліцензії є неможливість ліцензіата згідно з поданими документами забезпечити виконання ліцензійних умов, встановлених для виду господарської діяльності, на який видана ліцензія.

Стаття 18. Видача дубліката ліцензії

Підставами для видачі дубліката ліцензії є:

втрата ліцензії;

пошкодження ліцензії.

У разі втрати ліцензії ліцензіат зобов'язаний звернутися до органу ліцензування із заявою про видачу дубліката ліцензії, до якої додається документ, що засвідчує внесення плати за видачу дубліката ліцензії.

Якщо бланк ліцензії непридатний для користування внаслідок його пошкодження, ліцензіат подає відповідному органу ліцензування:

заяву про видачу дубліката ліцензії;

непридатну для користування ліцензію;

документ, що підтверджує внесення плати за видачу дубліката ліцензії.

Строк дії дубліката ліцензії не може перевищувати строку дії, який зазначався у втраченій або пошкодженій ліцензії.

Ліцензіат, який подав заяву та відповідні документи для видачі дубліката ліцензії замість втраченої або пошкодженої, може провадити свою діяльність на підставі довідки про подання заяви про видачу дубліката ліцензії на провадження певного виду господарської діяльності, яка видається органом ліцензування у разі подання заяви про видачу дубліката ліцензії.

Орган ліцензування зобов'язаний протягом трьох робочих днів з дати одержання заяви про видачу дубліката ліцензії видати заявникові дублікат ліцензії замість втраченої або пошкодженої.

У разі видачі дубліката ліцензії замість втраченої або пошкодженої орган ліцензування приймає рішення про визнання недійсною ліцензії, що була втрачена або пошкоджена, з внесенням відповідних змін до ліцензійного реєстру не пізніше наступного робочого дня.

За видачу дубліката ліцензії замість втраченої або пошкодженої ліцензії справляється плата у розмірі п'яти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. Плата за видачу дубліката ліцензії зараховується до Державного бюджету України.

Стаття 19. Ліцензійні справи та ліцензійний реєстр

Орган ліцензування після надходження заяви про видачу ліцензії формує ліцензійну справу щодо кожного суб'єкта, в якій зберігаються документи, що подаються суб'єктом господарювання для видачі, переоформлення ліцензії, видачі дублікатів ліцензії, документи, пов'язані із зміною даних в документах, що додаються до заяви про видачу ліцензії, а також копії рішень органу ліцензування про видачу, переоформлення та анулювання ліцензії, про видачу дублікатів ліцензії, розпорядження про усунення порушень ліцензійних умов.

Орган ліцензування фіксує дату надходження документів у журналі обліку заяв та виданих ліцензій. Журнал обліку заяв та виданих ліцензій ведеться на кожний вид господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню.

Журнал обліку заяв і виданих ліцензій повинен містити відомості про заявника, дату надходження заяви на видачу ліцензії, номер та дату прийняття рішення про видачу ліцензії або про відмову у її видачі, а також відомості про видачу копій ліцензії.

При видачі ліцензії у журналі обліку заяв та виданих ліцензій зазначаються дата видачі ліцензії, прізвище заявника, якого ознайомлено з ліцензійними умовами провадження певного виду господарської діяльності, що засвідчується його підписом.

Орган ліцензування несе відповідальність за зберігання ліцензійної справи.

Орган ліцензування формує і веде ліцензійний реєстр з певного виду господарської діяльності.

До ліцензійного реєстру заносяться:

відомості про суб'єкта господарювання — ліцензіата;

відомості про орган ліцензування, який видав ліцензію;

вид господарської діяльності згідно з виданою ліцензією;

дата прийняття рішення про видачу ліцензії та номер рішення;

серія та номер ліцензії;

строк дії ліцензії;

відомості про переоформлення ліцензії, видачу дубліката ліцензії, видачу копій ліцензії;

підстави, дата і номер розпорядження про необхідність усунення порушень ліцензійних умов;

підстави, дата і номер рішення про анулювання ліцензії;

підстави, дата і номер рішення про визнання ліцензії недійсною.

Спеціально уповноважений орган з питань ліцензування веде Єдиний ліцензійний реєстр, який містить відомості ліцензійних реєстрів та ідентифікаційні коди органів ліцензування.

Інформація, яка міститься в Єдиному ліцензійному реєстрі та ліцензійних реєстрах, є відкритою. За користування їх даними справляється плата, яка зараховується до Державного бюджету України.

Порядок формування, ведення та користування ліцензійними реєстрами, порядок надання відомостей з ліцензійних реєстрів до Єдиного ліцензійного реєстру визначається Кабінетом Міністрів України.

Органи державної влади звільняються від плати за користування даними Єдиного ліцензійного реєстру та ліцензійних реєстрів.

Стаття 20. Нагляд і контроль у сфері ліцензування

Державний нагляд за додержанням органами ліцензування вимог законодавства у сфері ліцензування здійснює спеціально уповноважений орган з питань ліцензування шляхом проведення планових та позапланових перевірок.

Спеціально уповноважений орган з питань ліцензування здійснює позапланові перевірки додержання органами ліцензування вимог законодавства у сфері ліцензування лише на підставі надходження до нього в письмовій формі заяви (повідомлення) про порушення вимог законодавства у сфері ліцензування, або з метою перевірки виконання розпоряджень про усунення порушень органом ліцензування вимог законодавства у сфері ліцензування.

Орган ліцензування під час перевірки надає спеціально уповноваженому органу з питань ліцензування рішення та інші документи з питань ліцензування та забезпечує умови для проведення перевірки.

За результатами перевірки спеціально уповноважений орган з питань ліцензування складає акт у двох примірниках. Один примірник акта видається керівнику органу ліцензування, діяльність якого перевірялася, другий — зберігається спеціально уповноваженим органом з питань ліцензування.

У разі виявлення порушень органом ліцензування законодавства у сфері ліцензування спеціально уповноважений орган з питань ліцензування не пізніше ніж за десять робочих днів з дати складання акта перевірки видає розпорядження про усунення органом ліцензування порушень законодавства у сфері ліцензування.

Орган ліцензування, який одержав розпорядження про усунення порушень законодавства у сфері ліцензування, зобов'язаний в установлений у розпорядженні строк подати спеціально уповноваженому органу з питань ліцензування інформацію про усунення виявлених порушень.

Контроль за додержанням ліцензіатами ліцензійних умов здійснюють органи ліцензування та спеціально уповноважений орган з питань ліцензування в межах своїх повноважень шляхом проведення планових і позапланових перевірок.

Планові перевірки дотримання ліцензіатом ліцензійних умов проводяться не частіше одного разу на рік.

Позапланові перевірки здійснюють органи ліцензування або спеціально уповноважений орган з питань ліцензування лише на підставі надходження до них у письмовій формі заяви (повідомлення) про порушення ліцензіатом ліцензійних умов або з метою перевірки виконання розпоряджень про усунення порушень ліцензійних умов.

Ліцензіат під час перевірки дотримання ним ліцензійних умов надає всі необхідні для проведення перевірки документи та забезпечує умови для її проведення.

Орган, що здійснює перевірку, за результатами перевірки складає акт у двох примірниках. Один примірник акта видається керівнику суб'єкта, який перевірявся, другий — зберігається органом, який здійснив перевірку.

Орган ліцензування або спеціально уповноважений орган з питань ліцензування не пізніше десяти робочих днів з дати складання акта перевірки порушень ліцензійних умов видає розпорядження про усунення порушень ліцензійних умов або орган ліцензування приймає рішення про анулювання ліцензії.

Ліцензіат, який одержав розпорядження про усунення ним порушень ліцензійних умов, зобов'язаний в установлений у розпорядженні строк подати органу, який видав це розпорядження, інформацію про усунення порушень.

Державні контролюючі органи та органи місцевого самоврядування у разі виявлення порушень ліцензійних умов зобов'язані повідомити про ці порушення орган ліцензування.

Стаття 21. Анулювання ліцензії

Підставами для анулювання ліцензії є:

заява ліцензіата про анулювання ліцензії;

акт про повторне порушення ліцензіатом ліцензійних умов;

рішення про скасування державної реєстрації суб'єкта господарювання;

нотаріально засвідчена копія свідоцтва про смерть фізичної особи — суб'єкта підприємницької діяльності;

акт про виявлення недостовірних відомостей у документах, поданих суб'єктом господарювання для одержання ліцензії;

акт про встановлення факту передачі ліцензії або її копії іншій юридичній або фізичній особі для провадження господарської діяльності;

акт про встановлення факту неподання в установлений строк повідомлення про зміну даних, зазначених в документах, що додавалися до заяви про видачу ліцензії;

акт про невиконання розпорядження про усунення порушень ліцензійних умов;

неможливість ліцензіата забезпечити виконання ліцензійних умов, встановлених для певного виду господарської діяльності.

Орган ліцензування приймає рішення про анулювання ліцензії протягом десяти робочих днів з дати встановлення підстав для анулювання ліцензії, яке вручається (надсилається) ліцензіату із зазначенням підстав анулювання не пізніше трьох робочих днів з дати його прийняття.

Розгляд питань про анулювання ліцензії на підставі акта про встановлення факту неподання в установлений строк повідомлення про зміну даних, зазначених у документах, що додавалися до заяви про видачу ліцензії; акта про виявлення недостовірних відомостей у документах, поданих суб'єктом господарювання для одержання ліцензії; акта про встановлення факту передачі ліцензії іншій юридичній або фізичній особі для провадження господарської діяльності; акта про невиконання розпорядження про усунення порушень ліцензійних умов здійснюється органом ліцензування з обов'язковим запрошенням ліцензіата або його представників.

Рішення про анулювання ліцензії набирає чинності через десять днів з дня його прийняття.

Якщо ліцензіат протягом цього часу подає скаргу до експертно-апеляційної ради, дія даного рішення органу ліцензування зупиняється до прийняття відповідного рішення спеціально уповноваженого органу з питань ліцензування.

Запис про дату та номер рішення про анулювання ліцензії вноситься до ліцензійного реєстру не пізніше наступного робочого дня після набрання чинності рішенням про анулювання ліцензії.

У разі анулювання ліцензії на підставі акта про повторне порушення ліцензіатом ліцензійних умов, акта про встановлення факту неподання в установлений строк повідомлення про зміну даних, зазначених у документах, що додавалися до заяви про видачу ліцензії, акта про виявлення недостовірних відомостей у документах, поданих суб'єктом господарювання для одержання ліцензії, акта про встановлення факту передачі ліцензії іншій юридичній або фізичній особі для провадження господарської діяльності, акта про невиконання розпорядження про усунення порушень ліцензійних умов суб'єкт господарювання може одержати нову ліцензію на право провадження цього виду господарської діяльності не раніше ніж через рік з дати прийняття рішення органу ліцензування про анулювання попередньої ліцензії.

Рішення про анулювання ліцензії може бути оскаржено у судовому порядку.

Стаття 22. Відповідальність за порушення норм цього Закону

Посадові особи органів ліцензування та спеціально уповноваженого органу з питань ліцензування у разі недодержання законодавства у сфері ліцензування несуть відповідальність згідно із законом.

До суб'єктів господарювання за провадження господарської діяльності без ліцензії застосовуються фінансові санкції у вигляді штрафів у розмірах, встановлених законом.

Зазначені штрафи спрямовуються до Державного бюджету України.

Рішення про стягнення штрафів, приймаються органом, на який згідно з чинним законодавством покладено функції контролю за наявністю ліцензій.

Стаття 23. Відшкодування шкоди у зв'язку з порушенням законодавства у сфері ліцензування

Шкода, заподіяна порушенням законодавства у сфері ліцензування, підлягає відшкодуванню за позовами заінтересованих осіб у порядку, визначеному законом.

Стаття 24. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності через три місяці з дня опублікування.

2. До приведення законодавства у відповідність із Законом України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності» закони та інші нормативно-правові акти застосовуються в частині, що не суперечить цьому Закону.

3. Ліцензії на провадження певних видів господарської діяльності, які видані в установленому порядку до набрання чинності цим Законом і ліцензування яких передбачено цим Законом, діють до закінчення встановлених у них строків, а бланки цих ліцензій підлягають заміні на бланки ліцензій єдиного зразка протягом одного року з дня набрання чинності цим Законом в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

4. Кабінету Міністрів України у місячний строк після набрання чинності цим Законом:

подати на розгляд Верховної Ради України пропозиції щодо приведення законодавчих актів України у відповідність з цим Законом;

привести свої рішення у відповідність з цим Законом;

забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади своїх нормативно-правових актів у відповідність з цим Законом;

розробити нормативно-правові акти, передбачені цим Законом.

5. Внести зміни до Закону України «Про підприємництво» (Відомості Верховної Ради УРСР, 1991 р., № 14, ст. 168; Відомості Верховної Ради України, 1995 р., № 30, ст. 232; 1998 р., № 17, ст. 80, № 26, ст. 158; 1999 р., № 7, ст. 52, № 8, ст.60, № 36, ст. 317, № 38, ст. 350, № 42-43, ст.378, № 48, ст.415; 2000 р., № 5, ст. 34, № 6-7, ст.37):

частину третю статті 3 викласти в такій редакції:

«Перелік видів діяльності, підприємництво в яких не застосовується у зв'язку з підвищеними вимогами до безпеки робіт та необхідністю централізації функцій управління, встановлюється Верховною Радою України»;

статтю 4 викласти в такій редакції:

«Стаття 4. Обмеження у здійсненні підприємницької діяльності

Діяльність, пов'язана з обігом наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів і прекурсорів, здійснюється відповідно до Закону України «Про обіг в Україні наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів і прекурсорів».

Діяльність, пов'язана з виготовленням і реалізацією військової зброї та боєприпасів до неї, видобуванням бурштину, охороною окремих особливо важливих об'єктів права державної власності, перелік яких визначається у встановленому Кабінетом Міністрів України порядку, а також діяльність, пов'язана з проведенням криміналістичних, судово-медичних, судово-психіатричних експертиз та розробленням, випробуванням, виробництвом та експлуатацією ракет-носіїв, у тому числі з їх космічними запусками із будь-якою метою, може здійснюватися тільки державними підприємствами та організаціями, а проведення ломбардних операцій — також і повними товариствами.

Діяльність, пов'язана з технічним обслуговуванням та експлуатацією первинних мереж (крім місцевих мереж) та супутникових систем телефонного зв'язку в мережах зв'язку загального користування (крім супутникових систем телефонного зв'язку в мережах загального користування, які мають наземну станцію спряження на території України та створюються або розгортаються за допомогою національних ракет-носіїв або національних космічних апаратів), виплатою та доставкою пенсій, грошової допомоги малозабезпеченим громадянам, здійснюється виключно державними підприємствами і об'єднаннями зв'язку.

Діяльність, пов'язана з виробництвом бензинів моторних сумішевих (А-76Ек, А-80Ек, А-92Ек, АІ-93Ек, А-95Ек, А-98Ек) з вмістом не менш як 5 відсотків високооктанових кисневмісних добавок — абсолютованого технічного спирту та етил-трет-бутилового ефіру, здійснюється нафтопереробними підприємствами, перелік яких визначається Кабінетом Міністрів України.

Діяльність, пов'язана з виробництвом зазначених у частині четвертій цієї статті високооктанових кисневмісних добавок, здійснюється державними спиртовими заводами, перелік яких визначається Кабінетом Міністрів України».

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
1 червня 2000 року.
№ 1775-III.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про захист населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру

Цей Закон визначає організаційні та правові основи захисту громадян України, іноземців та осіб без громадянства, які перебувають на території України, захисту об'єктів виробничого і соціального призначення, довкілля від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру.

Розділ I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення термінів

У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються у такому значенні:

надзвичайна ситуація техногенного та природного характеру —порушення нормальних умов життя і діяльності людей на окремій території чи об'єкті на ній або на водному об'єкті, спричинене аварією, катастрофою, стихійним лихом або іншою небезпечною подією, в тому числі епідемією, епізоотією, епіфітотією, пожежею, яке призвело (може призвести) до неможливості проживання населення на території чи об'єкті, ведення там господарської діяльності, загибелі людей та/або значних матеріальних втрат;

зона надзвичайної ситуації — окрема територія, де склалася надзвичайна ситуація техногенного та природного характеру;

аварія — небезпечна подія техногенного характеру, що спричинила загибель людей або створює на об'єкті чи окремій території загрозу життю та здоров'ю людей і призводить до руйнування будівель, споруд, обладнання і транспортних засобів, порушення виробничого або транспортного процесу чи завдає шкоди довкіллю;

катастрофа — велика за масштабами аварія чи інша подія, що призводить до тяжких наслідків;

об'єкт підвищеної небезпеки — об'єкт, який згідно з законом вважається таким, на якому є реальна загроза виникнення аварії та/або надзвичайної ситуації техногенного та природного характеру;

захист населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру — система організаційних, технічних, медико-біологічних, фінансово-економічних та інших заходів щодо запобігання та реагування на надзвичайні ситуації техногенного та природного характеру і ліквідації їх наслідків, що реалізуються центральними і місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, відповідними силами та засобами підприємств, установ та організацій незалежно від форм власності і господарювання, добровільними формуваннями і спрямовані на захист населення і територій, а також матеріальних і культурних цінностей та довкілля;

запобігання виникненню надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру — підготовка і реалізація комплексу правових, соціально-економічних, політичних, організаційно-технічних, санітарно-гігієнічних та інших заходів, спрямованих на регулювання техногенної та природної безпеки, проведення оцінки рівнів ризику, завчасне реагування на загрозу виникнення надзвичайної ситуації техногенного та природного характеру на основі даних моніторингу, експертизи, досліджень та прогнозів щодо можливого перебігу подій з метою недопущення їх переростання у надзвичайну ситуацію техногенного та природного характеру або пом'якшення її можливих наслідків;

ліквідація надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру — проведення комплексу заходів, які включають аварійно-рятувальні та інші невідкладні роботи, що здійснюються у разі виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру і спрямовані на припинення дії небезпечних факторів, рятування життя та збереження здоров'я людей, а також на локалізацію зон надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру;

реагування на надзвичайні ситуації техногенного та природного характеру — скоординовані дії підрозділів єдиної державної системи щодо реалізації планів локалізації та ліквідації аварії (катастрофи), уточнених в умовах конкретного виду та рівня надзвичайної ситуації техногенного та природного характеру, з метою надання невідкладної допомоги потерпілим, усунення загрози життю та здоров'ю людей, а також рятувальникам у разі необхідності;

зона можливого ураження — окрема територія, на якій внаслідок виникнення надзвичайної ситуації техногенного та природного характеру виникає загроза життю або здоров'ю людей та заподіяння матеріальних втрат;

оповіщення — доведення сигналів і повідомлень органів управління про загрозу та виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, аварій, катастроф, епідемій, пожеж тощо до центральних і місцевих органів виконавчої влади, підприємств, установ, організацій і населення;

система оповіщення — комплекс організаційно-технічних заходів, апаратури і технічних засобів оповіщення, апаратури, засобів та каналів зв'язку, призначених для своєчасного доведення сигналів та інформації про виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру до центральних і місцевих органів виконавчої влади, підприємств, установ, організацій і населення;

класифікація надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру — система, згідно з якою надзвичайні ситуації техногенного та природного характеру поділяються на класи і підкласи залежно від їх характеру;

класифікаційна ознака надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру — технічна або інша характеристика аварії або катастрофи, що дає змогу віднести її до надзвичайної ситуації техногенного та природного характеру;

аварійно-рятувальна служба — сукупність організаційно об'єднаних органів управління, сил та засобів, призначених для вирішення завдань щодо запобігання і ліквідації надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру й окремих їх наслідків, проведення пошукових, аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт.

Стаття 2. Законодавство України у сфері захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру

Законодавство України у сфері захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру базується на Конституції України та складається з цього Закону, Закону України «Про правовий режим надзвичайного стану» і інших нормативно-правових актів.

Стаття 3. Основні завдання у сфері захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру

Основними завданнями у сфері захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру є:

здійснення комплексу заходів щодо запобігання та реагування на надзвичайні ситуації техногенного та природного характеру;

забезпечення готовності та контролю за станом готовності до дій і взаємодії органів управління у цій сфері, сил та засобів, призначених для запобігання надзвичайним ситуаціям техногенного та природного характеру і реагування на них.

Стаття 4. Основні принципи у сфері захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру

Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру здійснюється на принципах:

пріоритетності завдань, спрямованих на рятування життя та збереження здоров'я людей і довкілля;

безумовного надання переваги раціональній та превентивній безпеці;

вільного доступу населення до інформації щодо захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру;

особистої відповідальності і піклування громадян про власну безпеку, неухильного дотримання ними правил поведінки та дій у надзвичайних ситуаціях техногенного та природного характеру;

відповідальності у межах своїх повноважень посадових осіб за дотримання вимог цього Закону;

обов'язковості завчасної реалізації заходів, спрямованих на запобігання виникненню надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру та мінімізацію їх негативних психо-соціальних наслідків;

урахування економічних, природних та інших особливостей територій і ступеня реальної небезпеки виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру;

максимально можливого, ефективного і комплексного використання наявних сил і засобів, які призначені для запобігання надзвичайним ситуаціям техногенного та природного характеру і реагування на них.

Стаття 5. Права громадян України у сфері захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру

Громадяни України у сфері захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру мають право на:

отримання інформації про надзвичайні ситуації техногенного та природного характеру, що виникли або можуть виникнути, та про заходи необхідної безпеки;

забезпечення та використання засобів колективного і індивідуального захисту, які призначені для захисту населення від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру у разі їх виникнення;

звернення до місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування з питань захисту від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру;

відшкодування згідно із законом шкоди, заподіяної їх здоров'ю та майну внаслідок надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру;

компенсацію за роботу у зонах надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру;

соціально-психологічну підтримку та медичну допомогу, в тому числі за висновками Державної служби медицини катастроф та/або лікарсько-трудової комісії, на медико-реабілітаційне відновлення у разі отримання важких фізичних та психологічних травм;

інші права у сфері захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру відповідно до законів України.

Стаття 6. Права та обов'язки іноземців та осіб без громадянства у разі виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру

Іноземці та особи без громадянства, що перебувають в Україні на законних підставах, у разі виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру користуються тими самими правами, а також несуть такі самі обов'язки, як і громадяни України, за винятками, встановленими Конституцією, законами чи міжнародними договорами України.

Стаття 7. Види, рівні та критерії класифікації надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру

Надзвичайні ситуації техногенного та природного характеру класифікуються за характером походження, ступенем поширення, розміром людських втрат та матеріальних збитків.

Залежно від характеру походження подій, що можуть зумовити виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру на території України, визначаються такі види надзвичайних ситуацій:

техногенного характеру;

природного характеру.

Залежно від обсягів заподіяних надзвичайною ситуацією техногенного та природного характеру наслідків, обсягів технічних і матеріальних ресурсів, необхідних для ліквідації її наслідків, визначаються такі рівні надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру:

державний;

регіональний;

місцевий;

об'єктовий.

Особливості оцінки та реагування на надзвичайні ситуації воєнного характеру визначаються окремим законом.

Критерії класифікації надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру встановлюються Кабінетом Міністрів України на основі аналізу інформації про техногенну та екологічну обстановку, загрози існуючих і ймовірних техногенних та природних катастроф, досвіду ліквідації надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру.

Розділ II. ОСНОВНІ ЗАХОДИ У СФЕРІ ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ І ТЕРИТОРІЙ ВІД НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ ТЕХНОГЕННОГО ТА ПРИРОДНОГО ХАРАКТЕРУ

Стаття 8. Інформування та оповіщення

Інформування та оповіщення у сфері захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру є основним принципом та головним і невід'ємним елементом усієї системи заходів такого захисту.

Інформацію у сфері захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру становлять відомості про надзвичайні ситуації техногенного та природного характеру, що прогнозуються або виникли, з визначенням їх класифікації, меж поширення і наслідків, а також способи та методи реагування на них.

Інформація у сфері захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, діяльність центральних та місцевих органів виконавчої влади, виконавчих органів рад у цій сфері є гласними і відкритими, якщо інше не передбачено законом.

Центральні та місцеві органи виконавчої влади, виконавчі органи рад зобов'язані надавати населенню через засоби масової інформації оперативну і достовірну інформацію про стан захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, про виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, методи та способи їх захисту, вжиття заходів щодо забезпечення безпеки.

Оповіщення про загрозу виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру і постійне інформування населення про них забезпечуються шляхом:

завчасного створення і підтримки в постійній готовності загальнодержавної і територіальних автоматизованих систем централізованого оповіщення населення;

організаційно-технічного з'єднання територіальних систем централізованого оповіщення і систем оповіщення на об'єктах господарювання;

завчасного створення та організаційно-технічного з'єднання з системами спостереження і контролю постійно діючих локальних систем оповіщення та інформування населення в зонах можливого катастрофічного затоплення, районах розміщення радіаційних і хімічних підприємств, інших об'єктів підвищеної небезпеки;

централізованого використання загальнодержавних і галузевих систем зв'язку, радіопровідного, телевізійного оповіщення, радіотрансляційних мереж та інших технічних засобів передавання інформації.

Стаття 9. Спостереження

З метою своєчасного захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, запобігання та реагування на них відповідними центральними та місцевими органами виконавчої влади здійснюються:

створення і підтримання в постійній готовності загальнодержавної і територіальних систем спостереження і контролю з включенням до них існуючих сил та засобів контролю;

організація збирання, опрацювання і передавання інформації про стан довкілля, забруднення харчових продуктів, продовольчої сировини, фуражу, води радіоактивними, хімічними речовинами, мікроорганізмами та іншими біологічними агентами.

Стаття 10. Укриття в захисних спорудах

Укриттю в захисних спорудах, у разі необхідності, підлягає населення відповідно до його належності до груп (працююча зміна, населення, яке проживає в небезпечних зонах).

Створення фонду захисних споруд забезпечується шляхом:

комплексного освоєння підземного простору міст і населених пунктів для взаємопогодженого розміщення в ньому споруд і приміщень соціально-побутового, виробничого і господарського призначення з урахуванням необхідності пристосування і використання частини приміщень для укриття населення в разі виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру;

обстеження і взяття на облік підземних і наземних будівель та споруд, що відповідають вимогам захисту, споруд підземного простору міст, гірничих виробок і природних порожнин;

дообладнання з урахуванням реальної обстановки підвальних та інших заглиблених приміщень;

будівництва заглиблених споруд, які окремо розташовані від об'єктів виробничого призначення та пристосовані для захисту;

масового будівництва, в період загрози виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, найпростіших сховищ та укриттів;

будівництва окремих сховищ та протирадіаційних укриттів.

Перелік таких сховищ, укриттів та інших захисних споруд, які необхідно будувати, щорічно визначається спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади, до компетенції якого віднесено питання захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, і затверджується Кабінетом Міністрів України.

Наявний фонд захисних споруд використовується для господарських, культурних і побутових потреб у порядку, який визначається спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади, до відома якого віднесено питання захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, і затверджується Кабінетом Міністрів України.

Стаття 11. Евакуаційні заходи

В умовах неповного забезпечення захисними спорудами в містах та інших населених пунктах, що мають об'єкти підвищеної небезпеки, основним засобом захисту населення є евакуація і розміщення його у зонах, які є безпечними для проживання людей і тварин.

Евакуації підлягає населення, яке проживає в населених пунктах, що знаходяться у зонах можливого катастрофічного затоплення, можливого небезпечного радіоактивного забруднення, хімічного ураження, в районах виникнення стихійного лиха, аварій і катастроф (якщо виникає безпосередня загроза життю та здоров'ю людей).

Залежно від обстановки, яка склалася на час надзвичайної ситуації техногенного та природного характеру, може бути проведено загальну або часткову евакуацію населення тимчасового або безповоротного характеру.

Загальна евакуація проводиться за рішенням Кабінету Міністрів України для всіх категорій населення і планується на випадок:

можливого небезпечного радіоактивного забруднення територій навколо атомних електростанцій (якщо виникає безпосередня загроза життю та здоров'ю людей, які проживають у зоні ураження);

виникнення загрози катастрофічного затоплення місцевості з чотиригодинним добіганням проривної хвилі.

Часткова евакуація проводиться за рішенням Кабінету Міністрів України у разі загрози або виникнення надзвичайної ситуації техногенного та природного характеру.

Евакуаційні заходи здійснюються Радою міністрів Автономної Республіки Крим, місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування.

Під час проведення часткової евакуації завчасно вивозиться не зайняте у сферах виробництва та обслуговування населення: діти, учні навчальних закладів, вихованці дитячих будинків, разом з викладачами та вихо-

Закон друкується з комп'ютерного набору ДІНАУ

Про захист населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру

ЗАКОН УКРАЇНИ

вателями, студенти, пенсіонери та інваліди, які утримуються у будинках для осіб похилого віку, разом з обслуговуючим персоналом і членами їх сімей.

У сфері захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру евакуація населення планується на випадок:

аварії на атомній електростанції з можливим забрудненням території;

усіх видів аварій з викидом сильнодіючих отруйних речовин;

загрози катастрофічного затоплення місцевості;

лісових і торф'яних пожеж, землетрусів, зсувів, інших геофізичних і гідрометеорологічних явищ з тяжкими наслідками, що загрожують населеним пунктам.

Проведення організованої евакуації, запобігання проявам паніки і недопущення загибелі людей забезпечується шляхом:

планування евакуації населення;

визначення зон, придатних для розміщення евакуйованих з потенційно небезпечних зон;

організації оповіщення керівників підприємств і населення про початок евакуації;

організації управління евакуацією;

всебічного життєзабезпечення в місцях безпечного розселення евакуйованого населення;

навчання населення діям під час проведення евакуації.

Евакуація населення проводиться способом, який передбачає вивезення основної частини населення із зон надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру усіма видами наявного транспорту, а в разі його відсутності чи недостатності, а також у випадку руйнування транспортних шляхів — організоване виведення населення пішим ходом по заздалегідь розроблених маршрутах.

Стаття 12. Інженерний захист

Під час проектування і експлуатації споруд та інших об'єктів господарювання, наслідки діяльності яких можуть шкідливо вплинути на безпеку населення та довкілля, обов'язково розробляються і здійснюються заходи інженерного захисту з метою запобігання виникненню надзвичайної ситуації техногенного та природного характеру.

Заходи інженерного захисту населення і території повинні передбачати:

врахування під час розроблення генеральних планів забудови населених пунктів і ведення містобудування можливих проявів у окремих регіонах та на окремих територіях небезпечних і катастрофічних явищ;

раціональне розміщення об'єктів підвищеної небезпеки з урахуванням можливих наслідків їх діяльності у разі виникнення аварій для безпеки населення і довкілля;

спорудження будинків, будівель, споруд, інженерних мереж і транспортних комунікацій із заданими рівнями безпеки та надійності;

розроблення і здійснення заходів безаварійного функціонування об'єктів підвищеної небезпеки;

створення комплексної схеми захисту населених пунктів та об'єктів господарювання від небезпечних природних процесів;

розроблення і здійснення регіональних та місцевих планів запобігання і ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру;

організацію будівництва протизсувних, протиповеневих, протиселевих, протилавинних, протиерозійних та інших інженерних споруд спеціального призначення;

реалізацію заходів санітарної охорони території.

Стаття 13. Медичний захист

Заходи запобігання або зменшення ступеня ураження людей, своєчасного надання медичної допомоги постраждалим та їх лікування, забезпечення епідемічного благополуччя в зонах надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру повинні передбачати:

планування і використання існуючих сил та засобів закладів охорони здоров'я незалежно від форм власності і господарювання;

введення в дію Національного плану соціально-психологічних заходів при виникненні та ліквідації надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру;

розгортання в умовах надзвичайної ситуації техногенного та природного характеру необхідної кількості лікувальних закладів;

завчасне застосування профілактичних медичних препаратів та санітарно-епідеміологічних заходів;

контроль за якістю харчових продуктів і продовольчої сировини, питної води і джерелами водопостачання;

контроль за станом атмосферного повітря та опадів;

завчасне створення і підготовку спеціальних медичних формувань;

накопичення медичних засобів захисту, медичного та спеціального майна і техніки;

контроль за станом довкілля, санітарногігієнічною та епідемічною ситуацією;

підготовку медичного персоналу та загальне медико-санітарне навчання населення.

Для надання безоплатної медичної допомоги постраждалим від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру громадянам, рятувальникам та особам, які беруть участь у ліквідації надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, діє Державна служба медицини катастроф як особливий вид державних аварійно-рятувальних служб. Державна служба медицини катастроф складається з медичних сил і засобів та лікувальних закладів центрального і територіального рівнів незалежно від виду діяльності та галузевої належності, визначених центральним органом виконавчої влади з питань охорони здоров'я за погодженням із спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади, до компетенції якого віднесено питання захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, з питань оборони, з питань внутрішніх справ, з питань транспорту, Радою міністрів Автономної Республіки Крим, обласними, Київською та Севастопольською міськими державними адміністраціями. Координацію діяльності Державної служби медицини катастроф на випадок виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру здійснюють спеціальні комісії загальнодержавного (регіонального, місцевого, об'єктового) рівня, що утворюються згідно з цим Законом. Організаційно-методичне керівництво Державною службою медицини катастроф здійснюється центральним органом виконавчої влади з питань охорони здоров'я.

Положення про Державну службу медицини катастроф розробляється центральним органом виконавчої влади з питань охорони здоров'я та спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади, до компетенції якого віднесено питання захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, і затверджується Кабінетом Міністрів України.

Постраждалому населенню, особливо дітям, а також залученим до виконання аварійно-рятувальних робіт у разі виникнення надзвичайної ситуації техногенного та природного характеру за висновками Державної служби медицини катастроф та/або лікарсько-трудової комісії, рятувальникам аварійно-рятувальних служб лікарями підрозділів аварійно-рятувальних служб надається гарантоване забезпечення відповідним лікуванням та психологічним відновленням у санаторно-курортних закладах, при яких створено центри медико-психологічної реабілітації.

Центри медико-психологічної реабілітації створюються при діючих санаторно-курортних закладах. Перелік центрів медико-психологічної реабілітації, порядок проходження медико-психологічної реабілітації, положення про медико-психологічну реабілітацію, відповідність санаторно-курортних закладів вимогам медико-психологічної реабілітації щорічно визначаються у відповідних положеннях, що розробляються центральним органом виконавчої влади з питань охорони здоров'я та затверджуються спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади, до компетенції якого віднесено питання захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру.

Стаття 14. Біологічний захист

Захист від біологічних засобів ураження включає своєчасне виявлення чинників біологічного зараження, залежно від їх виду і ступеня ураження, проведення комплексу адміністративно-господарських, режимно-обмежувальних і спеціальних протиепідемічних та медичних заходів.

Біологічний захист передбачає:

своєчасне використання колективних та індивідуальних засобів захисту;

запровадження режимів карантину та обсервації;

знезараження осередку ураження;

необхідне знезараження людей, тварин тощо;

своєчасну локалізацію зони біологічного ураження;

проведення екстреної та специфічної профілактики;

додержання протиепідемічного режиму підприємствами, установами та організаціями незалежно від форм власності і господарювання та населенням.

Стаття 15. Радіаційний і хімічний захист

Радіаційний і хімічний захист включає заходи щодо виявлення та оцінки радіаційної і хімічної обстановки, організацію та здійснення дозиметричного і хімічного контролю, розроблення типових режимів радіаційного захисту, забезпечення засобами індивідуального та колективного захисту, організацію та проведення спеціальної обробки.

Виконання вимог радіаційного і хімічного захисту забезпечується шляхом:

завчасного накопичення і підтримки в готовності засобів індивідуального захисту і приладів дозиметричного і хімічного контролю, обсяги і місця зберігання яких визначаються відповідно до встановлених зон небезпеки, забезпечення зазначеними засобами насамперед особового складу формувань, які беруть участь у проведенні аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт в осередках ураження, а також персоналу радіаційно і хімічно небезпечних об'єктів господарювання і населення, яке проживає в зонах небезпечного зараження та навколо них;

своєчасного впровадження засобів, способів і методів виявлення та оцінки масштабів і наслідків аварій на радіаційно та хімічно небезпечних об'єктах господарювання;

створення уніфікованих засобів захисту, приладів і комплектів дозиметричного та хімічного контролю;

надання населенню можливостей придбавати в установленому порядку в особисте користування засобів індивідуального захисту і дозиметрів;

завчасного пристосування об'єктів побутового обслуговування і транспортних підприємств для проведення санітарної обробки людей та спеціальної обробки одягу, майна і транспорту;

розроблення загальних критеріїв, методів та методик спостережень щодо оцінки радіаційної і хімічної обстановки;

завчасного створення та використання засобів колективного захисту населення від радіаційної та хімічної небезпеки;

пристосування наявних засобів колективного захисту від інших видів загрози для захисту від радіаційної та хімічної небезпеки.

Стаття 16. Державна стандартизація з питань безпеки у надзвичайних ситуаціях техногенного та природного характеру

Державна стандартизація з питань безпеки у надзвичайних ситуаціях техногенного та природного характеру спрямована на забезпечення:

безпеки продукції (робіт, послуг) та матеріалів для життя і здоров'я людей та довкілля;

якості продукції (робіт, послуг) та матеріалів відповідно до рівня розвитку науки, техніки і технологій;

єдності принципів вимірювання;

безпеки об'єктів господарювання з урахуванням ризику виникнення техногенних катастроф та інших надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру.

Стаття 17. Державна експертиза у сфері захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру

Державна експертиза проектів і рішень стосовно техногенної безпеки об'єктів виробничого та соціального призначення, що можуть спричинити надзвичайні ситуації техногенного та природного характеру і вплинути на стан захисту населення і територій від їх наслідків, організовується і проводиться відповідно до закону.

Стаття 18. Державний нагляд і контроль у сфері захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру

Державний нагляд і контроль у сфері захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру організовуються спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади, до компетенції якого віднесено питання захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, іншими уповноваженими на це центральними органами виконавчої влади.

Стаття 19. Декларування безпеки об'єктів підвищеної небезпеки

Декларування безпеки об'єктів підвищеної небезпеки здійснюється з метою запобігання надзвичайним ситуаціям техногенного та природного характеру, а також забезпечення готовності до локалізації, ліквідації надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру та їх наслідків.

Порядок розроблення декларації безпеки об'єктів підвищеної небезпеки, її зміст, методика визначення ризиків та їх прийнятні рівні встановлюються Кабінетом Міністрів України.

Розділ III. ЄДИНА ДЕРЖАВНА СИСТЕМА ОРГАНІВ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ І РЕАГУВАННЯ НА НАДЗВИЧАЙНІ СИТУАЦІЇ ТЕХНОГЕННОГО ТА ПРИРОДНОГО ХАРАКТЕРУ

Стаття 20. Єдина державна система органів виконавчої влади з питань запобігання і реагування на надзвичайні ситуації техногенного та природного характеру

З метою забезпечення реалізації державної політики у сфері захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій створюється єдина державна система органів виконавчої влади з питань запобігання і реагування на надзвичайні ситуації техногенного та природного характеру (далі — єдина державна система), яка складається з територіальних і функціональних підсистем.

Положення про єдину державну систему затверджується Кабінетом Міністрів України.

Стаття 21. Функціонування єдиної державної системи

Захист населення і територій у разі виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру забезпечується шляхом координації функціонування постійно діючих функціональних та територіальних підсистем єдиної державної системи.

Функціональні підсистеми створюються центральними органами виконавчої влади для організації роботи, пов'язаної із запобіганням надзвичайним ситуаціям техногенного та природного характеру та захистом населення і територій у разі їх виникнення.

Завдання, організація, склад сил і засобів, порядок функціонування функціональних підсистем захисту населення і територій визначаються положеннями про ці підсистеми, затвердженими відповідними міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади за погодженням із спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади, до компетенції якого віднесено питання захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру.

Територіальні підсистеми створюються в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі для запобігання і ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру в межах їх територій.

Завдання, організація, склад сил та засобів, порядок функціонування територіальних підсистем захисту населення і територій визначаються положеннями про ці підсистеми, затвердженими Радою міністрів Автономної Республіки Крим, обласними, Київською та Севастопольською міськими державними адміністраціями за погодженням із спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади, до компетенції якого віднесено питання захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру.

Стаття 22. Режим функціонування єдиної державної системи

Залежно від обстановки, ступеня поширення прогнозованої або такої, що виникла, надзвичайної ситуації техногенного та природного характеру за рішенням відповідно Кабінету Міністрів України, Ради міністрів Автономної Республіки Крим, обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій в межах конкретної території встановлюється один з таких режимів функціонування системи захисту населення і територій:

режим повсякденного функціонування — за умов нормальної виробничо-промислової, радіаційної, хімічної, біологічної (бактеріологічної), сейсмічної, гідрогеологічної і гідрометеорологічної обстановки, за відсутності епідемій, епізоотій, епіфітотій тощо;

режим підвищеної готовності — у разі істотного погіршення виробничо-промислової, радіаційної, хімічної, біологічної (бактеріологічної), сейсмічної, гідрогеологічної і гідрометеорологічної обстановки, за наявності можливості виникнення надзвичайної ситуації техногенного та природного характеру;

режим надзвичайної ситуації — у разі виникнення і під час ліквідації наслідків надзвичайної ситуації техногенного та природного характеру.

Режим надзвичайного стану запроваджується відповідно до законів України.

Розділ IV. СИЛИ ТА ЗАСОБИ ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ І ТЕРИТОРІЙ ВІД НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ ТЕХНОГЕННОГО ТА ПРИРОДНОГО ХАРАКТЕРУ

Стаття 23. Склад сил та засобів захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру

До складу сил та засобів захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру входять відповідні сили та засоби центральних і місцевих органів виконавчої влади, підприємств, установ та організацій незалежно від форм власності і господарювання, єдина державна система, а також добровільні рятувальні формування, що залучаються до проведення відповідних робіт.

Професійні аварійно-рятувальні служби і спеціальні (воєнізовані) аварійно-рятувальні служби, з яких складаються зазначені сили та засоби, укомплектовуються з урахуванням необхідності проведення роботи в автономному режимі протягом не менше ніж трьох діб і перебувають у стані постійної готовності.

У разі виникнення надзвичайної ситуації техногенного та природного характеру сили постійної готовності залучаються для термінового реагування.

Стаття 24. Залучення частин та підрозділів Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України, для ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру

Для ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру відповідно до закону можуть залучатися частини та підрозділи Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України.

Умови залучення частин та підрозділів Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України, до ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру визначаються Президентом України відповідно до Конституції України, законів України «Про правовий режим надзвичайного стану» та «Про Збройні Сили України».

Стаття 25. Діяльність підприємств, установ та організацій у сфері захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру

Підприємства, установи та організації незалежно від форм власності і господарювання у сфері захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру:

плануують і здійснюють необхідні заходи для захисту своїх працівників, об'єктів господарювання та довкілля від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру;

розробляють плани локалізації і ліквідації аварій (катастроф) з подальшим погодженням із спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади, до компетенції якого віднесено питання захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру;

підтримують у готовності до застосування сили і засоби із запобігання виникненню та ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру;

створюють та підтримують матеріальні резерви для попередження та ліквідації надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру;

забезпечують своєчасне оповіщення своїх працівників про загрозу виникнення або про виникнення надзвичайної ситуації техногенного та природного характеру.

Стаття 26. Участь об'єднань громадян у ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру

Об'єднання громадян можуть брати участь у заходах щодо ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру відповідно до цього Закону та Закону України «Про аварійно-рятувальні служби».

Розділ V. ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ І ТЕРИТОРІЙ ВІД НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ ТЕХНОГЕННОГО ТА ПРИРОДНОГО ХАРАКТЕРУ

Стаття 27. Державні органи управління у сфері захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру

Державними органами управління у сфері захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру є:

Кабінет Міністрів України;

спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади, до компетенції якого віднесено питання захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру;

інші спеціально уповноважені центральні органи виконавчої влади;

місцеві органи виконавчої влади в межах повноважень, визначених законом;

органи місцевого самоврядування в межах повноважень, визначених законом.

Стаття 28. Координація діяльності органів виконавчої влади у сфері захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру

Координацію діяльності органів виконавчої влади у сфері захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру здійснюють:

Рада національної безпеки і оборони України в межах, передбачених Законом України «Про Раду національної безпеки і оборони України»;

Кабінет Міністрів України.

Для координації діяльності державних органів виконавчої влади з питань техногенно-екологічної безпеки, надзвичайних ситуацій та з питань безпечної життєдіяльності населення Кабінет Міністрів України утворює відповідні комісії (ради).

У разі необхідності для ліквідації наслідків надзвичайної ситуації техногенного та природного характеру Кабінет Міністрів України утворює спеціальні комісії загальнодержавного, регіонального, місцевого та об'єктового рівнів.

Стаття 29. Повноваження Кабінету Міністрів України у сфері захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру

До повноважень Кабінету Міністрів України у сфері захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру належать:

забезпечення реалізації політики держави у сфері захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, запобігання цим ситуаціям та реагування на них, ліквідації їх наслідків;

здійснення заходів щодо забезпечення обороноздатності і національної безпеки України, громадського порядку, боротьби зі злочинністю в умовах виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру;

забезпечення виконання заходів, спрямованих на попередження надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру та ліквідацію їх наслідків;

встановлення критеріїв класифікації надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру;

збирання та здійснення обміну інформацією у сфері захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру відповідно до закону;

розробка і здійснення загальнодержавних програм у сфері захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру;

здійснення інших повноважень, визначених Конституцією та законами України, актами Президента України.

Стаття 30. Повноваження спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади, до компетенції якого віднесено питання захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру

До повноважень спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади, до компетенції якого віднесено питання захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, належать:

забезпечення реалізації політики держави у сфері захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, запобігання цим ситуаціям та реагування на них, ліквідації їх наслідків та наслідків Чорнобильської катастрофи;

керівництво діяльністю підпорядкованих йому органів управління з питань надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, спеціальних і спеціалізованих формувань;

здійснення контролю за проведенням аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт у разі виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру;

координація діяльності центральних органів виконавчої влади у сфері захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру;

здійснення оповіщення населення про загрозу виникнення або виникнення надзвичайної ситуації техногенного та природного характеру, забезпечення належного функціонування галузевих територіальних і локальних систем оповіщення;

здійснення державного нагляду і контролю за розробленням та реалізацією заходів у сфері захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру;

затвердження планів локалізації і ліквідації аварій (катастроф);

проведення науково-дослідних робіт у сфері захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру;

здійснення інших повноважень, визначених законами України, актами Президента України.

Спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади, до компетенції якого віднесено питання захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, створює разом з Радою міністрів Автономної Республіки Крим, обласними, Київською і Севастопольською міськими державними адміністраціями відповідні територіальні органи подвійного підпорядкування. Керівники цих органів призначаються спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади, до компетенції якого віднесено питання захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, за погодженням з відповідною державною адміністрацією.

Стаття 31. Повноваження інших спеціально уповноважених центральних органів виконавчої влади у сфері захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру

Інші спеціально уповноважені центральні органи виконавчої влади у сфері захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру:

розробляють і здійснюють організаційні та інженерно-технічні заходи у своїй галузі;

забезпечують здійснення підприємствами, установами та організаціями, що належать до сфери їх управління, заходів щодо запобіганню виникненню надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру і проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт у разі виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру відповідно до аварійних планів;

розробляють і затверджують галузеві норми та правила безпеки виробництва, технологічних процесів, продукції;

забезпечують розроблення та реалізацію заходів щодо забезпечення хімічної, медико-біологічної, вибухової, пожежної, екологічної безпеки, а також норм і правил проектування, будівництва та експлуатації об'єктів виробничого і соціального призначення в зонах можливого впливу небезпечних техногенних процесів та природних явищ;

організовують і здійснюють проведення науково-дослідних, дослідно-конструкторських, випробних і проектних робіт з питань забезпечення безпеки виробленої продукції, підвищення безпеки виробництва на підприємствах, в установах та організаціях, що належать до сфери їх управління;

здійснюють методичне керівництво захистом працівників підприємств, установ та організацій, що належать до сфери їх управління, від наслідків надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру;

здійснюють інші повноваження, визначені законами України, актами Президента України.

Стаття 32. Повноваження Ради міністрів Автономної Республіки Крим, місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування у сфері захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру

Рада міністрів Автономної Республіки Крим, місцеві державні адміністрації та органи місцевого самоврядування у сфері захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру в межах відповідних територій:

беруть участь у забезпеченні реалізації політики держави у сфері захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру;

здійснюють управління через відповідні територіальні підсистеми єдиної державної системи;

забезпечують проведення евакуаційних заходів у разі виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру;

здійснюють підготовку населення до дій у надзвичайних ситуаціях техногенного та природного характеру відповідно до своїх повноважень;

здійснюють збирання інформації та обмін нею у сфері захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, забезпечують своєчасне оповіщення та інформування населення про загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру;

створюють фінансові та матеріальні резерви для ліквідації надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру і їх наслідків відповідно до законодавства;

забезпечують організацію і проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт, а також підтримання громадського порядку під час їх проведення;

сприяють сталому функціонуванню об'єктів господарювання у зоні виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру;

здійснюють інші повноваження, визначені законами України, актами Президента України.

Розділ VI. ПІДГОТОВКА НАСЕЛЕННЯ ДО ДІЙ У НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЯХ ТЕХНОГЕННОГО ТА ПРИРОДНОГО ХАРАКТЕРУ. ОБОВ'ЯЗКИ ГРОМАДЯН У СФЕРІ ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ І ТЕРИТОРІЙ ВІД НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ ТЕХНОГЕННОГО ТА ПРИРОДНОГО ХАРАКТЕРУ

Стаття 33. Підготовка населення до дій у надзвичайних ситуаціях техногенного та природного характеру

Підготовка населення до дій у надзвичайних ситуаціях техногенного та природного характеру, здійснюється на підприємствах, в установах та організаціях незалежно від форм власності і господарювання, а також за місцем проживання за спеціально розробленою системою заходів захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру відповідно до закону.

Стаття 34. Обов'язки громадян України у сфері захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру

Громадяни України у сфері захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру зобов'язані:

дотримуватися заходів безпеки, не допускати порушень виробничої дисципліни, вимог екологічної безпеки;

вивчати основні способи захисту населення і територій від наслідків надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, надання першої медичної допомоги потерпілим, правила користування засобами захисту;

дотримуватися відповідних вимог у разі виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру.

Порядок здійснення підготовки населення на підприємствах, в установах та організаціях до дій при виникненні надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру визначається спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади, до компетенції якого віднесено питання захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру.

Розділ VII. ФІНАНСУВАННЯ ТА МАТЕРІАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАХОДІВ У СФЕРІ ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ І ТЕРИТОРІЙ ВІД НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ ТЕХНОГЕННОГО ТА ПРИРОДНОГО ХАРАКТЕРУ

Стаття 35. Фінансування заходів щодо попередження, ліквідації надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру та їх наслідків

Фінансування заходів щодо попередження, ліквідації надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру та їх наслідків здійснюється за рахунок коштів державного бюджету, республіканського бюджету Автономної Республіки Крим, місцевих бюджетів, а також коштів підприємств, установ та організацій незалежно від форм власності і господарювання, а також добровільних пожертвувань фізичних та юридичних осіб, благодійних організацій та об'єднань громадян, інших не заборонених законодавством джерел.

Для ліквідації надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру та їх наслідків виділяються кошти з резервного фонду Кабінету Міністрів України відповідно до законодавства України.

Порядок фінансування заходів щодо попередження, ліквідації надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру та їх наслідків, відшкодування шкоди особам, які постраждали від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, відшкодування матеріальних збитків тощо визначається згідно із законом.

Стаття 36. Створення і використання матеріальних резервів для ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру

Матеріальні резерви для ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру створюються заздалегідь з метою екстреного використання їх у разі виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру. Зазначені резерви створюються центральними та місцевими органами виконавчої влади, а також органами місцевого самоврядування.

Порядок створення і використання матеріальних резервів для попередження та ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру визначається згідно із законодавством.

Розділ VIII. МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

Стаття 37. Міжнародне співробітництво у сфері захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру

Україна бере участь у міжнародному співробітництві у сфері захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру на основі багатосторонніх і двосторонніх угод.

Міжнародне співробітництво у сфері захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру здійснюється шляхом укладання міжнародних договорів, меморандумів тощо, участі в міжнародних програмах і проектах, обміну інформацією та досвідом роботи, надання або отримання гуманітарної і науково-технічної допомоги.

Участь України у міжнародному співробітництві у сфері захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру здійснюється в порядку, встановленому законодавством України, шляхом:

проведення спільних наукових досліджень;

розроблення та реалізації міжнародних програм, договорів, меморандумів тощо;

створення спільних робочих груп управління (супроводу) міжнародними проектами;

здійснення взаємного обміну інформацією та вивчення міжнародного досвіду;

участі у міжнародних конгресах, конференціях, симпозіумах, виставках, ярмарках та в їх проведенні, спільних навчаннях і перепідготовки керівного складу професійних аварійно-рятувальних служб та спеціальних (воєнізованих) аварійно-рятувальних служб;

набуття членства в міжнародних організаціях;

підтримання міжнародних професійних контактів.

Стаття 38. Навчання, спеціальна підготовка та перепідготовка осіб керівного складу професійних аварійно-рятувальних служб та спеціальних (воєнізованих) аварійно-рятувальних служб, що направляються до інших держав

Навчання, спеціальна підготовка та перепідготовка осіб керівного складу професійних аварійно-рятувальних служб та спеціальних (воєнізованих) аварійно-рятувальних служб, що направляються до інших держав, проводяться у відповідних навчальних центрах, закладах тощо.

Технічне, тилове, медичне, фінансове та інші види забезпечення професійних аварійно-рятувальних служб та спеціальних (воєнізованих) аварійно-рятувальних служб, що направляються до інших держав, здійснюються відповідно до законів та міжнародних договорів України.

Стаття 39. Міжнародні договори

Якщо міжнародним договором України, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, встановлено інші норми, ніж ті, що передбачені цим Законом, то застосовуються норми міжнародного договору.

Розділ IX. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

2. Кабінету Міністрів України у шестимісячний строк з дня набрання чинності цим Законом:

підготувати та подати на розгляд Верховної Ради України пропозиції про внесення змін, до законодавчих актів України, що випливають з цього Закону;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

відповідно до своїх повноважень забезпечити прийняття нормативно-правових актів, передбачених цим Законом, у першу чергу про матеріальний та резервний фонди для попередження, ліквідації надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру та їх наслідків;

забезпечити перегляд і скасування центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів, що суперечать цьому Закону.

3. Кабінету Міністрів України у місячний строк створити постійно діючу робочу групу з представників Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи (за згодою), центрального органу виконавчої влади з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи і центрального органу виконавчої влади з питань охорони здоров'я для вирішення питання щодо створення та функціонування медико-психологічних центрів при діючих санаторно-курортних закладах для рятувальників аварійно-рятувальних служб та населення, яке постраждало внаслідок надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру.

**Президент України
Л. КУЧМА.**

м. Київ,
8 червня 2000 року.
№ 1809-III.

Вирішувати французам

Французький уряд визначив основні «правила гри», за якими проводитиметься загальнонародний референдум щодо скорочення терміну президентського мандата із семи до п'яти років.

Офіційна кампанія розпочнеться 11 вересня і завершиться 23-го — напередодні референдуму. По суті, вона проходитиме на тих самих умовах, що й кампанія перед референдумом 1992 року про Маастрихтські угоди. Партії, представлені в парламенті, одержать по дві години на телеканалах і стільки само на радіо. Решта політичних партій і рухів, якщо вони одержали на останніх виборах до Європарламенту щонайменше 5 відсотків голосів, отримають доступ до радіо- і телемовлення всього на п'ять хвилин.

Другий указ встановлює регламент голосування. В цьому разі уряд пішов класичним шляхом: виборчі дільниці в день референдуму працюватимуть з 8 до 18 години, а в деяких комунах — до 20.00. У бюлетенях буде лише одне коротке запитання: чи згодні французи з конституційною поправкою про те, що президента республіки обиратимуть на п'ять років загальним прямим голосуванням? Адже, як заявив президент Франції Жак Ширак, президента обирають французи, їм і вирішувати, яка буде тривалість його мандата.

За сорок років існування П'ятої республіки референдум 24 вересня стане другою спробою скоротити термін президентського правління.

Глухий кут — він і в Кемп-Девіді глухий

Навряд чи хто з політологів, що спостерігають за переговорним процесом лідерів Ізраїлю і Палестини у Кемп-Девіді, може передбачити завершення цього драматичного серіалу. Кілька разів переговори вже були на межі зриву, а їх учасники по черзі заявляли про свій від'їзд із США. Потім кілька днів усі говорили про цілковитий провал саміту. Лише одного разу зажевріла надія: Білий дім начебто готувався до підписання, і навіть президент США затримав виліт на зустріч «великої сімки» в Окінаві. Але... Вигляд змученого безкомпромісністю сторін Клінтона багато про що свідчив. Перед вильотом з Окінави президент США заявив, що, доки його не було, лідери Ізраїлю і Палестини «не марнували часу» і добилися «певного прогресу» у справі погодження проекту угоди про мирне врегулювання. З американським завзяттям і оптимізмом Білл Клінтон після приїзду знову підключився до пошуку компромісу. Тепер на зміну тристороннім зустрічам прийшли двосторонні: Клінтон—Арафат, Клінтон—Барак. Чи матиме після цього бажаний результат чергова очна ставка непримиренних? Сказати важко. Скоріше ні, аніж так.

Тим часом до тих, що засідають за океаном, апелює духовний лідер руху «Хамас». Шейх Ахмед Яссін заявив, що ладен запропонувати Ізраїлю перемир'я, якщо той звільнить від своєї присутності сектор Газа і весь Західний берег ріки Йордан, включаючи Східний Єрусалим. Водночас Яссін закликав палестинську делегацію залишити переговори в Кемп-Девіді, заявивши, що взяте колись силою можна повернути назад лише силою.

А поки що палестинська делегація на переговорах у Кемп-Девіді критично зустріла заяву ізраїльського міністра Міхаеля Мельхіора, який запропонував підтримати американський план урегулювання спірного питання про статус Єрусалима. На думку палестинців, цей план не пропонує чогось нового, а по суті закріплює ситуацію поділу міста, що склався де-факто. Натомість арабська делегація бажає мати повний контроль над Східним Єрусалимом.

Яна СТАДІЛЬНА.

На знімку АП: Клінтон схрестив пальці. Вірить в успіх переговорів.

Три роки особливого партнерства

Минуло три роки від часу підписання в рамках Мадридського саміту Північноатлантичного альянсу Хартії про особливе партнерство між Україною і НАТО.

Перші контакти з НАТО відбулися наприкінці 1991 року. У січні 1992 року наш представник брав участь у засіданні робочої групи спеціального органу співробітництва альянсу з країнами — партнерами НАТО — Ради північноатлантичного співробітництва (нині Рада євроатлантичного співробітництва). Того самого року відбулися перші візити генсека НАТО до Києва і Президента України до штабквартири НАТО. Цей перший етап взаємовідносин характеризувався обережними спробами сторін з'ясувати потенціал майбутнього співробітництва. З березня 1994 року почалися регулярні контакти з альянсом у форматі «16+1». Почався новий етап стосунків — розробка механізмів, модальності і мети співробітництва. На початку 1997 року стало зрозуміло, що наше співробітництво має великі перспективи і набуває особливого характеру. Цей факт було визнано у підписаній 9 липня Хартії про особливе партнерство. Хартією було створено Комісію Україна—НАТО, котра вже провела 18 засідань, у тому числі одне — на найвищому рівні. Основне завдання Комісії — контроль за виконанням Хартії, подальший розвиток та інтенсифікація співробітництва України і НАТО.

Нині наше співробітництво охоплює широкий спектр питань: планування на випадок надзвичайних обставин і техногенних катастроф, контроль над збройними силами, проведення оборонної реформи в Україні, науково-технічні, економічні, екологічні й т. ін. Отримано близько 500 наукових стипендій і грантів НАТО.

Партнерство грунтується на взаємоповазі, взаємоповазі, бажанні розв'язувати питання шляхом конструктивного дружнього діалогу. Не можна не згадати той факт, що, завдяки цьому співробітництву, Україна бере участь у багатонаціональних миротворчих операціях, зокрема в Хорватії, БіГ та Косово.

На порядку денному наших відносин подальший розвиток діалогу з альянсом, продовження спільних зусиль з метою зміцнення миру, довіри і стабільності на Європейському континенті, невід'ємною частиною якого є наша держава.

Володимир БЄЛАШОВ,
начальник управління євроатлантичної інтеграції МЗС України.

І другий млинець глевкий

Скандал: всесвітньо відома мюнхенська друкарня «Giesecke & Devrient», що виграла тендер на здійснення міжнародної програми переходу на нову європейську валюту, випустила зі своїх цехів 325 мільйонів купюр (їх загальна вага становить 500 тонн), не захищених від підробки. Практично вони не відрізняються від тих, які легко можна відтворити на кольоровому принтері. Німецький федеральний банк ніяк не коментує, чому це стало можливе на такому суперсучасному підприємстві. Представники фірми пояснили конфуз тим, що з якихось причин не було дотримано технічні вимоги до додаткового кодування банкнот.

Найкомічніше (чи найтрагічніше?) в тому, що в цієї фірми, котра спеціалізується на друкуванні купюр вартістю у 5, 10, 100 євро, вже траплявся «прокол»: вона випустила першу партію банкнот, надрукованих... з одного боку. Тоді цей факт розцінили майже як курйоз — перший млинець, як відомо, глевкий. Тепер фірмі неперевливки — їй загрожує втрата 65 млн. марок, які доведеться повернути Європейському центральному банку. До того ж треба віддрукувати ще раз 325 мільйонів банкнот, але вже власним коштом.

Вважають, що фірмі загрожує ще одна неприємність: вигідне замовлення можуть передати іншому підприємству, приміром, берлінській друкарні, котра успішно друкує банкноти вартістю у 10, 50, 200, 500 євро.

Валентина ПИСАНСЬКА.

Франкфурт-на-Майні.

Що слід малювати на парканах

Якщо в Австралії на гостя, та ще й на господарському продвір'ї, впаде дерево чи цеглина, або якийсь перехожий зламає руку, перечепившись через вириту господарем ямку, то доведеться цілком відшкодовувати завдані потерпілому збитки.

Тому переважну більшість маєтків в Австралії застраховано також на випадок ушкоджень сторонніх людей. Проте нещодавно в курортному місті Голд-Кост було винесено судовий вирок, нечуваний навіть для Австралії. Власникам маєтку, з паркану якого плигнув у канал чоловік (друг сина) і зламав собі шию, присудили виплатити чималий штраф! Суд визнав, що власники (які на той час взагалі перебували в Новій Зеландії) завинили перед цим чоловіком, бо поставили такий низький паркан, що наче запросили залізти на нього і стрибнути у воду. А ще вони винні в тому, що не повісили на паркані плакат з попереджувальним написом: «Стрибати у воду небезпечно».

Якщо рішення суду не скасує вищий суд, то вартість страхування маєтків (а в Австралії у власному помешканні мешкає 71% населення) може зрости. Окрім того, люди почнуть обклеювати паркани, стовпи та дерева розумними написами на кшталт відомого нам «Не залазь — уб'є!». І головне: гостинні австралійці боятимуться запрошувати до себе гостей.

Павло АНГЕЛУЦА.

Канберра.

Нирці зі США хочуть обстежити «Естонію»

Різко загострилася ситуація навколо затонулого на Балтиці 1994 року авто-пасажирського порома «Естонія». МЗС Швеції передало генконсулові США у Стокгольмі Брюсу Картеру текст угоди семи країн про перетворення судна, що лежить на дні, на братську могилу. Шведи попросили, щоб американська влада передала цей документ групі нирців на чолі з Грегом Бемісом, котрі збираються провести власне обстеження судна.

У Стокгольмі не хотіли б, щоб нирці порушували спокій 852 потонулих пасажирів, більшість із яких — шведи. Однак пором лежить у міжнародних водах, тож американці вважають, що мають право його обстежувати. Міністр шведського уряду Мона Салін направила особисте послання керівникові нирців Грегу Бемісу. Однак він, за відомостями преси, поки що не має наміру прислуховуватися до прохання шведської влади, бо не задоволений результатами роботи міжнародної комісії, яка розслідувала причини катастрофи. Причиною загибелі судна вона вважає помилки в конструкції порома і неточні дії команди. Однак чимало запитань так і лишилися без відповіді. Наприклад, де був капітан під час аварії? Ким є особа в цивільному, тіло якої знайшли на капітанському містку? Що за дивний пакет побачили через ілюмінатор перші нирці (є припущення, що це вибухівка)? Чимало загадкового казали й про вантаж «Естонії», яка прямувала курсом із Таллінна до Стокгольма. Ходили чутки, що в кузовах трейлерів могла бути секретна зброя. Дивно й те, що влада Швеції відмовилася передати комісії частину відеоплівок, що їх відзняли шведські нирці відразу після катастрофи. До того ж кілька членів комісії подали у відставку, бо були не згодні з перебігом її роботи.

Отже, якщо наміри американців обстежити судно здійсняться, то у справі про загибель «Естонії» — найбільшу катастрофу на Балтиці в мирний час — може виникнути новий поворот.

Марат ЗУБКО.

Стокгольм.

За коштовностями «Титаніка» вирушила експедиція

На дні Атлантичного океану на місці, де затонув «Титанік», починає роботу нова експедиція. Цього разу науковці вперше спробують проникнути в приміщення судна. Водолази сподіваються знайти коштовності, що належали пасажирам, а також вахтові журнали із записами, котрі можуть стосуватися останніх хвилин перебування на кораблі. Протягом десятиліть велася дискусія про моральний бік таких досліджень. І хоча в принципі сучасні засоби начебто дозволяють, було вирішено не піднімати «Титанік». Щодо експедицій, то тут, як-то кажуть, думки розійшлися...

Редактор номера Світлана ПИСАРЕНКО.
Редколегія: Олександр БІЛИК, Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Віталій ЖЕЖЕРА, Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, Віталій СУДДЯ.
Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописи не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Загальний тираж 179041.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50
Зам. 0311131.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Голос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса ВР України: 01008, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 446-91-37, 441-89-34, 441-89-44; телефакс — 449-85-62.
E-mail: sekret@golos.relc.com

Засновник і видавець — Верховна Рада України